

NORGES OFFENTLIGE UTREDNINGER

NOU 1998: 5

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

Kostnadsberegningsutvalget

Utredning fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 6. mai 1994,
med tilleggsmandat gitt 12. august 1997

Avgitt til Finans- og tolldepartementet og Kirke-, utdannings-
og forskningsdepartementet 12. mars 1998

STATENS FORVALTNINGSTJENESTE
STATENS TRYKNING

OSLO 1998

Til Finans- og tolldepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet 12. mars 1998

Regjeringen oppnevnte ved kongelig resolusjon av 6. mai 1994 et utvalg som skulle utarbeide en utredning om nytte-konstnadsanalyser. Ved Finansdepartementets brev av 12. august 1997 fikk utvalget i tilleggsmandat å etterberegne kommunenes investeringsutgifter knyttet til Reform 97. Utvalget legger herved fram sin utredning om dette temaet.

Oslo, 12. mars 1998

Arild Hervik leder

Kåre P. Hagen

Hans Henrik Scheel

Inger-Johanne Sletner

Eivind Dale

Jan Refseth

Beate Stang Aas

Helga Festøy

Elin Foss Pedersen

KAPITTEL 1

Innledning

1.1 UTVALGETS ARBEID, MANDAT OG SAMMENSETNING

Kostnadsberegningsutvalget (KBU) ble i 1994 nedsatt som et ekspertutvalg med mandat å gjøre konkrete nytte- og kostnadsberegninger ved innføring av nye reformer og å utarbeide en veiledning i bruk av samfunnsøkonomiske nytte-kostnadsanalyser. I NOU 1997: 27 Nytte-kostnadsanalyser har utvalget lagt fram sitt første dokument som gjelder dette mandatet. Utvalget har i perioden 1994-95 også hatt som tilleggsmandater å utrede kostnadene ved arbeidstidsavtalen for lærere, Reform 94 og kostnadene ved skolestart for seksåringer. Ut over det har utvalget foretatt en prinsipiell vurdering av de effektivitets- og fordelingsmessige sidene ved omleggingen av næringsmiddeltilsynet.

Sommeren 1997 fikk utvalget enda to tilleggsmandater:

- Etterberegne investeringskostnadene i forbindelse med grunnskolereformen, Reform 97
- Gjennomgå økonomien i den statlige høgskolesektoren

Utvalget har arbeidet med disse mandatene fra sommeren 1997 til mars 1998 parallelt med arbeidet med NOU 1997: 27 og en praktisk veiledning og eksempelsamling om nytte-kostnadsanalyser.

Utvalget er gitt følgende mandat for etterberegning av investeringene i forbindelse med Reform 97:

«Stortinget har i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 1997 fattet følgende vedtak:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en etterberegning av kommunenes reformrelaterte investeringsutgifter knyttet til grunnskolereformen. Etterberegningen bes foretatt av det uavhengige tekniske beregningsutvalget. Konklusjonene legges fram for Stortinget i kommuneøkonomiproposisjonen for 1999.»

På denne bakgrunn gir Finansdepartementet kostnadsberegningsutvalget følgende mandat:

«Kostnadsberegningsutvalget skal etterberegne kommunenes investeringsutgifter knyttet til grunnskolereformen. Utvalget skal samtidig kontrollere om kommunenes opplysninger om antall klasser som 6-åringene utløser og om behovet for nye og tilpassede lokaler er i samsvar med de opplysninger som kommunene tidligere har oppgitt som grunnlag for fastsettelse av investeringsrammen, jf St prp nr 1 (1996-97) Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, kap 229, post 60, avsnitt om oppfølging og kontroll.»

Utvalget skal legge fram sin utredning for Finans- og tolldepartementet innen 1. mars 1998.»

De følgende medlemmene av utvalget har deltatt i arbeidet med Reform 97:

Professor Arild Hervik, Høgskolen i Molde, leder
Professor Kåre P. Hagen, Norges Handelshøyskole
Ekspedisjonssjef Hans Henrik Scheel, Finansdepartementet
Direktør Inger-Johanne Sletner, Norges Bank
Avdelingsdirektør Eivind Dale, Kommunal- og regionaldepartementet

Rådmann Jan Refseth, Bergen kommune
Økonomisjef Beate Stang Aas, Troms fylkeskommune

Alle medlemmene av utvalget har også deltatt i arbeidet med utvalgets NOU 1995: 13 Kostnader ved skolestart for seksåringer. De fire førstnevnte medlemmene arbeider også med utvalgets hovedmandat. De tre sistnevnte medlemmene er oppnevnt i forbindelse med dette tilleggsmandatet.

Utvalgets sekretariat har bestått av førstekonsulent Elin Foss Pedersen fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og rådgiver Helga Festøy fra Finansdepartementet. Avdelingsdirektør Johan Raaum og avdelingsdirektør Alette Schreiner i Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har også bistått utvalget i dette arbeidet.

Utvalget har hatt seks møter i tilknytning til etterberegningen av investeringene. Spørreundersøkelsen overfor kommunene for å oppdatere beregningsgrunnlaget er utført av sekretariatet. Analysen av geografiske variasjoner i prisnivå for skolebygg er utført av Statistisk sentralbyrå på oppdrag for utvalget.

1.2 SAMMENDRAG

I det følgende gis et sammendrag av hovedpunktene i kostnadsberegningsutvalgets etterberegning av kommunenes investeringskostnader knyttet til Reform 97.

Kapittel 2

I "*Investeringskostnader - Beregning av investeringsramme, Stortingets behandling av saken*" i kapittel 2 gis en kortfattet gjennomgang av beregningene av kommunenes investeringsbehov i forbindelse med Reform 97.

Det redegjøres i kapitlet for hvordan beregningene er endret fra NOU 1995:13 til og med den investeringsrammen som er lagt til grunn for investeringskompensasjonen til kommunene for 1998 i St prp nr 1 (1997-98). Kostnadsberegningsutvalget la fram beregninger av drifts- og investeringskostnader knyttet til skolestart for seksåringer i sin innstilling NOU 1995: 13 Kostnader ved skolestart for seksåringer. Utvalgets rapport har vært en sentral del av grunnlaget for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets beregning av investeringsrammen for skolelokaler til seksåringer.

Investeringsrammen har økt fra 2 922 mill kr i NOU 1995: 13 til 4 889 mill.kr. i St prp nr 1 (1997-98). Årsakene til denne økningen kan sammenfattes i følgende hovedkomponenter

- vedtak fattet i Stortinget som har endret ulike beregningstekniske forutsetninger (557 mill kr)
- revisjon av beregningsgrunnlaget som følge av endrede opplysninger fra kommunene (1 100 mill kr)
- omregning til 1997-priser (310 mill kr)

Beregningsgrunnlaget for investeringsrammen på 4 889 mill kroner i St prp nr 1(1997-98) omfatter

- antall nye klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer
- antall nye klasser med flere enn 21 elever
- kommunenes opplysninger om ledig kapasitet og behov for å bygge nye og tilpasse eksisterende skolelokaler
- beregningsteknisk forutsetning om antall kvadratmeter areal pr klasse og pr seksåring som ikke utløser nye klasse
- beregningsteknisk forutsetning om geografisk differensiert kvadratmeterpris for henholdsvis nybygg og tilpasning av lokaler

Kapittel 3

I "*Tolkning av mandat og valg av metode*" i kapittel 3 tolker utvalget sitt mandat. Utvalgets oppdrag er både å

- etterberegne kommunenes investeringskostnader, og
- kontrollere om kommunenes behov for nye og tilpassede lokaler er i samsvar med de opplysningene kommunene tidligere har gitt. Denne delen av oppdraget er i tråd med Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets opplegg for kontroll av de opplysningene som kommunene har oppgitt som grunnlag for den beregnede investeringsrammen, jf St prp nr 1 (1996-97).

I kapitlet drøfter utvalget valg av metode for etterberegning av kommunenes investeringskostnader. Utvalget har vurdert to hovedalternativer:

- a) Framskaffe faktiske regnskapsførte utgifter og faktisk antall kvadratmeter som er bygd.
- b) Oppdatere beregningsgrunnlaget og de beregningstekniske forutsetningene om areal, prisnivå og geografiske prisvariasjoner.

Utvalget drøfter de uheldige incitamentene som er knyttet til metode A. Utvalget peker på at det har vært lagt til grunn et normert antall kvadratmeter pr klasse og en normert pris pr kvadratmeter. Dette er beregningstekniske størrelser. Begrunnelsen for at det beregningsteknisk er lagt til grunn 140/160 kvadratmeter pr klasse, er at den enkelte kommune normalt dimensjonerer utbygging for det maksimale antall elever i en klasse. Det faktiske utbyggingsbehovet knyttet til nye klasser vil imidlertid være avhengig av konkrete arkitektoniske løsninger og hvordan et nybygg tilpasses det eksisterende skolebygg. Den faktiske kvadratmeterpris vil også være avhengig av de konkrete lokale løsninger. Det har derfor ikke vært forutsatt at den enkelte kommune faktisk bygger og tilpasser det antall kvadratmeter til den normerte prisen som ligger til grunn for beregningen av investeringsbehovet. Med dette utgangspunktet har kommunene hatt incitamenter til å opptre kostnadseffektivt og til å gjøre lokale prioriteringer, uten at dette vil få konsekvenser for investeringsrammen for den enkelte kommune. En eventuell omlegging som innebærer at kommunene kompenseres for faktiske kostnader ville, etter utvalgets oppfatning, både kunne føre til redusert kostnadseffektivitet og til at kommunene ved senere reformer utsetter nødvendige investeringer til statens endelige valg av kompensasjonsordning blir kjent. Langsiktige hensyn til en formåls effektiv og kostnadseffektiv kommunesektor taler imot en etterberegning som baserer seg på faktiske regnskapsførte utgifter.

Utvalget har også vurdert de praktiske problemene som knytter seg til en slik metode for etterberegning. Registrering av de faktiske kostnadene ville for det første kreve at det reformrelaterte arealet lar seg skille ut på hver enkelt skole og at prisen på dette arealet lar seg fastsette. Å identifisere det reformrelaterte arealet på hver skole ville være svært ressurskrevende og i praksis innebære betydelig skjønn.

Den faktiske kvadratmeterprisen på skolebygg vil variere. Utvalget peker på at dette både kan skyldes faktorer kommunene selv har kontroll over, og forhold som kommunene ikke kan påvirke. For eksempel vil kommunene kunne påvirke prisen pr kvadratmeter gjennom valg av materialstandard og arkitektoniske løsninger. Prisen vil også være avhengig av kommunenes evne til å utnytte konkurransen på byggemarkedet. På denne bakgrunnen vil det i praksis være vanskelig å anslå i hvilken grad prisnivået i den enkelte kommune avspeiler reelle reformrelaterte kostnader. Dette vil i stor grad måtte baseres på et skjønn som utvalget, selv om det ble supplert med byggfaglig kompetanse, ville ha begrensede muligheter til å etterprøve.

På den annen side antar utvalget at det er reelle geografiske variasjoner i prisnivået i byggebransjen. Dette er etter utvalgets oppfatning prisvariasjoner som ligger utenfor kommunenes kontroll, og som det derfor er rimelig å ta hensyn til i etterberegningen av investeringsbehovet.

Utvalget har derfor basert etterberegningen av investeringskostnadene på en oppdatering av beregningsgrunnlaget, samt en vurdering av de beregningstekniske forutsetningene, bl a på grunnlag av en kartlegging av hvordan prisnivået varierer geografisk (metode B). Utvalget har ikke funnet grunn til å endre den beregningstekniske forutsetningen om antall kvadratmeter pr klasse og pr seksåring som ikke utløser ny klasse.

Kapittel 4

Oppdatering av beregningsgrunnlaget

I "[Oppdatering av beregningsgrunnlaget for investeringsrammen](#)" i kapittel 4 redegjør utvalget for oppdateringen av beregningsgrunnlaget. Oppdateringen er gjort gjennom en spørreundersøkelse til kommunene. Kommunene har i undersøkelsen gitt informasjon om

- antall nye klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer
- antall nye klasser som har flere enn 21 elever
- ledig kapasitet og behov for å bygge nye og tilpasse eksisterende skolelokaler som følge av skolestart for seksåringer

Undersøkelsen som omfatter alle kommunene, oppdaterer beregningsgrunnlaget for investeringsrammen, slik at den avspeiler den faktiske situasjonen skoleåret i 1997-98, pr. 1. november 1997. Resultatet av utvalgets oppdatering av beregningsgrunnlaget er følgende:

- Antall nye klasser som følge av skolestart for seksåringer er redusert fra 3 158 til 3 041.
- Antall nye klasser med flere enn 21 elever har økt fra 1 199 til 1 313.
- Antall klasser som har fått nybygde lokaler er redusert fra 1 966 til 1 879.
- Antall klasser som har fått tilpassede lokaler, har økt fra 440 til 586.
- Antall klasser som har fått plass i lokaler som ikke hadde behov for utvidelser eller tilpasninger etter 1. desember 1995, er redusert fra 752 til 576.
- Det er bygget nye lokaler ved 209 skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser.
- Det er tilpasset lokaler ved 180 skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser.

Forklaringene på endringene i beregningsgrunnlaget er først og fremst at kommunene har tilpasset ledig kapasitet til en del klasser som man tidligere har rapportert et behov for å bygge nye lokaler til, og at kommunene har valgt å tilpasse en del lokaler som de tidligere rapporterte at seksåringene kunne benytte uten tilrettelegging.

En rekke kommuner benytter *midlertidige lokaler* i påvente av at permanente lokaler skal bli ferdigstilt. Kommunene har rapportert at det pr 1. november 1997 i alt er 658 klasser i midlertidige lokaler. Av disse er det 568 som vil bli erstattet av nybygg og 90 som vil bli erstattet av tilpassede eksisterende lokaler. Ved etterberegning av investeringskostnadene legger utvalget til grunn at alle de midlertidige lokalene erstattes med permanente i samsvar med kommunenes opplysninger.

Utvalgets oppdatering av beregningsgrunnlaget, basert på de gjeldende beregningstekniske forutsetningene om areal pr klasse og areal pr seksåring som ikke utløser ny klasse, viser at kommunene har bygd færre kvadratmeter nybygg og tilpasset flere kvadratmeter, se tabell 1.1.

Tabell 1.1: Oppdatering av beregningsgrunnlaget, tall i kvadratmeter

	Beregnings-grunnlag i St prp nr 1 (1997- 98)	Endring som følge av oppdatering	Oppdatert beregn- ingsgrunnlag
Antall kvadratmeter investering			
- Nybygg	364 555	-5 066	359 489
- Tilpasning	127 082	24 020	151 102

Oppfølging og kontroll av investeringsrammen

Noen av endringene i kommunenes beregningsgrunnlag skyldes endringer i krets- og skolestruktur og/eller endring i elevtall som følge av flytting innenfor eller mellom kommuner. I de tilfellene hvor kommunenes nye opplysninger viser et redusert behov for å bygge nye eller tilpasse eksisterende lokaler, uten at det skyldes endringer i elevtall eller skolestruktur, skal det foretas en reduksjon i investeringsrammen. Dette følger av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets opplegg for oppfølging og kontroll av investeringskompensasjonen. Kostnadsberegningssutvalget legger i *"Oppdatering av beregningsgrunnlaget for investeringsrammen"* i kapittel 4 fram konsekvensene av opplegget for oppfølging og kontroll i tråd med omtalen i St prp nr 1 (1996-97), basert på kommunenes opplysninger i spørreundersøkelsen.

Kontrollen innebærer at investeringsrammen reduseres med i alt 12 880 kvadratmeter nybygg for i alt 92 klasser og øker med 12 180 kvadratmeter tilpasning for i alt 87 av disse klassene. Når det gjelder seksåringer som ikke utløser nye klasser innebærer kontrollen at investeringsrammen reduseres med 238 kvadratmeter nybygg og øker med 308 kvadratmeter tilpasning fordelt på fire skoler. Kontrollen medfører endring i investeringsrammen for 29 kommuner.

Kapittel 5

I *"Prisnivå og geografisk variasjon i priser"* i kapittel 5 gis en vurdering av den beregningstekniske forutsetningen om kvadratmeterpris med geografiske variasjoner. Utvalget har i denne sammenhengen gitt to oppdrag til Statistisk sentralbyrå:

- En oppdatering av den geografisk differensierte prisindeksen for nye eneboliger. Denne indeksen for geografisk variasjon, basert på data for perioden 1992-95, er tidligere lagt til grunn ved beregning av kommunenes investeringsramme knyttet til skolestart for seksåringer. Statistisk sentralbyrå har oppdatert indeksen for perioden 1994-97. Denne viser noe større spredning mellom fylkene enn tidligere, men hovedtendensene er de samme.
- For å få et mer relevant uttrykk for geografiske prisvariasjoner har utvalget bedt Statistisk sentralbyrå gjennomføre en egen undersøkelse av geografiske variasjoner i kvadratmeterpriser på skolebygg.

Kostnadsberegningssutvalget har lagt resultatene fra Statistisk sentralbyrås undersøkelse av skolebygg til grunn for sin etterberegning av kommunenes investeringskostnader, jf tabell 1.2. Undersøkelsen gir gjennomsnittlige kvadratmeterpriser i fem prissoner. Det vil si det er beregnet hva et skolebygg med de samme kvalitetsegenskapene koster i de ulike prissonene. Fylker med om lag samme gjennomsnittlige kvadratmeterprisnivå er plassert i samme prissone.

Tabell 1.2: Beregnede kvadratmeterpriser for skolebygg fordelt på prissoner, 1997-priser.

	Fylker	Beregnet kvadratmeterpris	Indeks
Sone 1	Oslo	15 684,-	126
Sone 2	Akershus, Sør-Trøndelag, Finnmark	13 942,-	112
Sone 3	Buskerud, Nordland	13 070,-	105
Sone 4	Hedmark, Vestfold, Aust-Agder, Vest-Agder, Hordaland, Sogn og Fjordane, Troms	12 075,-	97
Sone 5	Østfold, Oppland, Telemark, Rogaland, Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag	10 954,-	88
	Gjennomsnitt	12 448,-	100

For sammenlikning mellom beregnede kvadratmeterpriser for skolebygg i tabell 1.2 og kvadratmeterpriser basert på Statistisk sentralbyrås eneboligindeks for perioden 1992-95 som er lagt til grunn for investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98), se tabell 5.4 i *"Prisnivå og geografisk variasjon i priser"* i kapittel 5.

Kapittel 6

Etterberegning

I *"Resultater: Etterberegning av investeringskostnadene og konsekvenser av oppfølging og kontroll"* i kapittel 6 presenteres resultatene av kostnadsberegning-sutvalgets etterberegning. Investeringsrammen er etterberegnet på grunnlag av det oppdaterte beregningsgrunnlaget som bygger på kommunenes opplysninger om den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98, pr 1 november 1997. Beregningsteknisk er det lagt til grunn de kvadratmeterprisene som følger av Statistisk sentralbyrås undersøkelse av gjennomsnittspriser på skolebygg, geografisk differensiert i fem priskategorier. Det er, som i St prp nr 1 (1997-98), beregningsteknisk lagt til grunn 140 kvadratmeter pr klasse og et tillegg på 20 kvadratmeter pr nye klasse med flere enn 21 elever.

Utvalgets etterberegning viser en reduksjon i kommunenes investeringsramme på om lag 3 mill kroner i forhold til investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98), se tabell 1.3. Isolert sett gir en ren oppdatering av beregningsgrunnlaget en større reduksjon i den beregnede investeringsrammen. Kvadratmeterprisene i Statistisk sentralbyrås undersøkelse av skolebygg gir isolert sett en økning i investeringsrammen fordi disse er høyere enn prisforutsetningene i St prp nr 1 (1997-98).

Tabell 1.3: Etterberegning av investeringskostnadene, tall i 1000-kroner

	Beregnet investeringssamme St prp nr 1 (1997-98)	Endring som følge av etterberegning	Etterberegnet investeringskostnad
SUM:			
- Nybygg	4 529 726	-85 866	4 443 860
- Tilpasning	358 976	82 836	441 812
TOTALT: Nybygg + tilpasning	4 888 703	-3 031	4 885 672

Oppfølging og kontroll av investeringsrammen

I "*Resultater: Etterberegning av investeringskostnadene og konsekvenser av oppfølging og kontroll*" i kapittel 6 presenteres også de økonomiske konsekvensene av oppfølging og kontroll av investeringsrammen. I tråd med opplegget for oppfølging og kontroll skal investeringsrammen som er lagt til grunn i St prp nr 1 (1997-98) reduseres med 137 mill kroner, jf tabell 1.4. Årsaken til reduksjonen er at noen kommuner har funnet ledig kapasitet i eksisterende lokaler til klasser og seksåringer som ikke utløser nye klasser, som de på et tidligere tidspunkt hadde oppgitt å skulle bygge nye lokaler til.

Tabell 1.4: Oppfølging og kontroll av investeringsrammen, tall i 1000-kroner

	Beregnings- grunnlag	Endring, oppføl- ging og kontroll	Korrigert beregn- ingsgrunnlag
SUM:			
- nybygg	4 529 726	-175 460	4 354 266
- tilpasning	358 976	38 051	397 027
TOTALT: nybygg + tilpasning	4 888 703	-137 409	4 751 294

KAPITTEL 2

**Investeringskostnader - Beregning av investeringsramme,
Stortingets behandling av saken****2.1 INNLEDNING**

I dette kapitlet gjennomgås de prinsippene som er lagt til grunn for beregning av kommunenes investeringsbehov knyttet til skolestart for seksåringer. Det redegjøres også for hvilke endringer som er skjedd i forutsetninger og premisser i kostnadsberegningene fra NOU 1995: 13 Kostnader ved skolestart for seksåringer, til den investeringsrammen som er lagt til grunn for beregnet investeringskompensasjon for 1998 i St prp nr 1 (1997-98).

2.2 KOSTNADSBEREGNINGSUTVALGET, JF NOU 1995: 13

Kostnadsberegningsutvalget fikk i brev fra Finans- og tolldepartementet av 4. juli 1994 i mandat å beregne kostnader ved skolestart for seksåringer. Utvalget la fram sin innstilling i NOU 1995: 13 Kostnader ved skolestart for seksåringer, der både drifts- og investeringskostnader knyttet til skolestart for seksåringer var beregnet. Ved beregning av investeringskostnadene la kostnadsberegningsutvalget følgende elementer til grunn:

- elevtallet ved barneskolene høsten 1997, derav antall seksåringer høsten 1997 og antall nye klasser som fulgte av Reform 97
- at ledig kapasitet ved eksisterende barneskoler kunne utnyttes
- behov for å bygge nye lokaler
- behov for å tilpasse lokaler

Kostnadsberegningsutvalget anslo behovet for nye lokaler som differansen mellom totalt antall førsteklasse og hvor mange av disse klassene som kunne få plass i ledig kapasitet i skolens lokaler. Forutsetningene for denne beregningen av behov for nye lokaler ble endret i St prp nr 39 (1995-96) Om investeringskostnadene ved grunnskolereformen, jf avsnitt 2.3.

Med utgangspunkt i antall nye klasser som følge av skolestart for seksåringer og opplysninger om behov for å bygge nye og tilpasse eksisterende lokaler, beregnet utvalget en total investeringsramme basert på følgende beregningstekniske forutsetninger:

- areal pr klasse lik 140 kvadratmeter
- pris for nybygde lokaler på 11 000 kroner pr kvadratmeter
- pris for tilpasning av eksisterende lokaler på 2 500 kroner pr kvadratmeter

Beregningene var basert på en spørreundersøkelse som omfattet materiale fra 399 kommuner med 82 pst av alle seksåringer høsten 1997. Tallene i spørreundersøkelsen ble oppjustert forholdsmessig til 100 pst. Dette gav en total investeringsramme på 2 922 mill kroner.

2.3 ST PRP NR 39 (1995-96)

På grunnlag av kostnadsberegningsutvalgets innstilling i NOU 1995: 13, la regjeringen i mars 1996 fram St prp nr 39 (1995-96) Om investeringskostnadene ved

grunnskolereformen. I St prp nr 39 (1995-96) ble investeringsrammen første gang presentert på kommunenivå.

I denne proposisjonen ble total investeringsramme fastsatt til 3 778 mill kroner. Dette var en økning fra kostnadsberegningsutvalgets innstilling på 856 mill kroner. Økningen skyldes i hovedsak at kostnadsberegningsutvalget forutsatte at de lokalene som var i bruk til seksåringer pr 1. januar 1995, var lokaler som kunne brukes permanent. Mange kommuner henvendte seg til departementet etter at utvalgets innstilling var lagt fram, og påpekte at dette ikke var tilfelle. Det ble derfor gjennomført en ny spørreundersøkelse i kommunene. Den nye undersøkelsen viste at en stor del av de lokalene som var i bruk til seksåringer pr 1. januar 1995, etter kommunenes oppfatning måtte erstattes med nye lokaler. Spørreundersøkelsen gav også en noe mindre ledig kapasitet i forhold til kostnadsberegningsutvalgets undersøkelse. Totalt sett gav dette en økning i investeringsrammen på om lag 700 mill kroner. I tillegg økte investeringsrammen med om lag 156 mill kroner som følge av prisomregning fra 1994- til 1996-priser.

I tillegg til kommunenes opplysninger i spørreundersøkelsen ble det i forarbeidet til St prp nr 39 (1995-96) etablert et beregningsgrunnlag på skolenivå bestående av beregnet antall nye klasser som følge av skolestart for seksåringer. Antall nye klasser ble beregnet med utgangspunkt i skolestrukturen i Grunnskolens informasjonssystem (GSI) for skoleåret 1995-96, klassedelingsreglene i grunnskoleloven og befolkningsframskrivning for 1997 fra Statistisk sentralbyrå. Kommunene fikk tilsendt disse klasseberegningene og ble gitt mulighet til å korrigere beregningene basert på egne opplysninger og planer om skolestruktur og forventet elevtall høsten 1997. Antall klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer, framkommer i beregningsgrunnlaget som differansen i antall klasser pr skole høsten 1997 med og uten seksåringene.

2.4 ST PRP NR 55 (1995-96)

Stortinget hadde ikke ferdigbehandlet St prp nr 39 (1995-96) før St prp nr 55 (1995-96) Om kommuneøkonomien 1997 m.v. ble lagt fram i mai 1996. I St prp nr 55 (1995-96) ble investeringsrammen fastsatt til 4 060 mill kroner. Økningen på 282 mill kroner i forhold til St prp nr 39 (1995-96) skyldes at en rekke kommuner endret sine opplysninger som lå til grunn for beregningen av investeringsrammen i St prp nr 39 (1995-96). Kommunenes endringer bestod for det første av presiseringer av hvilke skoler som hadde ledig kapasitet og hvilke skoler som hadde behov for nybygg. Totalt sett gav dette økt behov for nybygg, fordi arealmangel ved enkeltskoler utløste behov for utvidelser, selv om kommunen hadde ledig kapasitet ved andre skoler. For det andre korrigerte kommunene elev- og klassetall ved enkelte skoler.

2.5 ENDRING I BEREGNINGSTEKNISKE FORUTSETNINGER GJENNOM STORTINGETS BEHANDLING AV ST PRP NR 39 (1995-96), JF INNST S NR 184 (1995-96)

Gjennom Stortingets behandling av St prp nr 39 (1995-96) Om investeringskostnadene ved grunnskolereformen ble det vedtatt noen endringer av de beregningstekniske forutsetningene som lå til grunn i kostnadsberegningsutvalgets innstilling og i St prp nr 39 (1995-96). Endringene var følgende:

- Kvadratmeternormen pr klasse ble differensiert slik at det beregnes 140 kvadratmeter pr klasse med færre enn 22 elever og 160 kvadratmeter pr klasse med 22 eller flere elever.

- Kvadratmeterprisene ble differensiert geografisk på fylkesnivå basert på Statistisk sentralbyrås prisindeks for nye eneboliger.
- I tillegg fikk kommuner som pr 15. juli 1996 kunne dokumentere høyere kvadratmeterpris enn den geografisk differensierte indeksen, oppjustert sine kvadratmeterpriser innenfor en total ramme på 54 mill kroner. Disse kommunenes kvadratmeterpriser ble oppjustert på basis av observerte kvadratmeterpriser ved skoler som allerede var bygd på anbud innenfor normal standard.

2.6 ST PRP NR 1 (1996-97)

I statsbudsjettet for 1997 ble de økonomiske konsekvensene av Stortingets innstilling til St prp nr 39 (1995-96) lagt fram. Investeringsrammen ble i budsjettet fastsatt til 4 780 mill kroner. Dette var en økning i investeringsrammen på til sammen 720 mill kroner fra St prp nr 55 (1995-96).

Stortingets vedtak ved behandlingen av St prp nr 39 (1995-96) om innføring av fylkesvise prisnormer og endring av arealnormer økte investeringsrammen med 460 mill kroner. Økningen fordeler seg med 300 mill kroner som følge av økt arealstandard for klasser med 22 eller flere elever, og 160 mill kroner som følge av differensierte kvadratmeterpriser. Investeringsrammen økte med 106 mill kroner som følge av kommunenes endringer av opplysninger om elev- og klassetall, ledig kapasitet og behov for nye lokaler. Kommunene ble gitt en frist til 1. juli 1996 for å gi slike merknader. Opplysninger om endringer i beregningsgrunnlaget som er mottatt etter dette tidspunktet, ble ikke tatt til følge ved beregning av investeringsrammen. Investeringsrammen økte med om lag 154 mill kroner som følge av justering fra 1996- til 1997-priser.

2.7 REVIDERT NASJONALBUDSJETT FOR 1997, INVESTERINGSKOMPENSASJON TIL SEKSÅRINGER SOM IKKE UTLØSER NYE KLASSER

I St prp nr 39 (1995-96) heter det om seksåringer som ikke utløser nye klasser:

«Beregningen bygger på det antallet nye klasser som utløses av 6-åringer skoleåret 1997-98. Det innebærer at det ikke er beregnet noe investeringsbehov i de skoler hvor 6-åringer tas inn uten at det blir flere klasser. Det kan imidlertid være behov for bygningsmessige tilpasninger eller utvidelser av eksisterende areal i tilfeller hvor det blir en betydelig økning av antallet elever i den klassen som omfatter 6-åringer. Behovet for investeringer som følge av dette vil imidlertid være avhengig av den faktiske arealdisponeringen på den enkelte skole. Departementet vil vurdere slike tilfeller på grunnlag av særskilt dokumentasjon fra den enkelte kommune, og med utgangspunkt i de pris- og arealstandarder som er forutsatt.»

Kommunene ble gitt frist til 1. februar 1997 for å dokumentere et slikt eventuelt investeringsbehov. På bakgrunn av innkomne søknader fra kommunene ble det fremmet forslag om økning i investeringsrammen på 45 mill kroner i Revidert nasjonalbudsjett for 1997. Økningen i investeringsrammen ble basert på følgende beregningstekniske forutsetninger, jf St prp nr 63 (1996-97) Omprioriteringar og tilleggsløyvingar på statsbudsjettet 1997:

- Det ble lagt til grunn et antall kvadratmeter pr seksåring tilsvarende gjennomsnittet for seksåringer som utløser ny klasse: 8,5 kvadratmeter.
- Det ble lagt til grunn de samme kvadratmeterprisene for henholdsvis tilpasninger og nybygg som er brukt for seksåringer som utløser ny klasse.

- Kravet i St prp nr 39 (1995-96) om en betydelig økning i antall elever i den klassen som omfatter seksåringer, førte til at det kun ble beregnet investeringskompensasjon til skoler der det skulle begynne minst sju seksåringer høsten 1997.

Investeringsrammen ble i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 1997 også korrigert for noen få kommuner på grunn av at opplysninger som var gitt innen fristen 1. juli 1996, ikke var kommet med i St prp nr 1 (1996-97). Dette medførte en økning i investeringsrammen på 11 mill kroner. Total investeringsramme presentert i Revidert nasjonalbudsjett for 1997 ble etter disse endringene på 4 837 mill kroner.

2.8 KONSEKVENSENE AV STORTINGETS BEHANDLING AV REVIDERT NASJONALBUDSJETT FOR 1997

I forbindelse med Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett for 1997 ble det fattet følgende vedtak:

«Stortinget ber Regjeringen kompensere for investeringskostnader til alle kommuner som må gjøre bygningsmessige tilpasninger for seksåringer som ikke utløser nye klasser.»

Dette vedtaket fjernet den beregningstekniske forutsetningen i regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett om at det minst må begynne sju seksåringer ved en skole for å få beregnet investeringskompensasjon. De kommunene som hadde søkt om investeringskompensasjon til skoler der seksåringene ikke utløser ny klasse, fikk økt sin investeringsramme. Investeringsrammen økte som følge av dette med 52 mill kroner til 4 889 mill kroner, hvorav totalt 97 mill kroner er beregnet til skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser.

2.9 ST PRP NR 1 (1997-98)

Det ble ikke foretatt endringer i investeringsrammen i forbindelse med framleggelse av statsbudsjettet for 1998. Investeringsrammen lå fast på 4 889 mill kroner.

2.10 OPPSUMMERING AV BEREGNET INVESTERINGSRAMME

Investeringsramme, NOU 1995: 13 Kostnader ved skolestart for seksåringer	2 922 mill kroner
+ endring som følge av at eksisterende lokaler må erstattes/tilpasses (St prp nr 39 (1995-96))	700 mill kroner
+ endring som følge av økt arealnorm	300 mill kroner
+ endring som følge av differensierte priser	160 mill kroner
+ prisjustering fra 1994- til 1997-priser	310 mill kroner
+ endring som følge av nye opplysninger til grunnlagsdata ¹	400 mill kroner
+ investeringsramme til seksåringer som ikke utløser ny klasse	97 mill kroner
= Investeringsramme lagt til grunn i St prp nr 1 (1997-98)	4 889 mill kroner

¹ Endringer i beregningsgrunnlaget etter St prp nr 39 (1995-96) som i hovedsak består av endringer i elev- og klassetall, ledig kapasitet og behov for nybygg

2.11 BEREGET INVESTERINGSKOMPENSASJON

Investeringsrammen danner utgangspunkt for beregning av årlig investeringskompensasjon til den enkelte kommune. Investeringskompensasjonen dekker kommunenes årlige utgifter knyttet til et lån på størrelse med investeringsrammen. Årlig investeringskompensasjonsbeløp beregnes basert på følgende forutsetninger:

- En låneform med like store avdrag over 10 år for inventar og 20 år for bygg (serielån).
- En rente som vurderes årlig i lys av utviklingen på lånemarkedet.

KAPITTEL 3

Tolkning av mandat og valg av metode**3.1 KOSTNADSBEREGNINGSUTVALGETS MANDAT**

Bakgrunnen for det oppdraget som kostnadsberegningsutvalget har fått, er et vedtak som ble fattet av Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 1997 (jf St prp nr 1 (1996-97) for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Budsjett-innst. S. nr. 12 (1996-97)). Vedtaket lød:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en etterberegning av kommunenes reformrelaterte investeringsutgifter knyttet til grunnskolereformen. Etterberegningen bes foretatt av det uavhengige tekniske beregningsutvalget. Konklusjonene legges fram for Stortinget i kommuneøkonomiproposisjonen for 1999.»

Ut over dette vedtaket har ikke stortingskomiteens flertall kommentert spørsmålet om etterberegning/etterkontroll av investeringene i forbindelse med grunnskolereformen. Finansdepartementet har, i samarbeid med Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, gitt utvalget følgende mandat i brev av 12. august 1997:

«Kostnadsberegningsutvalget skal etterberegne kommunenes investeringsutgifter knyttet til grunnskolereformen. Utvalget skal samtidig kontrollere om kommunenes opplysninger om antall klasser som 6-åringene utløser og om behovet for nye og tilpassede lokaler er i samsvar med de opplysninger som kommunene tidligere har oppgitt som grunnlag for fastsettelse av investeringsrammen, jf St prp nr 1 (1996-97) Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, kap 229, post 60, avsnitt om oppfølging og kontroll.»

Utvalget har tidligere lagt fram NOU 1995: 13, hvor utvalget kostnadsberegnet hele reformen (både drift og investeringer) før reformen ble iverksatt. Den endelige investeringsrammen har imidlertid blitt større enn utvalget opprinnelig beregnet. Det er redegjort nærmere for dette i *"Investeringskostnader - Beregning av investeringsramme, Stortingets behandling av saken"* i kapittel 2, som viser hvorfor den beregnede investeringsrammen har blitt høyere enn utvalgets opprinnelige anslag.

Utvalgets mandatet er todelt:

1. etterberegne kommunenes investeringskostnader
2. kontrollere om behovet for nye og tilpassede lokaler er i samsvar med de opplysningene som kommunene tidligere har oppgitt

Mandatets del 2 tilsvarer Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets opplegg for kontroll av de opplysningene som kommunene har oppgitt som grunnlag for fastsettelse av investeringsrammen. Dette kontrollopplegget har Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet beskrevet i St prp nr 1 (1996-97). Der sies det bl a:

«Opplysninger fra kommunene om ledig kapasitet til bruk for seksåringer skoleåret 1997-98 og om behovet for å erstatte og tilpasse de skolelokaler som pr 31. desember 1995 ble brukt til tilbud til seksåringer under lov om barnehager, er lagt til grunn for beregningen av investeringsrammen for den enkelte kommune. Departementet vil legge opp til en kontroll av at disse forutsetningene for beregningen er oppfylt. Departementet vil i løpet av skoleåret 1997-98 be kommunene dokumentere hvor mange klasser kom-

munen har bygd nye lokaler for, og hvor mange klasser som er i lokaler som er bygningsmessig tilpasset. Dersom det gjenstår byggearbeider, eventuelt at kommunene har enkelte midlertidige løsninger, vil kommunene bli bedt om å gi informasjon om når byggene vil bli ferdigstilt. (...)»

Stortingets flertall kommenterte ikke Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets opplegg for kontroll, ut over å vedta at kostnadsberegningssutvalget skulle etterberegne de reformrelaterte investeringsutgiftene.

3.2 METODE FOR ETTERBEREGNING AV INVESTERINGSKOSTNADENE

Utvalget har vurdert to ulike tilnærmingsmåter til den første delen av mandatet om etterberegning av kommunenes investeringskostnader:

- a) Framskaffe faktiske regnskapsførte utgifter og faktisk antall kvadratmeter som er bygd
 - Oppdatere beregningsgrunnlaget og de beregningstekniske forutsetningene om areal, prisnivå og geografisk variasjon i priser

Utvalget vil i dette kapitlet begrunne nærmere sitt valg av metode.

3.2.1 Drøfting av alternativ A

3.2.1.1 Virkninger på effektivitet i kommunene

En metode for etterberegning kan være å innhente opplysninger om faktisk regnskapsførte utgifter og faktisk antall kvadratmeter som er bygd. Utvalget har valgt ikke å gjøre det. Begrunnelsen for det er todelt:

- uheldige virkninger på effektivitet i kommunene
- praktiske problemer

Utvalget vil nedenfor utdype de to punktene.

Ved innføringen av Reform 97 har det vært lagt til grunn at kommunene skulle få kompensert et normert antall kvadratmeter pr klasse og et fast beløp pr kvadratmeter som ble bygd eller tilpasset uavhengig av faktisk areal nybygg/tilpasninger eller kvadratmeterpris, jf St prp nr 1 (1996-97) for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet:

«De beregningstekniske forutsetningene som er knyttet til arealbehov og kvadratmeterpris, er ikke nødvendigvis i full overensstemmelse med omfanget av og prisen på de nybygg og bygningsmessige tilpasninger som den enkelte kommune faktisk vil foreta. (...)»

Departementet oppfatter både areal- og prisforutsetningen som beregningstekniske størrelser. Dette innebærer at det ikke kan forutsettes at den enkelte kommune bygger og tilpasser nøyaktig det antallet kvadratmeter som ligger til grunn for det beregnede investeringsbehovet, og til den kvadratmeterprisen som er forutsatt.

Det følger av dette at departementet ikke vil legge opp til en oppfølging og kontroll av om kommunenes faktiske investeringskostnader tilsvarer den kompensasjon som utbetales gjennom tilskuddet.»

Kommunene har, ut fra dette, hatt incitamenter til å opptre kostnadseffektivt og til å gjøre lokale prioriteringer. Utvalget ser en fare i at dersom en nå skulle kartlegge de faktisk regnskapsførte utgiftene, ville det kunne medføre et press om at kompensasjonen fra staten også skal dekke de faktiske utgiftene, i stedet for at kostnadene

dekkes etter normerte tall for pris pr kvadratmeter og areal pr klasse. En full kompensasjon av faktiske utgifter kan gi signaler til kommunene som kan få uheldige følger i forbindelse med eventuelle senere tiltak eller reformer som kompenseres av staten. Kommunene vil da være mer tilbøyelige til å anta at de til slutt vil få full kompensasjon for sine faktiske utgifter, selv om staten i utgangspunktet signaliserer at kompensasjonen skal baseres på normer. Det vil igjen kunne redusere kommunenes incitament til å holde kostnadsnivået nede. Full kompensasjon av faktiske utgifter kan gi grunn til antakelser om at kommunene ikke vil få beholde gevinsten ved kostnadsbesparelser. Kommunene vil i mindre grad avveie kostnadene ved investeringen opp mot andre lokale behov, og en vil miste den effektiviteten som ligger i at de lokale behovene også styrer de lokale prioriteringene. Å legge om kompensasjonen til å dekke faktisk regnskapsførte utgifter kan også føre til at kommunene, ved senere reformer, utsetter investeringer i påvente av at statens endelige valg av kompensasjonsordning skal bli kjent. Langsiktige hensyn for å få en formålseffektiv og kostnadseffektiv kommunesektor taler derfor imot å kartlegge de faktisk regnskapsførte utgiftene.

Uheldige følger av refusjon av faktiske utgifter er også omtalt i NOU 1996: 1 Et enklere og mer rettferdig inntektssystem for kommuner og fylkeskommuner, pkt 13.2.1 Utforming av øremerkede tilskuddsordninger. Disse momentene vil for øvrig også gjelde utforming av tilskuddsordninger overfor andre mottakere enn kommuner. Tilskuddet som staten betaler kommunene pr barnehageplass (kap 856 post 63 på statsbudsjettet), er et eksempel på et tilskudd som gis som et normert beløp. Tilskuddet er på kr 36 000 pr heltidsplass pr år og dekker om lag 40 pst av de gjennomsnittlige driftskostnadene. Et annet eksempel er integreringstilskuddet (kap 521 post 60) som staten betaler til kommunene i løpet av fem år etter at kommunene har tatt imot flyktninger for bosetting. Dette tilskuddet skal dekke gjennomsnittsutgiftene som kommunesektoren har til bosetting og integrering av flyktninger i denne perioden. Tilskuddet er på kr 280 000 pr bosatt person for hele femårsperioden. For begge disse tilskuddene er tildelt beløp fra staten uavhengig av den enkelte kommunes faktiske kostnader.

Metode A reiser også en rekke praktiske problemer som gjør det vanskelig å beregne de faktiske investeringsutgiftene. Disse problemene kan deles i to hovedgrupper. Den ene gruppen gjelder problemer med å skille ut hvilket nytt areal som knytter seg til reformen og hvilket areal som er bygd av hensyn til andre formål. Den andre gruppen gjelder å fastsette hvor stor del av prisen pr kvadratmeter som kan knyttes til reformen.

3.2.1.2 Problemer ved å fastsette hvilke nye arealer som er knyttet til reformen

Når kommunene har bygd for å legge til rette for reformen, har en del kommuner ikke bare tatt hensyn til behovene til førsteklasse. Andre formål som skolene kan ha tatt hensyn til, kan f.eks. være

- økt eller redusert elevtall i 2.-10. klasse i skoleåret 1997-98 pga flytting og/eller demografisk utvikling
- at kommunen endrer skolekretsene og dermed får behov for å bygge nye skoler eller å utvide eksisterende skoler
- å øke arealet pr elev på alle klassetrinnene
- anskaffelse av spesialrom som skolen tidligere har manglet, utvidelse av lærerrom, nytt areal til skolefritidsordningen og oppgradering av friareal

Beregning av de faktiske kostnadene knyttet til reformen krever at en kan skille ut hvilke investeringer som er knyttet til reformen og hvilke som er knyttet til andre

formål. For å skille ut de investeringene som er knyttet til reformen, vil en måtte vurdere hver enkelt skole konkret. En slik vurdering er både svært ressurskrevende og må i stor grad baseres på skjønn.

3.2.1.3 *Problemer ved å fastsette hvilken kvadratmeterpris som er knyttet til reformen*

Kommuner vil også ha bygd til ulike kvadratmeterpriser. Forskjellene kan delvis skyldes forhold som kommunene ikke har kontroll over. Slike forhold vil være det generelle prisnivået i byggebransjen i området. Forhold som kommunene har kontroll over, vil f.eks. være valg av standard på materialer og arkitektoniske løsninger. Hvor dyktige kommunene er til å sette oppdrag ut på anbud og å benytte seg av konkurransen mellom entreprenørene, kan også påvirke kvadratmeterprisen.

Når det gjelder det generelle prisnivået i byggebransjen, antar utvalget at det vil variere geografisk. Utvalget mener det er rimelig at man tar hensyn til slik prisvariasjon ved beregning av investeringsrammen (se omtale av dette under alternativ B).

Når det gjelder standard på materialer og arkitektoniske løsninger som er valgt og som påvirker kvadratmeterprisen, har ikke utvalget faglig kompetanse til å vurdere hvor stor del av prisen som er rimelig å knytte til reformen. Utvalget går imidlertid ut fra at selv om en hadde engasjert personer med kompetanse innenfor bygg/arkitektur, ville det måtte legges et skjønn til grunn for å anslå de investeringskostnadene som er knyttet til reformen.

Kvadratmeterprisen er også avhengig av hvor dyktig kommunen er til å drive anbudsprosesser og til å benytte seg av konkurransen mellom entreprenørene. En del av dette vil det være mulig å skaffe seg informasjon om, mens noen av disse forholdene egner seg dårlig for kvantifisering. For en del av disse forholdene er det ikke mulig å unngå at en i stor grad må bruke skjønn.

Ut fra drøftingen ovenfor går det fram at det å finne de faktiske utgiftene som er forbundet med reformen, krever en nøye gjennomgang av nybygg og tilpasninger av bygg i hver enkelt kommune for å kunne skille ut de investeringene som knytter seg til selve reformen. Det vil måtte innebære bruk av kompetanse innenfor bygg og arkitektur, og det må også brukes skjønn. Kommunene selv, staten og utvalget vil i praksis ha begrensede muligheter til å etterprøve dette skjønn.

Ut fra de uheldige incitamentene som en kompensasjon basert på metode A vil gi, og ut fra de praktiske problemene som er forbundet med metoden, har utvalget valgt ikke å kartlegge de faktiske utgiftene.

3.2.2 **Drøfting av alternativ B**

3.2.2.1 *Oppdatering av beregningsgrunnlag og beregningstekniske forutsetninger som prisnivå, geografisk variasjon i priser og areal pr klasse*

Det er denne metoden som utvalget vil bruke for sin etterberegning av investeringskostnadene. Gjennom oppdateringen av beregningsgrunnlaget vil utvalget innhente opplysninger om hvor mange elever og klasser det er bygd nytt eller tilpasset lokaler til. Dette gjennomgås i detalj i "[Oppdatering av beregningsgrunnlaget for investeringsrammen](#)" i kapittel 4. I tillegg vurderer utvalget de beregningstekniske forutsetningene som er lagt for reformen, og om disse fortsatt er rimelige eller om de bør oppdateres. Dette vil danne grunnlag for en ny beregning av investeringsrammen.

Følgende tre typer beregningstekniske forutsetninger er lagt til grunn:
Areal pr klasse

I utvalgets NOU 1995: 13 ble det lagt til grunn et areal på 140 kvm pr klasse som det bygges nytt til eller som det tilpasses lokaler til. Stortinget vedtok senere (jf Innst S nr 184 (1995-96)) å differensiere arealforutsetningen slik at det beregnes 140 kvm pr klasse med færre enn 22 elever og 160 kvm pr klasser med 22 eller flere elever. I St prp nr 63 (1996-97) Omprioriteringar og tilleggsøyvingar på statsbudsjettet 1997 ble det lagt til grunn at antall kvadratmeter pr seksåring som ikke utløser ny klasse skulle være 8,5. Det tilsvarer gjennomsnittlig antall kvadratmeter pr elev for seksåringer som utløser ny klasse. Denne forutsetningen sluttet Stortinget seg til uten kommentar.

I St prp nr 39 (1995-96) ble det også lagt til grunn at investeringer som kommunene hadde foretatt i perioden 1991 til 31. desember 1995, skulle kompenseres med det antall kvadratmeter kommunene hadde bygd eller tilpasset.

Investeringsrammen for det som var bygd før 1996, ble altså ikke basert på en beregningsteknisk arealforutsetning, men på faktisk antall kvadratmeter som ble bygd eller tilpasset. Investeringsrammen som er beregnet for bygg/tilpasninger som er foretatt etter 1995 er basert på de arealnormene som er angitt her.

Utvalget har lagt de samme arealforutsetningene til grunn ved etterberegningen.

Pris pr kvadratmeter

Ved beregning av investeringsbehov i forbindelse med Reform 97 la kostnadsberegning utvalget til grunn en kvadratmeterpris inkludert inventar på 11 000 1994-kroner for nybygg og 2 500 1994-kroner for tilpasning av eksisterende lokaler.

Investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98) er basert på disse kvadratmeterprisene, prisjustert til 1997-kroner. Det gjelder for investeringer som er gjort både før og etter 31. desember 1995.

Mål for geografisk variasjon i priser

Kvadratmeterprisene er i St prp nr 1 (1997-98) differensiert geografisk basert på Statistisk sentralbyrås prisindeks for nye eneboliger. Dette er en indeks som viser utviklingen i den prisen byggherre må betale til entreprenør for ny enebolig, eksklusive tomtekostnader, kommunale tilknytningsavgifter, gebyrer og byggelånsrenter. Indeksen publiseres på landsbasis.

I tillegg har ni kommuner som har kunnet dokumentere et høyere prisnivå enn kvadratmeterprisene basert på prisindeks for nye eneboliger, fått økt sin kvadratmeterpris.

Utvalget mener det er viktig at kompensasjon for geografiske prisvariasjoner i størst mulig grad baseres på et tallgrunnlag som den enkelte kommune selv ikke har avgjørende innflytelse på. Grunnen til det er at en bør unngå å svekke incitamentene til kostnadseffektivitet (se omtale under alternativ A). Statistisk sentralbyrås prisindeks for eneboliger utarbeides på basis av data fra mange kommuner, og den enkelte kommune ikke har mulighet til å påvirke den. Det kan imidlertid settes spørsmålstegn ved i hvilken grad en prisindeks for eneboliger avspeiler geografiske prisvariasjoner for skolebygg. Statistisk sentralbyrå har derfor, på oppdrag fra utvalget, beregnet en oppdatert indeks for nye eneboliger og kartlagt geografiske variasjoner når det gjelder skolebygg spesielt. På grunnlag av dette drøfter utvalget valg av mål for geografisk variasjon i priser, jf "[Prisnivå og geografisk variasjon i priser](#)" i kapittel 5 hvor det redegjøres for dette.

KAPITTEL 4

Oppdatering av beregningsgrunnlaget for investeringsrammen**4.1 INNLEDNING**

I "*Investeringskostnader - Beregning av investeringsramme, Stortingets behandling av saken*" i kapittel 2 gjennomgikk utvalget beregningene av kommunenes investeringsbehov knyttet til skolestart for seksåringer og hvilke endringer som har skjedd fra beregningene første gang ble presentert i NOU 1995: 13 Kostnader ved skolestart for seksåringer, til den investeringsrammen som er lagt til grunn for investeringskompensasjonen til kommunene for 1998 i St prp nr 1 (1997-98).

Investeringsbehovet uttrykkes som en beregnet investeringsramme for hver enkelt kommune. Beregningsgrunnlaget for investeringsrammen omfatter

- antall nye klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer
- antall nye klasser med flere enn 21 elever
- kommunenes opplysninger om ledig kapasitet og behov for å bygge nye og tilpasse eksisterende skolelokaler
- beregningstekniske forutsetninger om antall kvadratmeter areal pr klasse, areal pr seksåring som ikke utløser ny klasse og geografisk differensierte kvadratmeterpriser for henholdsvis nybygg og tilpasning av lokaler.

Kostnadsberegningssutvalget har gjennomført en spørreundersøkelse til kommunene for å oppdatere beregningsgrunnlaget, slik at det er i samsvar med den faktiske situasjonen i den enkelte kommune for skoleåret 1997-98. Det oppdaterte beregningsgrunnlaget legges til grunn for begge elementer i kostnadsberegningssutvalgets mandat:

- Etterberegning av kommunenes investeringsbehov som følge av skolestart for seksåringer. Det oppdaterte beregningsgrunnlaget viser hvor mange nye klasser som ble utløst skoleåret 1997-98 og hvilke bygningsmessige tilpasninger og utvidelser som er gjort for disse, samt nybygg og tilpasninger som er foretatt ved skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser.
- Oppfølging og kontroll av investeringskompensasjonen. Dette er en kontroll av at kommunenes tidligere opplysninger om behov for å bygge nye og tilpasse eksisterende lokaler er i samsvar med det kommunene faktisk har foretatt.

I dette kapitlet gjennomgås de enkelte elementene i beregningsgrunnlaget slik de ligger til grunn for investeringsrammen.

I avsnitt 4.2 gjennomgås det beregningsgrunnlaget som lå til grunn for investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98), for å kunne sammenlikne med det oppdaterte beregningsgrunnlaget.

I avsnitt 4.3 presenteres det oppdaterte beregningsgrunnlaget som avspeiler den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98. Presentasjonen er todelt: Avsnitt 4.3.1 omhandler skolelokaler som er ferdig tilpasset eller bygd ut, dvs lokaler som var permanente på rapporteringstidspunktet 1. november 1997. Avsnitt 4.3.2 omhandler skolelokaler som var i bruk midlertidig på rapporteringstidspunktet 1. november 1997, og som kommunene rapporterer vil bli erstattet med nybygde eller tilpassede lokaler. Avsnitt 4.3.3 redegjør for kommunenes samlede behov for nybygg og tilpasninger, basert på det beregningsgrunnlaget som er omtalt i avsnitt 4.3.1 og 4.3.2.

Avsnitt 4.4 tar for seg grunnlaget for oppfølging og kontroll av investeringskompensasjonen.

Det oppdaterte beregningsgrunnlaget basert på spørreundersøkelsen til kommunene om faktisk situasjon for skoleåret 1997-98 er presentert på kommunenivå i vedlegg 3.

Tabell 4.1 viser hovedresultatene av spørreundersøkelsen til kommunene, basert på kommunenes rapportering om den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98, pr 1. november 1997. Det er forutsatt at de midlertidige lokalene blir erstattet slik kommunene har rapportert. Det framgår at antallet nye klasser som følge av skolestart for seksåringer er redusert i forhold til beregningsgrunnlaget i St prp nr 1 (1997-98). Det er flere nye klasser med flere enn 21 elever. Antall klasser som får nybygde lokaler og antall klasser som i skoleåret 1997-98 tok i bruk lokaler som var permanente pr 1. desember 1995, er redusert i forhold til tidligere. Antall klasser som får tilpassede lokaler, har derfor økt relativt sterkt.

Tabell 4.1: Hovedresultater

	Beregnings- grunnlag i St prp nr 1 (1997-98)	Faktisk situasjon skoleåret 1997-98	Endring pr 1/11- 97
Antall nye klasser	3 158	3 041	-117
Antall klasser med flere enn 21 elever	1 199	1 313	114
Klasser i permanente Lokaler pr 31.12.95	752	576	-176
Investeringer:			
Nybygg - klasser	1 966	1 879	-87
- kvadratmeter ¹⁾	333 553	321 482	-12 071
Nybygg kl over 21 elever - kvadratmeter	23 980	26 260	2 280
Tilpasning - klasser	440	586	146
- kvadratmeter ¹⁾	121 056	141 604	20 548
Investeringer, seksåringer som ikke utløser ny klasse:			
Nybygg - kvadratmeter	7 022	11 747	4 725
Tilpasning - kvadratmeter	6 026	9 498	3 472

¹⁾ Inkluderer kvadratmeter bygget og tilpasset i perioden 1991-95.

Nedenfor gjennomgås disse hovedresultatene i detalj.

4.2 ST PRP NR 1 (1997-98)

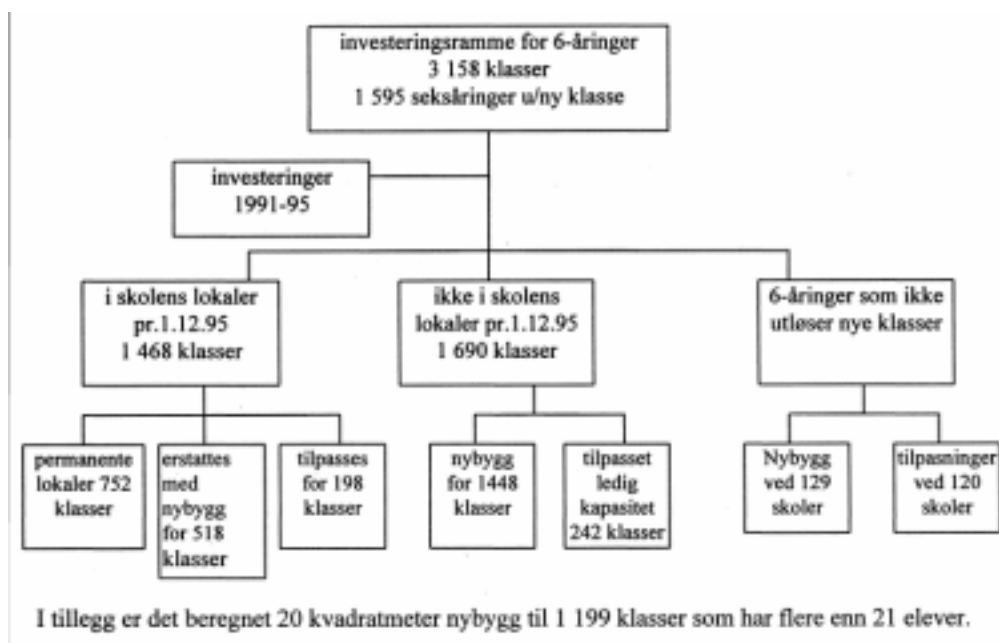
4.2.1 Innledning

Beregningsgrunnlaget for St prp nr 1 (1997-98) er, som det framgår av omtalen i "[Investeringskostnader - Beregning av investeringsramme, Stortingets behandling av saken](#)" i kapittel 2, basert på en spørreundersøkelse i kommunene gjennomført før framleggelsen av St prp nr 39 (1995-96) Om investeringskostnadene ved grunnskolereformen. Etter dette er beregningsgrunnlaget justert som følge av merknader som kommuner har gitt i tilknytning til St prp nr 39 (1995-96) og St prp nr 55 (1995-96) Om kommuneøkonomien 1997 m.v. Siste frist for merknader ble satt til 1. juli 1996. Beregningsgrunnlaget for seksåringer som ikke utløser nye

klasser, ble fastsatt i forbindelse med Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett for 1997, jf St prp nr 63 (1996-97) og Innst S nr 295 (1996-97).

I beregningsgrunnlaget for investeringsrammen og bevilget investeringskompensasjon for 1998 er det forutsatt at det ved skolestart høsten 1997 utløses 3 158 nye klasser som følge av skolestart for seksåringer, jf St prp nr 1 (1997-98). I 1 199 av disse klassene er det flere enn 21 elever. 1 595 seksåringer går på skoler som har fått beregnet investeringskompensasjon selv om seksåringene ikke utløser nye klasser. Nedenfor gjennomgås investeringsbehovet både til de seksåringene som utløser nye klasser og til de som ikke utløser nye klasser.

Beregningsgrunnlaget for investeringsrammen inneholder opplysninger om kommunenes byggebehov og behov for tilpasning av lokaler i forbindelse med Reform 97. Figur 4.1 illustrerer elementene i beregningsgrunnlaget for investeringsrammen.

Figur 4.1 Elementene i beregningsgrunnlaget for investeringsrammen

4.2.2 Nybygg og tilpasninger i perioden 1991-95

Investeringer i nybygg og tilpasninger som er foretatt i perioden 1991-95, dekkes med det faktiske antall kvadratmeter som den enkelte investering omfatter, basert på kommunenes innrapportering før St prp nr 39 (1995-96) og senere merknader. Kommunene gis til sammen kompensasjon for 58 313 kvadratmeter nybygg og 59 456 kvadratmeter tilpasning av lokaler som er foretatt i perioden 1991-95.

4.2.3 Investeringer etter 1995

Totalt var 1 468 klasser med seksåringer i skolens lokaler pr 1. desember 1995 under lov om barnehager. I den spørreundersøkelsen som lå til grunn for St prp nr 39 (1995-96), gav kommunene også opplysninger om disse seksåringene var i

lokaler som var permanente, eller om de var i lokaler som måtte erstattes eller tilpasses før skolestart høsten 1997.

1 690 klasser var ikke i skolens lokaler pr 1. desember 1995, dvs at de var tilknyttet skoler som ikke hadde et tilbud til seksåringer under lov om barnehager på dette tidspunktet. Kommunene rapporterte i spørreundersøkelsen før St prp nr 39 (1995-96) om de hadde ledig kapasitet til alle eller noen av disse klassene. Dersom det ikke var ledig kapasitet, ble det lagt til grunn at det var behov for å bygge nye lokaler.

Klasser i permanente lokaler

Av de 1 468 klassene som var i skolens lokaler pr 1. desember 1995, rapporterte kommunene at 752 klasser hadde permanente lokaler, dvs at de var i lokaler som også fra skoleåret 1997-98 kunne benyttes av seksåringer uten ytterligere bygningsmessige tilpasninger eller utvidelser. De fleste av disse permanente lokalene var tilpasset eller bygd i perioden 1991-95 og er en del av den investeringsrammen som dekker investeringer i denne perioden, jf avsnitt 4.2.2. Det er ikke beregnet ytterligere investeringsramme til disse klassene.

Klasser det må bygges nytt for

Av de 1 468 klassene som var i skolens lokaler pr 1. desember 1995, ble 518 klasser rapportert å være i lokaler som måtte erstattes. Beregningsteknisk ble det lagt til grunn et arealbehov på 140 kvadratmeter pr klasse. Dette gav et samlet beregnet investeringsbehov på 72 520 kvadratmeter nybygg til disse klassene.

Av de 1 690 klassene som ikke var i skolens lokaler pr 1. desember 1995, rapporterte kommunene at de ikke hadde ledig kapasitet til 1 448 klasser i eksisterende skolelokaler. Beregningsteknisk ble det lagt til grunn et arealbehov på 140 kvadratmeter pr klasse. Dette gav et samlet beregnet investeringsbehov på 202 720 kvadratmeter til disse klassene.

Totalt er det lagt til grunn at kommunene må investere i 275 240 kvadratmeter nybygg til 1 966 klasser, etter 1995 som følge av skolestart for seksåringer.

Klasser det må tilpasses lokaler for

Av de 1 468 klassene som var i skolens lokaler pr 1. desember 1995, var 198 klasser i lokaler som kommunene rapporterte måtte tilpasses. Beregningsteknisk ble det, som for nybygg, lagt til grunn et arealbehov på 140 kvadratmeter pr klasse. Dette gav et samlet beregnet investeringsbehov på 27 720 kvadratmeter til disse klassene.

Kommunene rapporterte at de hadde ledig kapasitet til 242 av de 1 690 klassene som ikke var i skolens lokaler pr 1. desember 1995. Det er lagt til grunn at kommunene ville ha behov for å tilpasse denne ledige kapasiteten. Beregningsteknisk ble det lagt til grunn et arealbehov på 140 kvadratmeter pr klasse. Dette gav et samlet beregnet investeringsbehov på 33 880 kvadratmeter til disse klassene.

Totalt er det et beregnet investeringsbehov for tilpasning av 61 600 kvadratmeter skolelokaler til 440 klasser, etter 1995 som følge av skolestart for seksåringer.

Antall klasser med flere enn 21 elever

I forbindelse med behandlingen av St prp nr 39 (1995-96) vedtok Stortinget at det for klasser med flere enn 21 elever beregningsteknisk skulle legges til grunn et arealbehov på 160 kvadratmeter pr klasse, jf Innst S nr 184 (1995-96). Beregningsgrunnlaget for investeringsrammen er basert på opplysninger på kommunenivå om ledig kapasitet, behov for å tilpasse og erstatte lokaler og behov for å bygge nytt. Det var derfor ikke mulig å skille ut hvilket bygge- eller tilpasningsbehov som var knyttet til den enkelte klasse med flere enn 21 elever. Investeringsrammen ble derfor utvidet med 20 kvadratmeter nybygg pr klasse med over 21 elever, uavhengig av kommunenes rapporterte byggebehov til sine klasser. 1 199 klasser hadde flere enn 21 elever. Dette gav en økning i behov for nybygg på 23 980 kvadratmeter.

4.2.4 Seksåringer som ikke utløser nye klasser

Investeringsbehovet, slik det er presentert ovenfor i avsnitt 4.2.3, er basert på det antallet nye klasser som seksåringene utløser høsten 1997. Ved en del av landets fådelte skoler utløser ikke seksåringene noen ny klasse. Kommunene ble gitt anledning til å søke om investeringskompensasjon for disse seksåringene innen 1. februar 1997. Alle kommunene som søkte om slik kompensasjon, fikk dette bevilget gjennom Stortingets behandling av Revidert nasjonalbudsjett for 1997, jf Innst S nr 295 (1996-97). Investeringsrammen knyttet til dette ble beregnet på grunnlag av antallet seksåringer ved den aktuelle skolen, en beregningsteknisk forutsetning om 8,5 kvadratmeter pr seksåring og kommunens opplysninger om det var behov for å utvide eller tilpasse lokaler ved gjeldende skole. Beregnet investeringsramme ble begrenset oppad til det antall kvadratmeter eller til det beløpet kommunene hadde søkt om dersom dette var lavere enn beregnet investeringsramme basert på de beregningstekniske forutsetningene. Det ble beregnet en investeringsramme til 1 595 seksåringer som ikke utløser ny klasse, fordelt på 6 026 kvadratmeter tilpasning og 7 022 kvadratmeter nybygg.

4.2.5 Oppsummering

Oppsummert gir dette den investeringsrammen som er lagt til grunn i St prp nr 1 (1997-98). Den omfatter i alt 364 555 kvadratmeter nybygg og 127 082 kvadratmeter tilpasning av lokaler, fordelt slik:

Nybygg

- 58 313 kvadratmeter nybygg i perioden 1991-95
- 275 240 kvadratmeter nybygg etter 1995
- 23 980 kvadratmeter nybygg til klasser med flere enn 21 elever
- 7 022 kvadratmeter nybygg - foretatt etter 1995 - til seksåringer som ikke utløser ny klasse

Tilpasning av lokaler

- 59 456 kvadratmeter tilpasninger i perioden 1991-95
- 61 600 kvadratmeter tilpasninger etter 1995
- 6 026 kvadratmeter tilpasninger - foretatt etter 1995 - til seksåringer som ikke utløser ny klasse

Dette er sammenlikningsgrunnlaget for kostnadsberegningsutvalgets etterberegning av investeringsbehovet og for oppfølging/kontroll av investeringskompensasjonen.

4.3 OPPDATERT BEREGNINGSGRUNNLAG BASERT PÅ SITUASJONEN FOR SKOLEÅRET 1997-98

I "[Tolkning av mandat og valg av metode](#)" i kapittel 3 er det gjort rede for kostnadsberegningsutvalgets valg av metode for etterberegning av investeringskostnadene. Utvalget har lagt til grunn de beregningstekniske forutsetningene om antall kvadratmeter pr klasse som er benyttet i St prp nr 1 (1997-98). Det beregningstekniske grunnlaget for geografisk differensiering av kvadratmeterprisene omtales nærmere i "[Prisnivå og geografisk variasjon i priser](#)" i kapittel 5.

For å oppdatere beregningsgrunnlaget, slik at det samsvarer med den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98, har kostnadsberegningsutvalget gjennomført en spørreundersøkelse til alle kommuner. Brevet fra kostnadsberegningsutvalget av 17. november 1997 med vedlagt spørreskjema er gjengitt i vedlegg 1. Spørreskje-

maet ble forhåndsutfylt med beregningsgrunnlaget for beregnet investeringsramme for den enkelte kommune, slik det lå til grunn for St prp nr 1 (1997-98). Spørreskjemaet er tredelt:

- Del A ber kommunene oppdatere tallet på seksåringer i kommunen.
- Del B ber kommunene oppdatere opplysningene om antall klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer, antall klasser som har flere enn 21 elever, og opplysningene om permanente lokaler, behovet for å tilpasse og erstatte lokaler, behovet for å tilpasse ledig kapasitet, samt behovet for å bygge nye lokaler.
- Del C ber kommunene oppdatere opplysningene om tilpasninger/nybygg for seksåringer som ikke utløser nye klasser.

Nedenfor presenteres det oppdaterte beregningsgrunnlaget basert på kommunenes rapportering i spørreundersøkelsen om den faktiske situasjonen pr 1. november 1997. Opplysningene omfatter alle kommunene. Svar fra alle kommunene var mulig å oppnå etter et omfattende arbeid med både én skriftlig (se vedlegg 2) og flere telefoniske purrerunder. Arbeidet med spørreskjemaene har vært omfattende. Om lag 10 prosent av spørreskjemaene kunne benyttes uten oppfølging. 90 prosent av skjemaene har vært fulgt opp gjennom telefonisk kontakt til den enkelte kommune. Dette omfattende behovet for oppfølging skyldes i hovedsak at kommunene har foretatt endringer i beregningsgrunnlaget uten å gi begrunnelse for dette, til tross for at det ble bedt om dette i spørreskjemaet. For mange kommuner var opplysningene om antallet nye klasser som følge av skolestart for seksåringer ikke i samsvar med de elev- og kassetallene som kommunene har rapportert til Grunnskolens informasjonssystem (GSI) for skoleåret 1997-98.

Det framgår av spørreundersøkelsen at det er utløst 3 041 klasser som følge av skolestart for seksåringer for skoleåret 1997-98, pr 1. november 1997. 1 313 av disse klassene har flere enn 21 elever.

Spørreundersøkelsen gir grunnlag for å dele investeringer i skolelokaler i to hovedkategorier som vil bli brukt i omtalen nedenfor:

- lokaler som var ferdigstilt pr 1. november 1997, dvs permanente lokaler (jf avsnitt 4.3.1)
- lokaler som ikke var ferdigstilt pr 1. november 1997, dvs hvor midlertidige lokaler var i bruk på dette tidspunkt (jf avsnitt 4.3.2).

Permanente lokaler pr 1. november 1997 er lokalene til de klassene med seksåringer og til de seksåringene som ikke utløser nye klasser som er ferdigstilt. Dette er lokaler til 2 383 klasser med seksåringer og lokaler ved 279 skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser.

Midlertidige lokaler pr 1 november 1997 er lokaler som kommunene har rapportert at de skal erstatte med tilpassede eller nybygde lokaler, men der dette ikke er ferdigstilt. 568 klasser er i midlertidige lokaler i påvente av ferdigstilling av nybygde lokaler, og 90 klasser er i midlertidige lokaler til tilpassede permanente lokaler blir ferdigstilt. Ved 110 skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser, er lokaler ikke ferdigstilt pr 1. november 1997.

Det er stor variasjon i hvor langt kommunene har kommet med ferdigstilling av permanente lokaler til erstatning av midlertidige løsninger. I den videre omtalen (jf 4.3.2) skilles det derfor mellom

- midlertidige lokaler der bygging/tilpasning av permanente lokaler er igangsatt
- midlertidige lokaler der bygging/tilpasning av permanente lokaler er vedtatt, men foreløpig ikke igangsatt
- midlertidige lokaler der bygging/tilpasning av permanente lokaler kun er plan-

lagt

I de følgende avsnittene gis en nærmere omtale av det oppdaterte beregningsgrunnlaget som er resultatet av kostnadsberegningssutvalgets spørreundersøkelse til kommunene.

4.3.1 Permanente lokaler for skoleåret 1997-98

Pr 1. november 1997 var 2 383 klasser i permanente lokaler. Det var 279 skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser, som hadde ferdigstilt nybygg eller tilpassede lokaler. Investeringene som er foretatt i permanente lokaler til nye klasser og seksåringer som ikke utløser nye klasser, fordeler seg som følger:

4.3.1.1 Nybygg og tilpasninger i perioden 1991-95

Kommunene ble i spørreskjemaet ikke bedt om nye opplysninger om nybygg og tilpasninger foretatt i perioden 1991-95. Årsaken til dette var at antall kvadratmeter nybygg og tilpasning foretatt i 1991-95 allerede var historiske opplysninger da kommunene rapporterte om dette før St prp nr 39 (1995-96). Noen få kommuner har i sine spørreskjema likevel foretatt mindre endringer av disse opplysningene. Dette er tatt til følge.

4.3.1.2 Investeringer etter 1995

Klasser det er bygd nye lokaler til

Det er etter 1995 bygd nye permanente lokaler til 1 311 klasser som følge av skolestart for seksåringer. Dette er både nybygg som erstatter lokaler som var i bruk til seksåringer pr 1. desember 1995, og lokaler ved skoler som ikke tidligere har hatt et tilbud til seksåringer. Når det beregningsteknisk legges til grunn 140 kvadratmeter pr klasse, gir dette 183 540 kvadratmeter nybygg.

Klasser det er tilpasset lokaler for

Det er etter 1995 tilpasset lokaler til 496 klasser. Dette omfatter både lokaler som var i bruk til 1. klasse pr 1. desember 1995, og ledig kapasitet ved skoler som ikke tidligere har hatt et tilbud til seksåringer. Når det beregningsteknisk legges til grunn 140 kvadratmeter pr klasse, gir dette 69 440 kvadratmeter som er tilpasset.

4.3.1.3 Seksåringer som ikke utløser nye klasser

På 279 skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser, er det ferdigstilt tilpassede eller nybygde lokaler. Utvalget har lagt til grunn at antallet seksåringer ved disse skolene er i samsvar med det kommunene har rapportert til GSI for skoleåret 1997-98, pr 1. september 1997, ved beregning av antall kvadratmeter pr skole. Når det beregningsteknisk legges til grunn 8,5 kvadratmeter pr seksåring ved disse skolene, gir dette 7 277 kvadratmeter fullførte nybygg og 8 361 kvadratmeter tilpasning av lokaler ved disse skolene.

4.3.2 Midlertidige løsninger for skoleåret 1997-98

Etterberegningen forutsetter at kommunene erstatter de midlertidige lokalene med tilpasninger og nybygg slik det er rapportert. De midlertidige lokalene skal erstattes med nybygg eller tilpasning av ledig kapasitet.

Klasser det skal bygges nytt for etter 1. november 1997

Kommunene oppgir i spørreundersøkelsen at det skal bygges nye lokaler til 568 klasser som pr 1. november var i midlertidige løsninger. Av disse prosjektene var

- nybygg til 224 klasser igangsatt
- nybygg til 229 klasser vedtatt
- nybygg til 115 klasser planlagt pr 1. november 1997

Beregningsteknisk er det lagt til grunn 140 kvadratmeter pr klasse. Dette gir samlet 79 520 kvadratmeter nybygg som pr 1. november ikke er foretatt.

Klasser det skal tilpasses ledig kapasitet for etter 1. november 1997

90 klasser var pr 1 november 1997 i midlertidige lokaler i påvente av at det skal foretas tilpasninger av de permanente lokalene. Av disse prosjektene var

- tilpasning av lokaler til 9 klasser igangsatt
- tilpasning av lokaler til 46 klasser vedtatt
- tilpasning av lokaler til 35 klasser planlagt pr 1. november 1997

Beregningsteknisk er det lagt til grunn 140 kvadratmeter pr klasse. Dette gir samlet 12 600 kvadratmeter tilpasning som pr 1. november ikke er foretatt.

Seksåringer som ikke utløser nye klasser

Ved 110 skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser, brukes det midlertidige lokaler i påvente av at henholdsvis tilpassede og nybygde lokaler skal ferdigstilles. Utvalget har lagt til grunn at antallet seksåringer ved disse skolene er i samsvar med det kommunene har rapportert til GSI for skoleåret 1997-98, pr 1. september 1997.

Beregningsteknisk er det lagt til grunn 8,5 kvm pr elev. Dette gir samlet 1 137 kvadratmeter tilpasning og 4 470 kvadratmeter nybygg. Av disse prosjektene var

- nybygg til 19 skoler igangsatt
- nybygg til 32 skoler vedtatt
- nybygg til 35 skoler planlagt pr 1. november 1997
- tilpasning av lokaler til 3 skoler igangsatt
- tilpasning av lokaler til 5 skoler vedtatt
- tilpasning av lokaler til 16 skoler planlagt pr 1. november 1997

4.3.3 Det samlede beregningsgrunnlaget

4.3.3.1 Innledning

Beregningsgrunnlaget for investeringsrammen basert på den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98 er summen av

- antall kvadratmeter nybygg og tilpasning for nye klasser og for seksåringer som ikke utløser nye klasser, som var i permanente lokaler pr 1. november 1997
- antall kvadratmeter nybygg og tilpasning for nye klasser og for seksåringer som ikke utløser nye klasser, som var i midlertidige lokaler 1. november 1997

Kostnadsberegningssutvalget har ikke grunnlag for å vurdere hvor sannsynlig det er at kommunene gjennomfører de bygningsmessige tilpasninger/utvidelser til erstatning av midlertidige lokaler som de har rapportert. Utvalget forutsetter derfor at alle bygge- og tilpasningsprosjekter som ikke var ferdigstilt pr 1. november 1997, faktisk realiseres, og baserer etterberegningen på dette.

Basert på kommunenes rapportering av den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98 er det etterberegnet en samlet investeringsramme som omfatter 359 489 kvadratmeter nybygg og 151 102 kvadratmeter tilpasninger.

Tabell 4.2 gir en oversikt over de enkelte elementene i beregningsgrunnlaget for St prp nr 1 (1997-98), det oppdaterte beregningsgrunnlaget basert på den faktiske

situasjonen skoleåret 1997-98 og differansen mellom disse, målt i kvadratmeter nybygg og tilpasninger.

Tabell 4.2: Beregningsgrunnlag for investeringsrammen

	Beregnings- grunnlag i St prp nr 1 (1997-98)	Faktisk situasjon 1997-98 (spørre-undersøkelse til kommunene)			Endring pr 1.11.97
		I. Perma- nente lokaler	II. Midlerti- dige lokaler	I+II. Totalt	
Antall nye klasser	3 158	2 383	658	3 041	-117
derav antall klasser med flere enn 21 elever	1 199	-	-	1 313	114
Investeringer 1991-95					
A1. Nybygg - Kvadratmeter	58 313	58 422	0	58 422	109
B1. Tilpasning - Kvadratmeter	59 456	59 564	0	59 564	108
Klasser i permanente Lokaler pr 31.12.95	752	576	0	576	-176
Investeringer etter 1995					
A2. Nybygg - klasser	1 966	1 311	568	1 879	-87
- kvadratmeter	275 240	183 540	79 520	263 060	-12 180
A3. Kl med flere enn 21 elever - klasser	1 199	-	-	1 313	114
- kvadratmeter	23 980	-	-	26 260	2 280
B2. Tilpasning - klasser	440	496	90	586	146
- kvadratmeter	61 600	69 440	12 600	82 040	20 440
Seksåringer som ikke utløser ny klasse					
C. Nybygg - kvm	7 022	7 277	4 470	11 747	4 725
D. Tilpasning - kvm	6 026	8 361	1 137	9 498	3 472
SUM kvadratmeter					
A1+A2+A3+C. Nybygg	364 555	249 239 ¹⁾	83 990 ¹⁾	359 489	- 5 066
B1+B2+D. Tilpasning	127 082	137 365	13 737	151 102	24 020

¹⁾ Investeringer tilsvarende 20 kvadratmeter nybygg pr klasse med flere enn 21 elever er ikke fordelt på permanente og midlertidige lokaler og dermed ikke inkludert i disse delsummene.

Antall klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer

I beregningsgrunnlaget for investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98) ble det lagt til grunn at det ble utløst 3 158 klasser som følge av skolestart for seksåringer. Kommunenes rapportering av den faktiske situasjonen pr 1. november 1997 viser at seksåringene bare utløser 3 041 klasser for skoleåret 1997-98. Dette er det antallet klasser som utløses når bestemmelsene om klassesdeling i grunnskoleloven legges til grunn. En del kommuner rapporterer at de har valgt å opprette flere klasser enn det klassesdelingsreglene i grunnskoleloven tilsier. Disse klassene er ikke inkludert i det oppdaterte beregningsgrunnlaget.

Klasser med flere enn 21 elever

Av de 3 158 nye klassene som ble utløst av skolestart for seksåringer, hadde 1 199 klasser flere enn 21 elever i beregningsgrunnlaget for investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98). Den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98 er at 1 313 nye klasser har flere enn 21 elever. Denne økningen må sees i sammenheng med at antall nye klasser som seksåringene utløser, er noe lavere enn beregnet. Fordi seksåringene utløser færre nye klasser, er det naturlig at andelen klasser med flere enn 21 elever har økt. Det var i beregningsgrunnlaget til St prp nr 1 (1997-98) lagt til grunn et investeringsbehov på 23 980 kvadratmeter til klasser som hadde flere enn 21 elever. Denne delen av investeringsrammen øker i etterberegningen med 2 280 kvadratmeter til 26 260 kvadratmeter.

Klasser i permanente lokaler

Det var 752 klasser som ble rapportert å være i permanente lokaler pr 1. desember 1995 i beregningsgrunnlaget for St prp nr 1 (1997-98). Dette antallet er i etterberegningen redusert til 576 klasser. Mange av lokalene som tidligere ble oppgitt som permanente, har i ettertid blitt tilpasset. Den vanligste begrunnelsen for at kommunene har endret sine tidligere opplysninger om disse lokalene, er at kommunen har endret sin oppfatning av hvilke krav som bør stilles til arealene til seksåringene. Mange lokaler ble sett på som permanente til barnehagebruk da seksåringene kun var på skolen 2-3 dager i uka og i mindre grupper. Ved overgang til obligatorisk skole og full skoleuke for alle seksåringene har mange kommuner funnet det nødvendig å tilpasse, og i noen tilfeller erstatte, disse tidligere permanente lokalene med nybygg.

4.3.3.2 Investeringer i perioden 1991-95

Opplysningene om nybygg og tilpasninger foretatt i 1991-95 er i hovedsak ikke endret, men én kommune har påpekt feil i beregningsgrunnlaget for nybygg og to kommuner har påpekt feil i beregningsgrunnlaget for tilpasning av lokaler. Dette er tatt til følge, slik at nybygg foretatt i perioden 1991-95, øker med 109 kvadratmeter til 58 422 kvadratmeter og tilpasning av lokaler øker med 108 kvadratmeter til 59 564 kvadratmeter.

4.3.3.3 Investeringer etter 1995

Klasser det er bygd/skal bygges nytt for

Kommunenes rapportering om den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98 er at det til sammen er bygd/skal bygges nye lokaler til 1 879 klasser. Når det beregnings-teknisk legges til grunn 140 kvadratmeter pr klasse, utgjør beregnet nybygg i alt 263 060 kvadratmeter.

Dette er en reduksjon av nybygg for 87 klasser, dvs 12 180 kvadratmeter, sammenliknet med beregningsgrunnlaget for St prp nr 1 (1997-98). Denne nedgangen skyldes i hovedsak at kommunene har funnet ledig kapasitet til seksåringene ved skoler der det tidligere var meldt behov for å bygge nytt. Reduksjonen forklares også av at seksåringene har vist seg å utløse færre klasser, sammenliknet med beregningsgrunnlaget for St prp nr 1 (1997-98). Mange av disse kommunene presiserer at antallet klasser med seksåringer vil variere fra år til år, og at det er bygd nye lokaler for flere klasser enn det faktiske antallet som er utløst i skoleåret 1997-98. En del kommuner vil også oppleve vekst i elevtallet i kommende år, og de har derfor bygd nye lokaler til flere klasser for å dekke det lokalbehovet som følger av framtidig vekst i elevtallet. Dette er investeringer som - etter Stortingets behandling av investeringsrammen - ikke inngår i beregningen av investeringskostnadene knyttet til Reform 97. Det er kun antallet nye klasser for skoleåret 1997-98 som er lagt til

grunn ved beregning av investeringsrammen. Kostnadsberegning utvalget tar dette premisset for beregning til etterretning.

Klasser det er tilpasset/skal tilpasses lokaler for

Kommunene opplyser i spørreundersøkelsen at de har tilpasset/skal tilpasse lokaler til 586 klasser. Når det beregningsteknisk legges til grunn 140 kvadratmeter pr klasse, utgjør beregnede tilpasninger i alt 82 040 kvadratmeter.

Kommunenes opplysninger om den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98 innebærer en økning på 146 klasser som får tilpassede lokaler sammenliknet med St prp nr 1 (1997-98). Dette tilsvarer en økning av tilpassede arealer på 20 440 kvadratmeter. Denne økningen motsvares av reduksjonen i antall klasser nybygg og antall klasser i permanente lokaler. Kommunene har på den ene siden valgt å tilpasse en del lokaler som i 1995 ble ansett som permanente. På den annen side har kommunene valgt å tilpasse noe ledig kapasitet som ikke ble rapportert i 1995. En kan heller ikke se bort fra at noen kommuner i løpet av den tiden en har beregnet kompensasjon for investeringskostnadene, har sett det som økonomisk gunstig å melde behov for å tilpasse lokaler som tidligere var rapportert som permanente.

Kommuner med endringer i klassetallet

Dersom kommunene grupperes etter om det utløses flere, færre eller det samme antallet nye klasser basert på kommunenes opplysninger om faktisk situasjon for skoleåret 1997-98 i forhold til beregningsgrunnlaget i St prp nr 1 (1997-98), finner utvalget at kommuner som opplever en reduksjon i antall nye klasser, også bygger nye lokaler til færre klasser. Samtidig tilpasses det lokaler til flere klasser, og antall klasser i permanente lokaler reduseres. Utviklingen kan beskrives slik:

- 86 kommuner oppgir i spørreundersøkelsen at de har flere nye klasser som følge av skolestart for seksåringer enn det som lå til grunn i beregningsgrunnlaget i St prp nr 1 (1997-98). Disse kommunene har totalt 118 flere nye klasser. Totalt oppgir disse kommunene nå at de bygger nye lokaler til 70 flere nye klasser og tilpasser lokaler til 45 flere klasser enn tidligere rapportert. Dette innebærer at disse kommunene, i tillegg til å bygge nye lokaler eller tilpasse eksisterende lokaler til disse ekstra klassene, viste seg å ha permanente lokaler til 3 klasser flere enn det som framkommer av beregningsgrunnlaget til St prp nr 1 (1997-98).
- Oppdateringen av beregningsgrunnlaget til kommunene viser at i 147 kommuner utløses det til sammen 235 færre nye klasser enn i St prp nr 1 (1997-98). Disse kommunene oppgir at de bygger nye lokaler til 170 færre klasser, men at de tilpasser lokaler til 97 flere klasser. Dette betyr at selv om disse kommunene har hatt en reduksjon på 235 nye klasser i forhold til beregningsgrunnlaget i St prp nr 1 (1997-98), har de kun redusert tallet på klasser som får bygningsmessige utvidelser eller tilpasninger, med 73.
- For de resterende 202 kommunene gir ikke oppdateringen av beregningsgrunnlaget basert på faktisk situasjon for skoleåret 1997-98 endringer i antall nye klasser som følge av skolestart for seksåringer. Disse kommunene har likevel endret sine tidligere innmeldte byggebehov, slik at de nå oppgir at de bygger nye lokaler til 13 flere klasser og tilpasser lokaler til 4 flere klasser. Disse kommunene oppgir med andre ord at 17 færre nye klasser får plass i permanente lokaler i forhold til beregningsgrunnlaget til St prp nr 1 (1997-98).

Totalt sett viser faktisk situasjon for skoleåret 1997-98 at 101 kommuner utvider og/eller tilpasser lokaler til flere klasser enn i beregningsgrunnlaget til St prp nr 1 (1997-98). Av disse har 64 kommuner flere nye klasser, 21 kommuner har det samme antallet nye klasser og 16 kommuner har færre nye klasser i det oppdaterte

beregningsgrunnlaget basert på situasjonen for skoleåret 1997-98 sammenliknet med beregningsgrunnlaget i St prp nr 1 (1997-98).

4.3.3.4 Seksåringer som ikke utløser ny klasse

En del kommuner som ikke søkte om investeringskompensasjon til seksåringer som ikke utløser ny klasse, oppgir nå å ha foretatt nybygg eller tilpasninger. Totalt investeres det ved 389 skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser. Dette er en økning på 140 skoler sammenliknet med beregningsgrunnlaget i St prp nr 1 (1997-98).

En årsak til at flere kommuner som nå oppgir å ha utvidet eller tilpasset arealer ikke søkte om investeringskompensasjon for dette innen fristen 1. februar 1997, kan være omtalen av investeringskompensasjon i St prp nr 39 (1995-96), der det bl a heter at det må finne sted

«en betydelig økning i antallet elever i den klassen som omfatter seksåringer»,

dersom det skal beregnes et investeringsbehov til slike skoler. Stortinget endret denne forutsetningen i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett for 1997. Stortinget vedtok da at alle kommuner som måtte gjøre bygningsmessige tilpasninger til skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser, skulle kompenseres for dette, jf Innst S nr 295 (1996-97). Kostnadsberegningssutvalget inkluderer derfor i etterberegningen av investeringsrammen *alle* skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser, når kommunene rapporterer at lokalene må utvides eller tilpasses.

Økningen i antall skoler med investeringsbehov der seksåringene ikke utløser ny klasse, må også sees i sammenheng med reduksjonen i totalt antall nye klasser. Ved en del skoler der det ble utløst ny klasse i beregningsgrunnlaget for investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98), kunne seksåringene tas inn skoleåret 1997-98 uten at det ble utløst ny klasse.

4.4 GRUNNLAGET FOR OPPFØLGING OG KONTROLL AV INVEST- ERINGSKOMPENSASJONEN

Kostnadsberegningssutvalget har - i tillegg til å etterberegne investeringskostnadene - fått i mandat å gjennomføre Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets opplegg for oppfølging og kontroll av investeringskompensasjonen. Dette innebærer at det skal kontrolleres at de opplysningene fra kommunene som var en del av grunnlaget for beregningen av investeringsrammen, er oppfylt. I St prp nr 1 (1996-97) heter det følgende om dette:

«En manglende oppfølging fra kommunenes side i forhold til de opplysningene som er innhentet om behovet for å erstatte og tilpasse eksisterende skolelokaler, vil kunne nødvendiggjøre nedjusteringer i kompensasjonsbeløpet, dersom endringene ikke har sin forklaring i vedtak om endringer i krets- og skolestruktur eller flytting innenfor eller mellom kommuner, eventuelt at utbyggingen er vedtatt, men ennå ikke fullført.»

Spørreundersøkelsen til kommunene som oppdaterer kommunenes beregningsgrunnlag, legges også til grunn for oppfølging og kontroll. Kostnadsberegningssutvalget forutsetter at kommunene faktisk erstatter midlertidige lokaler med permanente nybygg eller tilpasninger slik de har rapportert i spørreundersøkelsen. Det betyr at kostnadsberegningssutvalget i tråd med forutsetningene i St prp nr 1 (1996-97) reduserer investeringsrammen for en kommune i de tilfeller der de samlet har bygd/skal bygge for færre klasser, med unntak av de tilfellene hvor begrunnelsen er

at de har fått tilsvarende færre klasser pga endringer i skolestruktur eller elevgrunnlag.

28 kommuner har endret sine opplysninger om behovet for å bygge nye lokaler sammenliknet med opplysninger de tidligere gitt til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, uten at disse endringene skyldes endringer i krets- eller skolestruktur eller flytting innenfor kommunene eller mellom kommuner. Basert på kommunenes opplysninger om den faktiske situasjonen for skoleåret 1997-98 bygger disse kommunene nye lokaler til 92 færre klasser enn det som tidligere er oppgitt. Det er foretatt tilpasning av eksisterende lokaler til 87 av disse klassene, og 5 klasser er i permanente lokaler.

I tråd med opplegget for oppfølging og kontroll av investeringskompensasjonen skal derfor nybygg til 92 klasser, dvs 12 880 kvadratmeter nybygg, trekkes ut av grunnlaget for beregnet investeringsramme slik den foreligger i St prp nr 1 (1997-98). Samtidig øker investeringsrammen med 87 klasser med tilpasning, dvs 12 180 kvadratmeter tilpasning.

Når det gjelder seksåringer som ikke utløser nye klasser, er det i St prp nr 1 (1997-98) lagt til grunn at det skal bygges nye lokaler ved fire skoler der kommunene nå oppgir at det i stedet har blitt tilpasset ledig kapasitet. Dette gjelder skoler i to kommuner. 238 kvadratmeter nybygg trekkes derfor ut, samtidig som 308 kvadratmeter med tilpasning legges til investeringsrammen for å korrigere for dette.

Tabell 4.3 presenterer kostnadsberegningens utvalgets korrigering av beregningsgrunnlaget, der en har trukket konsekvensene av den foretatte kontrollen. Resultatet er sammenliknet med beregningsgrunnlaget i St prp nr 1 (1997-98). Tallene er oppgitt i kvadratmeter.

Tabell 4.3: Oppfølging og kontroll av investeringsrammen, tall i kvadratmeter

	Beregningsgrunnlag	Endring, oppfølging og kontroll	Korrigert beregningsgrunnlag
Investeringer 1991-95			
- nybygg	58 313	0	58 313
- tilpasning	59 456	0	59 456
Investeringer etter 1995:			
- nybygg	275 240	-12 880	262 360
- tillegg kl med flere enn 21 elever	23 980	0	23 980
- tilpasning	61 600	12 180	73 780
Investeringer, seksåringer som ikke utløser ny klasse			
- nybygg	7 022	- 238	6 784
- tilpasning	6 026	308	6 334
SUM			
- nybygg	364 555	-13 118	351 437
- tilpasning	127 082	12 488	139 570

KAPITTEL 5

Prisnivå og geografisk variasjon i priser**5.1 INNLEDNING**

Investeringskostnadene knyttet til skolestart for seksåringer er basert på opplysninger om antall klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer, opplysninger fra kommunene om behovet for å bygge nye og tilpasse eksisterende lokaler, samt beregningstekniske forutsetninger om areal pr klasse og geografisk differensierte kvadratmeterpriser for bygningsmessige tilpasninger og nybygg. Investeringssrammen som er lagt til grunn i St prp nr 1 (1997-98) er i utgangspunktet basert på de kvadratmeterprisene for henholdsvis tilpasning og nybygg som ble fastsatt av kostnadsberegningsutvalget i NOU 1995: 13. Prisene er deretter justert til 1997-nivå og differensiert geografisk med utgangspunkt i Statistisk sentralbyrås prisindeks for nye eneboliger for perioden 1992-95. Denne prisindeksen ble valgt fordi denne den gang var den beste tilgjengelige indeks til dette formålet. Ni kommuner har i tråd med Stortingets vedtak fått kvadratmeterprisen oppjustert på grunnlag av særskilt dokumenterte kvadratmeterpriser på skolebygg.

Kostnadsberegningsutvalget har gitt Statistisk sentralbyrå, seksjon for bygg og tjenestetatistikk, i oppdrag å beregne kvadratmeterpriser med relevans for skolebygg. Oppdraget var å:

- utarbeide en oppdatert fylkesvis prisindeks for nye eneboliger.
- gjennomføre en egen undersøkelse av kvadratmeterpriser på skolebygg.

5.2 PRISINDEKS FOR NYE ENEBOLIGER

Statistisk sentralbyrå utarbeidet i mai 1996, på oppdrag fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, en fylkesvis prisindeks basert på datagrunnlaget til prisindeksen for nye eneboliger for perioden 1992-95. Statistisk sentralbyrå har, på oppdrag fra utvalget, beregnet en ny fylkesvis prisindeks basert på prisindeksen for nye eneboliger for perioden 1994-97. I tabell 5.1 framgår de fylkesvise indeksene basert på prisindeks for nye eneboliger for periodene 1992-95 og 1994-97.

Tabell 5.1: Geografisk differensiert prisindeks for nye eneboliger. Landsgjennomsnitt i begge perioder = 100.

Fylke	indeks 1992-95	indeks 1994-97
Østfold	97	95
Akershus	104	107
Oslo	113	120
Hedmark	100	98
Oppland	100	101
Buskerud	100	99
Vestfold	94	95
Telemark	98	95
Aust-Agder	95	95
Vest-Agder	95	96

Tabell 5.1: Geografisk differensiert prisindeks for nye eneboliger. Landsgjennomsnitt i begge perioder = 100.

Rogaland	95	94
Hordaland	98	98
Sogn og Fjordane	103	100
Møre og Romsdal	101	99
Sør-Trøndelag	101	99
Nord-Trøndelag	98	100
Nordland	107	104
Troms	109	108
Finnmark	107	102

Som det framgår av tabellen har det skjedd endringer i denne indeksen, men hovedmønsteret er det samme.

Ved beregning av investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98) er prisindeks for nye eneboliger (1992-95) kun benyttet for å fange opp den geografiske variasjonen i kvadratmeterpriser for skolebygg. Nivået på kvadratmeterprisene for nybygg og tilpasning av lokaler i St prp nr 1 (1997-98) er det samme som i kostnadsberegningssutvalgets innstilling NOU 1995: 13, men justert til 1997-kroner, dvs til 11 979 kroner pr kvadratmeter nybygg og 2 722 kroner pr kvadratmeter tilpasning av lokaler.

5.3 UNDERSØKELSE AV KVADRATMETERPRISER PÅ SKOLEBYGG

I oppdraget gitt fra kostnadsberegningssutvalget i brev av 1. oktober 1997, bes Statistisk sentralbyrå om å beregne gjennomsnittlige kvadratmeterpriser for grunnskolebygg. Utvalget ba primært om kvadratmeterpriser for skolebygg som ble fullført i perioden 01.01.1996 til så langt som mulig ut i 1997, alternativt for perioden 01.01.1995 til og med 1997. Utvalget ba om at kvadratmeterprisene ble differensiert på fylkesnivå, eventuelt at alternative nivå ble diskutert og beregnet.

5.3.1 Metode og datagrunnlag

Statistisk sentralbyrå har samlet inn data til undersøkelsen ved å gjennomføre en spørreundersøkelse til kommunene. Utgangspunktet for spørreundersøkelsen er Grunneiendoms-, Adresse- og Bygningsregisteret (GAB-registeret). Kommunene plikter å fortløpende registrere godkjenning, igangsetting og fullføring av byggeprosjekter i dette registeret. Registeret kan derfor legges til grunn for å identifisere skolebyggprosjekter. Alle kommuner som var registrert med bygg i kategorien undervisnings- og forskningsbygg med kommunal byggherre i perioden 01.01.1995 til 01.07.1997 fikk tilsendt et spørreskjema for hvert enkelt registrerte bygg.

Det ble også utarbeidet et alternativt spørreskjema til de kommunene som ikke hadde registrert bygg i GAB-registeret der det innledningsvis ble spurt om kommunen hadde satt igang bygging av skolebygg i denne perioden.

Spørreskjemaet til kommunene omfatter opplysninger om kostnader ved bygging av skolebygg. Norsk standard NS 3453 er lagt til grunn ved spesifisering av kostnadene. Dette er en standard som normalt brukes i anbuds- og prosjektbeskrivelser. Prosjektkostnader er lagt til grunn ved beregning av kvadratmeterpriser. Prosjektkostnadene omfatter inventar, tomt og finansieringskostnader i tillegg til det som standarden definerer som byggekostnader.

Statistisk sentralbyrå har mottatt 727 utfylte spørreskjema fra kommunene. 250 av disse skjemaene gjelder byggeprosjekter som ikke var registrert i GAB-registeret. Av utsendte spørreskjemaer med byggeprosjekter registrert i GAB-registeret har Statistisk sentralbyrå mottatt svar fra omlag 70 prosent. 135 skjema måtte forkastes bl a fordi de var mangelfullt utfylt. Videre ble spørreskjema utelatt for å få et så homogent utvalgt som mulig. Spørreskjema ble bl a utelatt fordi de var relatert til andre undervisnings- og forskningsbygg enn skole. Undersøkelsen bygger dermed på et datagrunnlag med i alt 485 byggeprosjekter.

Statistisk sentralbyrå har ved beregning av geografisk differensierte gjennomsnittlige kvadratmeterpriser valgt å bruke den samme beregningsmetode som brukes ved utarbeidelsen av prisindeks for nye eneboliger. Metoden tar hensyn til og korrigerer for at skolebyggene har ulik standard, funksjon og byggeår. For å komme fram til prisvariasjoner som skyldes geografiske forskjeller er det korrigert for prisforskjeller som har andre årsaker, f eks kvalitetsforskjeller. Statistisk sentralbyrå har benyttet lineær regresjonsanalyse (minste kvadraters metode) for å ta hensyn til slike faktorer. Analysen er bygget på en rekke opplysninger om de ulike byggeprosjektene hentet inn via spørreundersøkelsen. De viktigste forklaringsvariablene i regresjonsanalysen viste seg å være totalt areal, fullføringsår og de ulike prissonene.

Ved beregning av geografisk differensierte kvadratmeterpriser på skolebygg har Statistisk sentralbyrå delt landet i fem prissoner. Fylker med forholdsvis like gjennomsnittlige kvadratmeterpriser er plassert i samme prissone, uavhengig av geografisk plassering i landet. Av hensyn til kvaliteten på resultatene fra undersøkelsen er det lagt vekt på at det skal være et visst minimum antall observasjoner i hver prissone. Oslo plasseres i egen prissone til tross for færre observasjoner enn i de andre sonene, fordi prisenivået i Oslo er høyere enn i resten av landet. Det framgår av tabell 5.2 hvilke fylker som inngår i de ulike prissonene.

Tabell 5.2: Prissoner

	Fylker
Sone 1	Oslo
Sone 2	Akershus, Sør-Trøndelag, Finnmark
Sone 3	Buskerud, Nordland
Sone 4	Hedmark, Vestfold, Aust-Agder, Vest-Agder, Hordaland, Sogn og Fjordane, Troms
Sone 5	Østfold, Oppland, Telemark, Rogaland, Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag

5.3.2 Kvadratmeterpriser på skolebygg

Med utgangspunkt i resultatene av regresjonsanalysen har Statistisk sentralbyrå beregnet gjennomsnittlig kvadratmeterpris for skolebygg. Ved å benytte gjennomsnittlige verdier for alle andre forklaringsvariabler enn prissonene i undersøkelsen, er det beregnet hva et skolebygg med de samme kvalitetsegenskapene koster i de ulike prissonene. Tabell 5.3 viser beregnede kvadratmeterpriser for skolebygg fordelt på prissoner.

Tabell 5.3: Beregnede kvadratmeterpriser for skolebygg fordelt på prissoner, 1997-priser.

Beregnet kvadratmeterpris	Indeks
---------------------------	--------

Tabell 5.3: Beregnede kvadratmeterpriser for skolebygg fordelt på prissoner, 1997-priser.

Sone 1	15 684,-	126
Sone 2	13 942,-	112
Sone 3	13 070,-	105
Sone 4	12 075,-	97
Sone 5	10 954,-	88
Gjennomsnitt	12 448,-	100

5.4 KVADRATMETERPRIS I ETTERBEREGNINGEN AV INVESTERINGSKOSTNADENE

5.4.1 Nivå på kvadratmeterprisen

Statistisk sentralbyrås undersøkelse kommer fram til en gjennomsnittlig kvadratmeterpris for skolebygg på landsbasis på 12 448 kroner. Kvadratmeterprisen for nybygg som er lagt til grunn ved beregning av investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98) er på 11 979 kroner (1997-priser).

Da utvalget fastsatte kvadratmeterpris for nybygg i NOU 1995: 13 var ikke utgifter til tomt inkludert. Utvalget antok at nybygde lokaler som følge av skolestart for seksåringer i hovedsak var knyttet til utvidelse av eksisterende skoler på tomter som allerede var kommunens eiendom. Utvalget finner det imidlertid rimelig at kvadratmeterprisen for nybygg også bør inkludere utgifter knyttet til tomt dersom kommunene har slike utgifter. Utvalget ser en prinsipiell sammenheng mellom spørsmålet om tomt og spørsmålet om lokaler til seksåringene. Dersom kommunene har ledige permanente lokaler som kan brukes til seksåringene, beregnes det ikke kompensasjon til kommunene for dette. Dersom kommunene derimot må tilpasse eller bygge nye lokaler for å kunne ta imot seksåringene, gis det kompensasjon til dekning av disse kostnadene. Det samme bør i prinsippet gjelde for kostnader knyttet til tomt. Dersom kommunene utvider eksisterende skoler og derfor ikke har kostnader knyttet til tomt bør heller ikke tomtekostnader kompenseres. I fastsettelsen av kvadratmeterprisen bør kostnader knyttet til anskaffelse av tomt derimot i prinsippet kompenseres.

Statistisk sentralbyrås undersøkelse av kvadratmeterpriser for skolebygg ber kommunene oppgi kostnader knyttet til tomt. Kostnader knyttet til tomt er inkludert i de beregnede gjennomsnittlige kvadratmeterprisene i de tilfeller der det faktisk er rapportert tomtekostnader knyttet til byggeprosjektene. Spørreskjemaet inneholder en egen rubrikk med kostnader til tomt, finansiering og avgifter. Denne rubrikken var spesifisert i 205 av de innsendte byggeprosjektene.

Kostnadsberegningsutvalget legger i etterberegningen av kommunenes investeringskostnader til grunn gjennomsnittlig kvadratmeterpris for nybygg i tråd med Statistisk sentralbyrås undersøkelse av prisnivå på skolebygg, som også omfatter kommunenes rapporterte utlegg til tomt.

Når det gjelder tilpasning av lokaler er det i investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98) lagt til grunn de samme kvadratmeterprisene som i NOU 1995: 13, prisjustert til 1997-nivå og differensiert geografisk med Statistisk sentralbyrås prisindeks for nye eneboliger, på samme måte som for nybygg. Byggeprosjekter i kategorien tilpasning varierer mer i omfang enn hva som er tilfelle med nybygg. Tilpasning av lokaler kan variere fra å f.eks. å male et klasserom til å bygge om et råloft. Satsen for tilpasning av lokaler må derfor betraktes som et gjennomsnitt hvor avvikene kan være betydelige avhengig av hvor omfattende tilpasningen er.

Gjennomsnittlige kvadratmeterpriser for tilpasning av lokaler framkommer ikke av Statistisk sentralbyrås undersøkelse. Utvalget har i etterberegningen av investeringskostnadene tatt utgangspunkt i samme nivå for kvadratmeterpris på tilpasning av lokaler som er lagt til grunn i St prp nr 1 (1997-98). I tillegg er nivået justert opp med 3,9 pst som tilsvarer differansen mellom nivået på kvadratmeterpris for nybygg i St prp nr 1 (1997-98) og det gjennomsnittlige nivået i Statistisk sentralbyrås skolebyggundersøkelse.

Kostnader knyttet til utearealer er ikke en del av kommunenes investeringsramme i St prp nr 1 (1997-98). Kostnadsberegningsutvalget er av den oppfatning at dersom kommunene har hatt reformrelaterte utgifter av dette slag bør det tas hensyn til dette i etterberegningen. Prosjektkostnaden som er lagt til grunn i Statistisk sentralbyrås undersøkelse av kvadratmeterpris på skolebygg omfatter kostnader knyttet til utendørsarbeid. Utendørsarbeid omfatter bl a kostnader knyttet til terrengbehandling og veier. I det omfang kommunene har hatt slike kostnader og rapportert disse i sine svar på spørreskjema til Statistisk sentralbyrå er derfor denne type kostnader relatert til utearealer inkludert i Statistisk sentralbyrås beregnede kvadratmeterpris for skolebygg. Kostnader til utstyr, som lekeapparater etc, er derimot ikke inkludert i prosjektkostnaden og dermed heller ikke i Statistisk sentralbyrås beregnede kvadratmeterpris. Utvalget mener at denne type kostnader ikke bør anses som investeringer, men som driftsutgifter. Utvalget har derfor ikke inkludert slike utgifter i etterberegningen av investeringskostnadene.

5.4.2 Geografisk variasjon

Dersom man sammenlikner den geografiske variasjonen i prisindeks for nye eneboliger for perioden 1994-97 og den geografiske variasjonen i skolebygg som framkommer av Statistisk sentralbyrås undersøkelse, ser man at det er større variasjon i indeksen for skolebygg enn i prisindeksen for nye eneboliger.

Ved etterberegning av investeringskostnadene legger kostnadsberegningsutvalget til grunn Statistisk sentralbyrås undersøkelse av kvadratmeterpriser på skolebygg som mål på geografisk variasjon. Beregnede kvadratmeterpriser pr prissone anvendes for fylkene i de respektive prissonene. Utvalget mener det er disse kvadratmeterprisene som er det mest relevante målet for nivå og geografisk variasjon i kostnader knyttet til å bygge skolelokaler i den perioden det meste av investeringene knyttet til skolestart for seksåringer finner sted. Prisindeksen for skolebygg anvendes som mål på geografisk variasjon både ved nybygg og tilpasning av lokaler.

Utvalget har til illustrasjon også gjennomført beregninger av kommunenes investeringskostnader med prisindeks for nye eneboliger som mål for geografiske prisvariasjoner, jf avsnitt 5.4.3.

5.4.3 Alternative forutsetninger om kvadratmeterpris

Kostnadsberegningsutvalget baserer etterberegningen av kommunenes investeringskostnader på kvadratmeterpriser for nybygg og tilpasning av lokaler i Statistisk sentralbyrås undersøkelse av gjennomsnittlig kvadratmeterpris og geografisk variasjon i kvadratmeterpris for skolebygg. Til illustrasjon legger utvalget også fram beregninger av investeringskostnadene dersom andre forutsetninger legges til grunn med hensyn til nivå og geografisk variasjon i kvadratmeterpriser. Tabell 5.4 gjengir de ulike fylkesvise kvadratmeterprisene for nybygg som anvendes i hoved- og referansealternativene for kommunenes beregnede investeringskostnader i *"Resultater:*

Etterberegning av investeringskostnadene og konsekvenser av oppfølging og kontroll" i kapittel 6.

Tabell 5.4: Ulike fylkesvise kvadratmeterpriser for nybygg

	A.	B.	C.	D.
	St prp nr 1 (1997-98)/ Enebolig-indeks 92-95	St prp nr 1 (1997-98)/ Enebolig-indeks 94-97	St prp nr 1 (1997-98)/ Skolebygg-indeks	Nivå SSB, Skolebygg-indeks,
Østfold	11 619*	11 380	10 542	10 954
Akershus	12 458	12 818	13 416	13 942
Oslo	13 536	14 375	15 094	15 684
Hedmark	11 979	11 739	11 620	12 075
Oppland	11 979	12 099	10 542	10 954
Buskerud	11 979	11 859	12 578	13 070
Vestfold	11 260*	11 380	11 620	12 075
Telemark	11 739*	11 380	10 542	10 954
Aust-Agder	11 380*	11 380	11 620	12 075
Vest-Agder	11 380*	11 500	11 620	12 075
Rogaland	11 380*	11 260	10 542	10 954
Hordaland	11 739*	11 739	11 620	12 075
Sogn og Fjordane	12 338	11 979	11 620	12 075
Møre og Romsdal	12 099	11 859	10 542	10 954
Sør-Trøndelag	12 099	11 859	13 416	13 942
Nord-Trøndelag	11 739*	11 979	10 542	10 954
Nordland	12 817	12 458	12 578	13 070
Troms	13 057	12 937	11 620	12 075
Finnmark	12 817	12 219	13 416	13 942
indeks=100	11 979	11 979	11 979	12 448

*) For alle fylker som hadde en indeks under landsgjennomsnittet på 11 979 kroner pr kvadratmeter ble landsgjennomsnittet lagt til grunn ved beregning av investeringsrammen, jf Innst S nr 184 (1995-96) til St prp nr 39 (1995-96) Om investeringskostnadene ved grunnskolereformen.

Alternativ A viser kvadratmeterpris pr fylke basert på et prisnivå tilsvarende det som ble fastsatt av kostnadsberegningssutvalget i NOU 1995: 13, prisjustert til 1997-kroner: 11 979 kroner pr kvadratmeter). Som mål for geografisk variasjon er prisindeks for nye eneboliger perioden 1992-95 lagt til grunn. Det er dette alternativet som er lagt til grunn for beregnet investeringsramme i St prp nr 1 (1997-98). I St prp nr 1 (1997-98) er landsgjennomsnittet lagt til grunn for alle de fylkene som har en indeks *under* landsgjennomsnittet på 11 979 kroner pr kvadratmeter, jf Stortingets vedtak ved behandlingen av St prp nr 39 (1995-96), Innst S nr 184 (1995-96).

Kvadratmeterprisene presentert i alternativ B har samme nivå som alternativ A, dvs tilsvarende nivå i NOU 1995: 13, prisjustert til 1997-kroner (som i St prp nr 1 (1997-98)). Som mål på geografisk variasjon er prisindeks for nye eneboliger for perioden 1994-97 lagt til grunn.

Alternativ C har også kvadratmeterprisnivå fra NOU 1995: 13, prisjustert til 1997-kroner (som i St prp nr 1 (1997-98)). Geografisk variasjon er i dette alterna-

tivet den variasjon som framkommer av Statistisk sentralbyrås undersøkelse av kvadratmeterpriser for skolebygg.

Alternativ D det alternativet som er benyttet i utvalgets etterberegning. Dette er fylkesvise kvadratmeterpriser for nybygg når Statistisk sentralbyrås undersøkelse av skolebygg legges til grunn både for nivå og for geografisk variasjon.

5.4.4 Investeringer i perioden 1991-95

Ved etterberegning av investeringskostnader knyttet til investeringer foretatt i perioden 1991-95 legger kostnadsberegningsutvalget til grunn de samme forutsetningene som for investeringer foretatt etter 1995.

KAPITTEL 6

Resultater: Etterberegning av investeringskostnadene og konsekvenser av oppfølging og kontroll

6.1 INNLEDNING

I "*Oppdatering av beregningsgrunnlaget for investeringsrammen*" i kapittel 4 presenterte kostnadsberegningsselvalget et oppdatert beregningsgrunnlag basert på en spørreundersøkelse til kommunene. Undersøkelsen gir informasjon om hvor mange nye klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer, og hvilke bygningsmessige tilpasninger og utvidelser som er foretatt eller skal foretas, både ved skoler der seksåringene utløser nye klasser og ved skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser. Basert på den samme spørreundersøkelsen til kommunene redegjorde utvalget for konsekvensene av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets opplegg for oppfølging og kontroll.

I "*Prisnivå og geografisk variasjon i priser*" i kapittel 5 presenterte utvalget Statistisk sentralbyrås undersøkelse av kvadratmeterpriser for skolebygg. Denne ble sammenliknet med det tidligere anvendte målet på geografisk variasjon i kvadratmeterpriser basert på Statistisk sentralbyrås prisindeks for nye eneboliger. Kapitlet redegjorde for hvilket prisnivå og hvilket mål for geografisk variasjon i kvadratmeterprisene som utvalget har lagt til grunn for etterberegningen av investeringskostnadene.

I avsnitt 6.2 presenterer utvalget etterberegningen av kommunenes investeringskostnader, basert på oppdatert beregningsgrunnlag for skoleåret 1997-98 og de geografisk differensierte kvadratmeterprisene for nybygg og tilpasning av lokaler som følger av Statistisk sentralbyrås skolebyggundersøkelse.

I avsnitt 6.3 presenteres konsekvensene av kontroll av investeringskompensasjonen.

Etterberegningen av kommunenes investeringsramme og resultatet av kontroll av investeringskompensasjonen presenteres på kommunenivå i vedlegg 4 og 5.

6.2 ETTERBEREGNING AV KOMMUNENES INVESTERINGSKOSTNADER

Kostnadsberegningsselvalgets mandat er todelt. I dette avsnittet presenterer utvalget resultatet av mandatets første del: Etterberegning av kommunenes investeringskostnader, i samsvar med det metodevalg som ble foretatt i "*Tolkning av mandat og valg av metode*" i kapittel 3.

Ved etterberegning av kommunenes investeringskostnader legges følgende forutsetninger til grunn:

- Oppdatert beregningsgrunnlag basert på kommunenes opplysninger om faktisk situasjon skoleåret 1997-98:
 - Antall klasser som utløses som følge av skolestart for seksåringer
 - Antall klasser med seksåringer med flere enn 21 elever
 - Antall kvadratmeter nybygg foretatt i perioden 1991-95
 - Antall kvadratmeter tilpasning av lokaler foretatt i perioden 1991-95
 - Antall klasser som får nybygde lokaler etter 1995
 - Antall klasser som får tilpassede lokaler etter 1995
 - Antall skoler der seksåringene ikke utløser ny klasse som får nybygg eller

tilpassede lokaler etter 1995

- Beregningstekniske forutsetninger om areal til seksåringene
 - 140 kvadratmeter pr klasse for investeringer som foretas etter 1995
 - Et tillegg på 20 kvadratmeter pr klasse for klasser som har flere enn 21 elever
- Beregningsteknisk forutsetning om kvadratmeterpris for henholdsvis nybygg og tilpasning av lokaler basert på Statistisk sentralbyrås undersøkelse av kvadratmeterpriser på skolebygg. Statistisk sentralbyrås undersøkelse legges til grunn både for prisnivå og gir en indeks for geografisk variasjon.

Utvalget har i sin etterberegning av kommunenes investeringskostnader (se tabell 6.1) lagt til grunn at indeksen for geografisk variasjon benyttes fullt ut. Fylker som har en indeks for geografisk variasjon som ligger over landsgjennomsnittet får oppjustert sine kvadratmeterpriser. På samme måte får fylker som har en indeks for geografisk variasjon som ligger under landsgjennomsnittet nedjustert sine kvadratmeterpriser.

Tabell 6.1: Etterberegning av investeringskostnadene, tall i 1000-kroner

	Beregnet investeringsramme St prp nr 1 (1997-98)	Endring som følge av etterberegning	Etterberegnet investeringsramme
Investeringer 1991-95			
- Nybygg	723 103	9 544	732 647
- Tilpasning	169 751	4 269	174 020
Investeringer etter 1995			
- Nybygg	3 725 134	-153 116	3 572 018
- Tilpasning	173 709	69 026	242 735
Investeringer til seksåringer som ikke utløser ny klasse			
- Nybygg	81 489	57 706	139 195
- Tilpasning	15 516	9 541	25 057
SUM:			
- Nybygg	4 529 726	-85 866	4 443 860
- Tilpasning	358 976	82 836	441 812
TOTALT: Nybygg + tilpasning	4 888 703	- 3 031	4 885 672

Som det framgår av tabellen gir etterberegningen en reduksjon i investeringsrammen på 3 mill kroner fra 4 889 mill kroner til 4 886 mill kroner. Isolert sett gir en ren oppdatering av beregningsgrunnlaget en større reduksjon i den beregnede investeringsrammen. Kvadratmeterprisene i Statistisk sentralbyrås undersøkelse av skolebygg gir isolert sett en økning i investeringsrammen fordi disse er høyere enn prisforutsetningene i St prp nr 1 (1997-98).

Utvalget har også vurdert de økonomiske konsekvensene av ulike alternative prisforutsetninger for beregnet investeringsramme. I tabell 6.2 gis en oversikt over beregnet investeringsramme ved bruk av ulike beregningstekniske forutsetninger for prisnivå og geografiske variasjoner.

Tabell 6.2: Etterberegning av investeringskostnadene, konsekvenser av ulike alternative beregningstekniske forutsetninger, tall i 1000-kroner

	A.1	A.2	A.3	B.	C.	D.
Investeringer 1991-95						
- nybygg	723 103	724 409	715 532	707 312	705 051	732 647
- tilpasning	169 751	170 045	168 455	165 967	167 434	174 020
Investeringer etter 1995						
- nybygg	3 725 134	3 583 850	3 534 667	3 483 224	3 437 489	3 572 018
- tilpasning	173 709	237 574	235 487	232 592	233 542	242 735
Investeringer, 6-åringer sum ikke utl ny kl						
- nybygg	81 489	141 368	139 783	138 089	133 756	139 195
- tilpasning	15 516	25 381	25 95	24 818	24 158	25 057
Investeringsramme:	4 888 703	4 882 627	4 819 018	4 752 003	4 701 431	4 885 672
Differanse ift St prp nr 1 (1997-98)	0	-6 075	-69 684	-136 700	-187 272	-3 031

Investeringsrammen i alternativ A.1 i tabell 6.2 er identisk med investeringsrammen som ligger til grunn for St prp nr 1 (1997-98). Denne investeringsrammen er basert på kvadratmeterprisene for nybygg og tilpasning av lokaler som er fastsatt i NOU 1995: 13 prisjustert til 1997-kroner. Prisindeks for nye eneboliger for perioden 1992-95 er lagt til grunn for geografisk variasjon.

Alternativ A.2 er basert på de samme beregningstekniske prisforutsetningene som er lagt til grunn for St prp nr 1 (1997-98). Investeringsrammen er i dette alternativet beregnet på grunnlag av utvalgets oppdaterte beregningsgrunnlag som avspeiler faktisk situasjon skoleåret 1997-98. Differansen mellom alternativ A.1 og A.2 viser at oppdateringen av beregningsgrunnlaget isolert sett fører til en reduksjon i investeringsrammen på 6 mill kroner.

Investeringsrammen i alternativ A.3 er 70 mill kroner lavere enn alternativ A.1. Til grunn for alternativ A.3 ligger oppdatert beregningsgrunnlag som i alternativ A.2 og kvadratmeterpriser for nybygg og tilpasning av lokaler basert på nivå fastsatt i NOU 1995: 13 prisjustert til 1997-kroner. Som mål for geografisk variasjon er prisindeks for nye eneboliger for perioden 1992-95 lagt til grunn. I dette alternativet anvendes, i motsetning til i alternativ A.1 og A.2, prisindeksen fullt ut. De fylkene som har en prisindeks som ligger under landsgjennomsnittet får ikke oppjustert kvadratmeterprisene til landsgjennomsnittet slik Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av St prp nr 39 (1995-96). Kostnaden knyttet til å heve fylker som har en indeks for geografisk variasjon som er lavere enn landsgjennomsnittet opp til gjennomsnittet, tilsvarer differansen i investeringsrammen mellom alternativ A.2 og A.3 som er på 64 mill kroner.

Alternativ B viser beregnet investeringsramme dersom man legger til grunn en geografisk variasjon i samsvar med prisindeksen for nye eneboliger for perioden 1994-97. Investeringsrammen er i dette tilfellet 137 mill kroner lavere enn investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98). Dersom man sammenlikner alternativ A.3 og alternativ B ser man at kommunenes beregnede investeringskostnader reduseres med 67 mill kroner dersom eneboligindeks for perioden 1994-97 legges til grunn istedenfor eneboligindeks for perioden 1992-95. Kvadratmeterprisinivå og beregningsgrunnlag er det samme i begge alternativer.

Alternativ C er basert på samme oppdaterte beregningsgrunnlag som alternativene A.2, A.3 og B. Kvadratmeterpriser for nybygg og tilpasning av lokaler er basert på nivå fastsatt i NOU 1995: 13 prisjustert til 1997-kroner. Som mål for geografisk variasjon er Statistisk sentralbyrås undersøkelse av skolebygg lagt til grunn. Dette gir en ytterligere reduksjon i beregnet investeringsramme i forhold til tidligere alternativer. Beregnet investeringsramme reduseres med 187 mill kroner i forhold til investeringsrammen i St prp nr 1 (1997-98). Denne reduksjonen i forhold til alternativene A.3 og B skyldes en annen spredning i prisindeks for skolebygg enn i prisindeks for nye eneboliger.

Alternativ D viser kostnadsberegningssutvalgets etterberegnete investeringsramme slik det også framgår av tabell 6.1. Denne investeringsrammen er basert på samme mål for geografisk variasjon som presentert i alternativ C, dvs Statistisk sentralbyrås beregnede variasjon i kvadratmeterpriser for skolebygg. I alternativ D er i tillegg Statistisk sentralbyrås beregnede gjennomsnittsnivå på kvadratmeterpriser for skolebygg lagt til grunn. Differansen mellom alternativ C og alternativ D på 184 mill kroner viser den beregnede økningen knyttet til å legge gjennomsnittlig beregnet kvadratmeterpris for skolebygg (12 448 kroner pr kvadratmeter) til grunn ved beregning av kommunenes investeringsramme, istedenfor kvadratmeterpris basert på nivået fastsatt i NOU 1995: 13, prisjustert til 1997-kroner (11 979 kroner pr kvadratmeter).

6.3 KONTROLL AV INVESTERINGSKOMPENSASJONEN

I dette avsnittet presenterer kostnadsberegningssutvalget resultatet av mandatets andre hoveddel: Kontroll av om behovet for nye og tilpassede lokaler er i samsvar med opplysningene som kommunene tidligere har oppgitt. Denne delen av mandatet er gjennomført i samsvar med Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets opplegg for kontroll av beregningsgrunnlaget beskrevet i St prp nr 1 (1996-97). Kontrollen er avgrenset til beregningsgrunnlaget og konsekvensene er derfor beregnet på grunnlag av de samme pris- og arealforutsetninger som ligger til grunn for St prp nr 1 (1997-98).

De kommunene som har endret sine opplysninger om behov for å bygge nye eller tilpasse eksisterende lokaler har fått et trekk i investeringsrammen dersom det endrede behovet ikke skyldes endringer i krets- eller skolestruktur eller flytting innad eller mellom kommuner. Konsekvensene av kontroll for den enkelte kommunes investeringsramme presenteres i vedlegg 6.2. Tabell 6.3 viser endringene for den samlede investeringsrammen.

Tabell 6.3: Oppfølging og kontroll av investeringsrammen, tall i 1000-kroner

	Beregnet investeringssramme, St prp nr 1 (1997-98)	Endring, som følge av kontroll	Korrigert investeringsramme
Investeringer 1991-95			
- nybygg	723 103	0	723 103
- tilpasning	169 751	0	169 751
Investeringer etter 1995			
- nybygg	3 725 134	-172 485	3 552 649
- tilpasning	173 709	37 178	210 887
Investeringer, seksåringer som ikke utløser ny klasse			

Tabell 6.3: Oppfølging og kontroll av investeringsrammen, tall i 1000-kroner

- nybygg	81 489	-2 975	78 514
tilpasning	15 516	873	16 389
SUM: Nybygg + tilpasning	4 888 703	-137 409	4 751 294

Som det framgår av tabellen reduseres investeringsrammen med 137 mill kroner som konsekvens av oppfølging og kontroll, når man legger til grunn de samme beregningstekniske forutsetningene om areal pr klasse og kvadratmeterpris som er lagt til grunn i St prp nr 1 (1997-98).

Vedlegg 1

Kostnadsberegningsutvalgets brev og spørreundersøkelse til kommunene - Skjema

Kostnadsberegningsutvalgets brev til kommunene av 17. november 1997 vedlagt spørreskjema og veiledning for utfylling av spørreskjema:

KOSTNADSBEREGNINGSUTVALGETS ETTERBEREGNING AV
REFORM 97 - SPØRREUNDERSØKELSE TIL KOMMUNENE

Bakgrunn

Ved behandling av Statsbudsjettet for 1997 fattet Stortinget følgende vedtak, jf Budsjett-Innst S nr 12 (1996-97):

«Stortinget ber Regjeringen foreta en etterberegning av kommunenes reformrelaterte investeringsutgifter knyttet til grunnskolereformen. Etterberegningen bes foretatt av det uavhengige tekniske beregningsutvalget. Konklusjonene legges fram for Stortinget i kommuneøkonomiproposisjonen for 1999.»

Kostnadsberegningsutvalget har i tillegg til å etterberegne investeringskostnadene ved Reform 97 også fått i oppdrag å gjennomføre oppfølging og kontroll av investeringskompensasjonen, jf St prp nr 1 (1996-97) for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. I St prp nr 1 (1996-97) heter det om dette bl.a:

«Opplysninger fra kommunene om ledig kapasitet til bruk for seksåringer skoleåret 1997-98 og om behovet for å erstatte og tilpasse de skolelokaler som pr. 31. desember 1995 ble brukt til tilbud til seksåringer under lov om barnehager, er lagt til grunn for beregningen av investeringsrammen for den enkelte kommune. Departementet vil legge opp til en kontroll av at disse forutsetningene for beregningen er oppfylt. Departementet vil i løpet av skoleåret 1997-98 be kommunene dokumentere hvor mange klasser kommunen har bygd nye lokaler for, og hvor mange klasser som er i lokaler som er bygningsmessig tilpasset. Dersom det gjenstår byggearbeider, eventuelt at kommunene har enkelte midlertidige løsninger, vil kommunene bli bedt om å gi informasjon om når byggene vil bli ferdigstilt. <...>

En manglende oppfølging fra kommunenes side i forhold til de opplysningene som er innhentet om behovet for å erstatte og tilpasse eksisterende skolelokaler, vil kunne nødvendiggjøre nedjusteringer av kompensasjonsbeløpet, dersom ikke endringene har sin forklaring i vedtak om endringer i krets- eller skolestruktur eller flytting innenfor eller mellom kommuner, eventuelt at utbyggingen er vedtatt, men ennå ikke fullført.»

Kostnadsberegningsutvalget er nå i gang med sitt arbeid. Resultatet skal legges fram i en innstilling innen 1. mars 1998. Kostnadsberegningsutvalget ber kommunene bidra til dette ved å besvare vedlagte spørreskjema.

Formål ved denne henvendelsen til kommunene

Investeringsramme til dekning av merkostnader til inesteringer i forbindelse med skolestart for seksåringer ble første gang beregnet på kommunenivå i St prp nr 39 (1995-96) Om investeringskostnadene ved grunnskolereformen, og siden oppdatert og korrigert både som følge av behandling i Stortinget og som følge av merknader fra enkeltkommuner.

Beregningsgrunnlaget for investeringsrammen er basert på antall nye klasser som følge av skolestart for seksåringer høsten 1997 og hvilket investeringssbehov dette utløser. Kommunene ble gitt en endelig frist for å gi kommentarer til beregningsgrunnlaget ved skoler der seksåringene utløser nye klasser til 1. juli 1996. Frist for søknad om investeringskompensasjon til skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser var 1. februar 1997.

Som en del av arbeidet med etterberegning og kontroll av investeringskompensasjonen vil kostnadsberegningsutvalget innhente nye opplysninger fra kommunene om de data som inngår i beregningsgrunnlaget for investeringsrammen. Kostnadsberegningsutvalget ber om at kommunene fyller ut vedlagte spørreskjema basert på den faktiske situasjonen i kommunene skoleåret 1997-98. Kommunene bes om å ta utgangspunkt i situasjonen *pr 1. november 1997* når skjemaet besvares. Nærmere retningslinjer for utfylling av spørreskjema er gitt i vedlagte veiledning for utfylling av spørreskjemaet.

Innsending av utfylt skjema

Kommunene bes fylle ut dette spørreskjemaet og returnere det *innen 10. desember 1997* til:

Kostnadsberegningsutvalget
c/o Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Spørsmål knyttet til utfylling av spørreskjemaet kan rettes til sekretariatet for kostnadsberegningsutvalget v/ Elin Foss Pedersen, tlf. 22 24 75 09.

VEILEDNING FOR UTFYLLING AV SPØRRESKJEMA

Spørreskjemaet er tredelt: Del A angir antall seksåringer i kommunale skoler i kommunen. Del B tar for seg «Seksåringer som utløser nye klasser» og Del C tar for seg «Seksåringer som ikke utløser nye klasser». De skraverte feltene er forhåndsutfyllt med de opplysningene som ligger til grunn for investeringsrammen som er beregnet kommunene pr idag.

Del A er forhåndsutfyllt med *antall seksåringer* i beregningsgrunnlaget.

Del B er forhåndsutfyllt med de opplysninger om investeringsbehov til nye klasser som er grunnlag for beregnet investeringsramme til *seksåringer som utløser nye klasser*.

Del C er forhåndsutfyllt med de skoler i kommunen som får investeringskompensasjon til *seksåringer som ikke utløser nye klasser, basert på søknader fra kommunene om dette*. Kommunene bes nå om å fylle ut oppdaterte opplysninger i de korresponderende rammene (som ikke er skravert) til høyre i spørreskjemaets del A, B og C.

Del A. Antall elever i 1. klasse/førskolen

Her oppgis antall elever som går i 1. klasse/førskolen ved kommunale skoler i kommunen skoleåret 1997-98.

*Del B. Seksåringer som utløser nye klasser***1.**

Her oppgis hvor mange nye klasser kommunens seksåringer utløser i kommunale skoler høsten 1997 og hvor mange av disse klassene som har 22 eller flere elever.

2. Foretatte investeringer 1991-95

Opplysningene under dette punktet er innrapportert av kommunene i forbindelse med St prp nr 39 (1996-97). Dette er faktiske opplysninger på rapporteringstidspunktet og kostnadsberegningsutvalget forutsetter at disse opplysningene ikke er endret. Det hentes derfor ikke inn ny informasjon om dette.

3. Foretatte investeringer til klasser i skolens lokaler pr 1/12-95

Under dette punktet oppgis det hvor mange av de klassene med seksåringer som var i skolens lokaler under lov om barnehager pr 1/12-95 som pr 1. november 1997 er

- a) flyttet inn i ferdigstilte nybygde lokaler eller
- b) i lokaler som er ferdig tilpasset

Dersom kommunen pr 1. november 1997 ikke har ferdigstilt lokaler til alle klassene med seksåringer som kommer inn under dette punktet, men har noen eller alle disse klassene i midlertidige lokaler, skal klassene dette gjelder ikke oppgis under dette punktet, men under punkt 5. Klasser i midlertidige lokaler.

4. Foretatte investeringer til klasser som ikke var i skolens lokaler pr 1/12-95

Under dette punktet oppgis det hvor mange klasser med seksåringer som ikke var i skolens lokaler pr 1/12-95 og som pr 1. november 1997 er i

- a) ferdigstilte nybygde skolelokaler eller
- b) tilpasset ledig kapasitet

Dersom kommunen pr 1. november 1997 ikke har ferdigstilt lokaler til alle klassene med seksåringer som kommer inn under dette punktet, men har noen eller alle disse klassene i midlertidige lokaler, skal klassene dette gjelder ikke oppgis under dette punktet, men under punkt 5. Klasser i midlertidige lokaler.

5. Klasser i midlertidige lokaler pr 1. november 1997

Under dette punktet oppgis

- a) antall klasser som pr 1/11-97 er i midlertidige lokaler i påvente av ferdigstillelse av nybygde permanente lokaler
- b) antall klasser som pr 1/11-97 er i midlertidige lokaler i påvente av ferdigstillelse av tilpassede permanente lokaler

Dersom kommunen pr 1. november 1997 har klasser som føres opp under denne kategorien bes kommunen om å redegjøre for situasjonen ved den enkelte skole på

eget ark. Det skal framgå av denne redegjørelsen om permanente lokaler er vedtatt bygd/tilpasset, om utbygging/tilpassing er igangsatt og tidspunkt for ferdigstillelse.

SUM:

Under dette punktet gis

i kommunen som følge av skolestart for seksåringer.

Dersom SUM I klasser nybygg og/eller SUM II klasser tilpasning pr 1. november 1997 avviker fra tilsvarende sum i beregningsgrunnlaget bes kommunen om å redegjøre for denne differansen. (Skyldes avviket feilberegnet behov på tidligere rapporteringstidspunkt, tilflytting eller fraflytting, endring i skolestruktur, etc.)

C. Seksåringer som ikke utløser nye klasser

Dette punktet er forhåndsutfyllt med de skolene i kommunen der det er beregnet investeringsramme til seksåringer som ikke utløser nye klasser. I det skraverte feltet er det krysset av hvorvidt det er beregnet investeringskompensasjon for nybygg eller tilpasning av lokaler ved den enkelte skole.

Kommunene bes nå å krysse av under punkt I dersom det er ferdigstilt nybygg eller tilpasset eksisterende lokaler pr 1. november 1997, eller under punkt II dersom midlertidige lokaler er i bruk i påvente av ferdigstillelse av permanente lokaler.

Dersom kommunen pr 1. november 1997 har skoler der midlertidige lokaler er i bruk bes kommunen om å redegjøre for situasjonen ved den enkelte skole på eget ark. Det skal framgå av denne redegjørelsen om permanente lokaler er vedtatt bygd/tilpasset, om utbygging/tilpassing er igangsatt og tidspunkt for ferdigstillelse.

Dersom det under Del B er avvik mellom beregningsgrunnlag og faktisk tilpassning i kommunen bes kommunen om å gjøre rede for dette avviket.

SPØRRESKJEMA:

Feltene til venstre i spørreskjemaet til kommunene ble forhåndsutfyllt med den enkelte kommunes beregningsgrunnlag som er lagt til grunn for beregnet investeringsramme i St prp nr 1 (1997-98). *Se skjema neste side.*

Spørreundersøkelse - Investeringer i skolebygg til seksåringer i forbindelse med Reform 97

Kommunens: X

Kommunene: X

Beregningsgrunnlag for investeringsrammen:

A. Antall elever i 1. klasse/førskolen: xx seksåringer

B. Seksåringer som utløser nye klasser

1. a) Antall nye klasser: X klasser
b) Antall klasser over 21 elever: X klasser

2. Foretatte investeringer 1991-95:

- a) Antall km nybygg: X km
b) Antall km tilpassing: X km

3. Klasser i skolens lokaler 1/12-95:

- a) Antall klasser i lokaler som må erstattes: X klasser
b) Antall klasser i lokaler som må tilpasses: X klasser
c) Antall klasser i permanente lokaler: X klasser

4. Klasser som ikke var i skolens lokaler 1/12-95:

- a) Antall klasser nybygg: X klasser
b) Antall klasser ledig kapasitet: X klasser

SUM:

I. Nybygg: 3.a) + 4.a) X klasser

II. Tilpassing: 3.b) + 4.b) X klasser

Faktisk situasjon pr. 1.11.97 (skoleåret 1997/98):

A. Antall elever i 1. klasse/førskolen: seksåringer

B. Seksåringer som utløser nye klasser

1. a) Antall nye klasser: klasser
b) Antall klasser over 21 elever: klasser

.. ..

.. ..

.. ..

3. Foretatte investeringer til klasser som var i skolens lokaler 1/12-95:

- a) Nybygde lokaler til antall klasser: klasser
b) Tilpassede lokaler til antall klasser: klasser

.. ..

4. Foretatte invest. til klasser som ikke var i skolens lokaler 1/12-95:

- a) Nybygde lokaler til antall klasser: klasser
b) Tilpasset ledig kapasitet: klasser

5. Klasser i midlertidige lokaler pr. 1.11.97 (opplysninger om ferdigstillelse m.m. bes gitt på eget ark):

- a) Antall klasser som får nybygde lokaler: klasser
b) Antall klasser som får tilpassede lokaler: klasser

SUM:

I. Nybygg: 3.a) + 4.a) + 5.a) klasser

II. Tilpassing: 3.b) + 4.b) + 5.b) klasser

forts. neste side

Figur 1.1 Spørreundersøkelse - Reform 97 (side 1 av 2)

Dersom kommunen har bygd/bygger nye lokaler og/eller har tilpasset/tilpasser eksisterende lokaler til fire/fem klasser enn i beregningsgrunnlaget (SUM I i skravert felt avviket fra SUM I i høyre felt og/eller SUM II i skravert felt avviket fra SUM II i høyre felt), oppgi årsak til dette: _____

C. Seksåringer som ikke utløser nye klasser

Er det bygget/vil det bli bygget nye lokaler/tilpasset ledig kapasitet ved følgende skoler som var grunnlag for beregning av investeringsrammen til skoler der seksåringene ikke utløser nye klasser? Sett kryss.

Skole:	Beregningsgrunnlag for investeringsrammen:		I. Nybygg/tilpassinger som er foretatt:		II. Nybygg/tilpassinger som vil bli foretatt (midlertidige lokaler er i bruk - opplysninger om ferdigstillelse m.m. bes gitt på eget ark):	
	Nybygg:	Tilpassing:	Nybygg:	Tilpassing:	Nybygg:	Tilpassing:
			☐	☐	☐	☐
			☐	☐	☐	☐
			☐	☐	☐	☐
			☐	☐	☐	☐
			☐	☐	☐	☐
			☐	☐	☐	☐
			☐	☐	☐	☐

Dersom det er avvik i forhold til beregningsgrunnlaget, forklar hvorfor: _____

Underskrift, kommunens administrasjon/sjef

Saksbehandler (navn): _____

Figur 1.2 Spørreundersøkelse - Reform 97 (side 2 av 2)

Vedlegg 2

Brev til berørte kommuner

Brev av 22 desember 1997 fra kostnadsberegningsutvalget til de kommunene som pr denne dato ikke hadde besvart utvalgets undersøkelse:

KOSTNADSBEREGNINGSUTVALGETS ETTERBEREGNING AV
REFORM 97 - SPØRREUNDERSØKELSE TIL KOMMUNENE
ETTERLYSNING AV SVAR PÅ SPØRREUNDERSØKELSE

Vi viser til brev til kommunene av 17. november 1997 fra Kostnadsberegning-sutvalget. Vedlagt brevet av 17. november fulgte et spørreskjema om investeringer i skolebygg til seksåringer i forbindelse med Reform 97. Kommunene ble gitt en frist for innsending av utfylt spørreskjema til 10. desember 1997.

Vi kan ikke se å ha mottatt svar på spørreundersøkelsen fra deres kommune, og vi ber derfor kommunen om umiddelbart å returnere spørreskjemaet i utfylt stand.

Spørsmål knyttet til spørreskjemaet kan rettes til sekretariatet for kostnads-beregning-sutvalget v/ Elin Foss Pedersen, tlf. 22 24 75 09.

Dersom denne henvendelsen og spørreskjema fra kommunen har krysset hverandre i posten, ber vi om at dere ser bort fra denne henvendelsen.

Vedlegg 3

**Oppdatert beregningsgrunnlag for etterberegning av
investeringskostnadene, faktisk situasjon 1.11.1997
basert på spørreundersøkelse til kommunene**

kom nr	kommune	6år	klass er	kl over 21	Investeringer 1991-95		Investeringer etter 1995:						Kvadratme- terpriser	
					kvadratmeter		Perma- nente lokaler		Midlerti- dige lokaler		SUM			
					kvm	kvm	klass er	klass er	klass er	klass er	klass er	klass er		
					nybyg g	tilpasn g	nybyg gg	til- pas- ning	nybyg gg	til- pas- ning	nybyg gg	til- pas- ning	nybyg g	Til- pasn- ing
		60 967	3 041	1 313	58 422	59 564	1 311	496	568	90	1 879	586		
101	Halden	315	14	8	0	545	8	2	0	0	8	2	10 954	2 490
104	Moss	285	15	6	280	0	2	0	10	1	12	1	10 954	2 490
105	Sarpsborg	547	27	11	140	293	24	0	2	0	26	0	10 954	2 490
106	Fredriks- tad	837	39	22	634	560	15	2	9	0	24	2	10 954	2 490
111	Hvaler	39	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
118	Aremark	20	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490
119	Marker	47	2	2	0	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
121	Rømskog	6	0	0	60	60	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
122	Trøgstad	63	3	2	280	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
123	Spydeberg	54	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
124	Askim	176	9	2	0	505	2	0	5	2	7	2	10 954	2 490
125	Eidsberg	117	6	3	0	0	6	0	0	0	6	0	10 954	2 490
127	Skiptvet	40	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
128	Rakkestad	101	4	3	0	0	4	0	0	0	4	0	10 954	2 490
135	Råde	82	4	2	0	205	2	0	2	0	4	0	10 954	2 490

136	Rygge	160	7	6	0	0	6	1	0	0	6	1	10 954	2 490
137	Våler i Østfold	45	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
138	Hobøl	63	3	2	0	0	2	1	0	0	2	1	10 954	2 490
211	Vestby	150	8	2	300	230	3	1	0	0	3	1	13 942	3 168
213	Ski	373	17	11	1 054	0	12	0	0	0	12	0	13 942	3 168
214	Ås	226	11	4	0	467	8	0	3	0	11	0	13 942	3 168
215	Frogn	194	8	7	0	0	2	0	6	0	8	0	13 942	3 168
216	Nesodden	215	11	3	0	0	7	0	4	0	11	0	13 942	3 168
217	Oppegård	364	16	11	314	0	14	1	0	0	14	1	13 942	3 168
219	Bærum	1 524	66	47	3 158	2 480	6	0	18	0	24	0	13 942	3 168
220	Asker	808	36	19	2 240	480	11	4	0	0	11	4	13 942	3 168
221	Aurskog-Høland	173	9	3	200	120	6	1	0	0	6	1	13 942	3 168
226	Sørumsund	182	9	5	224	212	2	1	1	0	3	1	13 942	3 168
227	Fet	133	6	3	0	140	2	0	3	0	5	0	13 942	3 168
228	Rælingen	213	10	5	280	140	6	1	0	0	6	1	13 942	3 168
229	Enebakk	122	6	2	0	0	4	0	2	0	6	0	13 942	3 168
230	Lørenskog	436	18	18	639	265	6	6	2	0	8	6	13 942	3 168
231	Skedsmo	541	26	8	540	770	9	0	4	0	13	0	13 942	3 168
233	Nittedal	305	14	8	230	0	0	1	11	0	11	1	13 942	3 168
234	Gjerdrum	70	3	2	0	0	3	0	0	0	3	0	13 942	3 168
235	Ullensaker	272	14	4	98	0	5	0	1	2	6	2	13 942	3 168
236	Nes i Akershus	214	11	2	0	567	7	0	2	0	9	0	13 942	3 168
237	Eidsvoll	215	12	5	0	660	2	2	6	1	8	3	13 942	3 168
238	Nannestad	149	7	5	0	0	2	0	5	0	7	0	13 942	3 168
239	Hurdal	33	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	13 942	3 168
301	Oslo	5 333	229	160	4 249	8 563	39	103	52	35	91	138	15 684	3 565

NOU 1998: 5

402	Kongsvin ger	223	10	6	0	40	6	0	4	0	10	0	12 075	2 744
403	Hamar	336	15	10	0	400	12	0	0	0	12	0	12 075	2 744
412	Ringsaker	445	22	5	1 710	700	2	6	1	0	3	6	12 075	2 744
415	Løten	98	5	2	54	75	4	1	0	0	4	1	12 075	2 744
417	Stange	219	10	7	140	0	9	0	0	0	9	0	12 075	2 744
418	Nord-Odal	55	3	1	0	0	1	0	2	0	3	0	12 075	2 744
419	Sør-Odal	100	5	1	0	0	0	1	4	0	4	1	12 075	2 744
420	Eidskog	77	3	1	0	0	2	0	1	0	3	0	12 075	2 744
423	Grue	50	3	0	0	0	2	1	0	0	2	1	12 075	2 744
425	Åsnes	104	6	2	0	150	2	0	1	1	3	1	12 075	2 744
426	Våler i Hedmark	43	3	1	103	140	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
427	Elverum	257	13	6	0	0	11	2	0	0	11	2	12 075	2 744
428	Trysil	74	4	0	0	130	2	1	0	0	2	1	12 075	2 744
429	Åmot	43	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
430	Stor- Elvdal	33	2	1	0	0	1	0	1	0	2	0	12 075	2 744
432	Rendalen	30	1	0	0	130	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744
434	Engerdal	21	1	0	11	76	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744
436	Tolga	33	3	0	0	0	1	1	1	0	2	1	12 075	2 744
437	Tynset	79	4	2	0	120	0	1	3	0	3	1	12 075	2 744
438	Alvdal	43	2	1	0	0	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
439	Folldal	18	2	0	0	0	1	1	0	0	1	1	12 075	2 744
441	Os i Hed- mark	33	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
501	Lilleham- mer	320	14	9	0	0	14	0	0	0	14	0	10 954	2 490
502	Gjøvik	303	16	4	0	106	4	0	12	0	16	0	10 954	2 490
511	Dovre	45	3	0	206	0	0	2	0	0	0	2	10 954	2 490
512	Lesja	28	1	0	0	80	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490

NOU 1998: 5

Vedlegg 3

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

54

513	Skjåk	30	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490
514	Lom	40	4	0	80	0	1	2	0	0	1	2	10 954	2 490
515	Vågå	41	4	0	0	0	3	1	0	0	3	1	10 954	2 490
516	Nord-Fron	78	3	1	0	290	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
517	Sel	71	3	0	0	60	1	0	2	0	3	0	10 954	2 490
519	Sør-Fron	44	3	0	140	0	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
520	Ringebu	68	3	1	0	0	2	1	0	0	2	1	10 954	2 490
521	Øyer	80	4	1	0	0	4	0	0	0	4	0	10 954	2 490
522	Gausdal	75	3	0	0	50	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
528	Østre Toten	152	8	1	0	0	6	2	0	0	6	2	10 954	2 490
529	Vestre Toten	169	8	4	0	0	5	2	0	1	5	3	10 954	2 490
532	Jevnaker	100	4	4	0	0	4	0	0	0	4	0	10 954	2 490
533	Lunner	117	6	1	0	0	3	2	1	0	4	2	10 954	2 490
534	Gran	164	9	3	100	100	0	3	6	0	6	3	10 954	2 490
536	Søndre Land	76	5	2	0	0	3	1	1	0	4	1	10 954	2 490
538	Nordre Land	73	3	2	0	0	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
540	Sør-Aurdal	26	1	0	140	0	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
541	Etnedal	13	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490
542	Nord-Aurdal	82	3	1	280	80	2	0	1	0	3	0	10 954	2 490
543	Vestre Slidre	28	2	0	140	0	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490
544	Øystre Slidre	44	3	0	56	0	0	3	0	0	0	3	10 954	2 490
545	Vang	28	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
602	Drammen	628	26	24	673	1 498	1	1	0	0	1	1	13 070	2 970
604	Kongsberg	274	14	5	0	50	13	0	0	0	13	0	13 070	2 970
605	Ringerike	360	15	8	45	320	4	9	0	0	4	9	13 070	2 970
612	Hole	60	3	1	280	100	3	0	0	0	3	0	13 070	2 970

[illegible]

NOU 1998: 5														
Vedlegg 3					Reform 97 - Investeringer i skolelokaler								56	
718	Ramnes	44	2	0	280	68	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
719	Andebu	59	4	0	0	82	3	0	1	0	4	0	12 075	2 744
720	Stokke	131	6	1	0	30	6	0	0	0	6	0	12 075	2 744
722	Nøtterøy	249	12	5	700	620	2	0	2	0	4	0	12 075	2 744
723	Tjøme	72	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	12 075	2 744
728	Lardal	28	1	1	190	0	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
805	Porsgrunn	451	23	11	280	980	14	0	0	0	14	0	10 954	2 490
806	Skien	677	36	12	140	2 040	14	0	8	0	22	0	10 954	2 490
807	Notodden	140	7	2	490	170	3	2	0	0	3	2	10 954	2 490
811	Siljan	27	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
814	Bamble	206	11	2	25	350	6	1	2	0	8	1	10 954	2 490
815	Kragerø	131	8	2	550	0	2	2	0	0	2	2	10 954	2 490
817	Drangedal	57	5	1	0	0	4	1	0	0	4	1	10 954	2 490
819	Nome	85	6	1	0	184	2	1	1	0	3	1	10 954	2 490
821	Bø i Telemark	60	3	1	100	0	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
822	Sauherad	53	4	0	90	0	0	1	1	0	1	1	10 954	2 490
826	Tinn	89	4	2	165	100	0	0	1	1	1	1	10 954	2 490
827	Hjartdal	13	1	0	0	118	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
828	Seljord	31	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
829	Kviteseid	34	2	0	0	0	1	1	0	0	1	1	10 954	2 490
830	Nissedal	22	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
831	Fyresdal	17	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490
833	Tokke	32	3	0	100	0	0	0	2	0	2	0	10 954	2 490
834	Vinje	53	5	0	220	90	1	2	0	0	1	2	10 954	2 490
901	Risør	102	5	4	140	0	3	1	0	0	3	1	12 075	2 744
904	Grimstad	276	12	6	0	0	7	2	3	0	10	2	12 075	2 744

NOU 1998: 5

906	Arendal	513	25	11	387	410	19	0	0	0	19	0	12 075	2 744
911	Gjerstad	48	2	2	0	0	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
912	Vegårshei	33	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	12 075	2 744
914	Tvedes- trand	97	7	0	0	0	1	3	3	0	4	3	12 075	2 744
919	Froland	77	4	3	0	0	3	1	0	0	3	1	12 075	2 744
926	Lillesand	119	6	4	265	0	3	1	0	0	3	1	12 075	2 744
928	Birkenes	69	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	12 075	2 744
929	Åmli	27	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	12 075	2 744
935	Iveland	27	1	0	100	0	0	1	0	0	0	1	12 075	2 744
937	Evje og Hornnes	45	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	12 075	2 744
938	Bygland	18	2	0	0	50	0	2	0	0	0	2	12 075	2 744
940	Valle	18	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075	2 744
941	Bykle	13	1	0	71	0	0	1	0	0	0	1	12 075	2 744
1001	Kristian- sand	1 003	45	38	658	385	3	5	33	1	36	6	12 075	2 744
1002	Mandal	205	9	7	0	0	9	0	0	0	9	0	12 075	2 744
1003	Farsund	124	5	4	0	0	0	0	5	0	5	0	12 075	2 744
1004	Flekkef- jord	121	3	3	0	0	3	0	0	0	3	0	12 075	2 744
1014	Vennesla	213	10	5	120	0	8	1	1	0	9	1	12 075	2 744
1017	Songdalen	103	5	3	0	80	1	1	2	1	3	2	12 075	2 744
1018	Søgne	133	7	4	280	53	4	2	0	1	4	3	12 075	2 744
1021	Marnardal	44	1	1	140	0	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
1026	Åseral	11	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744
1027	Audnedal	21	2	0	0	80	0	1	1	0	1	1	12 075	2 744
1029	Lindesnes	60	4	2	320	0	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744
1032	Lyngdal	97	6	2	150	0	4	0	0	0	4	0	12 075	2 744
1034	Hægebos- tad	27	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075	2 744

NOU 1998: 5

Vedlegg 3

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

58

1037	Kvinesdal	80	3	0	280	0	1	1	0	1	1	2	12 075	2 744
1046	Sirdal	25	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075	2 744
1101	Eigersund	194	9	5	0	52	7	0	1	1	8	1	10 954	2 490
1102	Sandnes	878	41	32	0	434	28	0	2	0	30	0	10 954	2 490
1103	Stavanger	1 495	66	44	655	1 040	38	11	2	0	40	11	10 954	2 490
1106	Hauge-sund	387	17	12	0	0	13	4	0	0	13	4	10 954	2 490
1111	Sokndal	55	2	2	0	200	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
1112	Lund	52	3	0	249	0	0	1	0	0	0	1	10 954	2 490
1114	Bjerkreim	39	2	1	111	0	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490
1119	Hå	228	11	8	823	450	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1120	Klepp	233	13	5	0	440	9	2	0	0	9	2	10 954	2 490
1121	Time	250	13	7	0	416	8	3	2	0	10	3	10 954	2 490
1122	Gjesdal	167	8	3	390	224	7	0	0	1	7	1	10 954	2 490
1124	Sola	332	17	8	900	250	2	0	8	0	10	0	10 954	2 490
1127	Randaberg	162	8	5	0	0	8	0	0	0	8	0	10 954	2 490
1129	Forsand	14	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	10 954	2 490
1130	Strand	172	9	4	0	0	5	1	3	0	8	1	10 954	2 490
1133	Hjelme-land	49	3	0	120	0	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
1134	Suldal	59	5	0	180	0	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1135	Sauda	89	5	1	0	107	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
1141	Finnøy	54	5	1	190	140	1	2	2	0	3	2	10 954	2 490
1142	Rennesøy	44	2	1	0	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
1144	Kvitsøy	6	1	0	45	80	0	1	0	0	0	1	10 954	2 490
1145	Bokn	11	0	0	0	109	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1146	Tysvær	143	9	2	0	0	6	2	1	0	7	2	10 954	2 490
1149	Karmøy	598	33	10	389	315	15	10	2	0	17	10	10 954	2 490

NOU 1998: 5

1151	Utsira	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1154	Vindafjord	67	4	0	140	160	2	1	1	0	3	1	10 954	2 490
1201	Bergen	3 186	141	90	5 105	880	51	39	6	1	57	40	12 075	2 744
1211	Etne	62	3	1	115	0	2	1	0	0	2	1	12 075	2 744
1214	Ølen	46	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	12 075	2 744
1216	Sveio	69	5	0	70	0	1	2	0	0	1	2	12 075	2 744
1219	Bømlo	178	10	4	0	110	3	1	6	0	9	1	12 075	2 744
1221	Stord	258	12	8	0	295	12	0	0	0	12	0	12 075	2 744
1222	Fitjar	48	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
1223	Tysnes	38	4	0	0	0	2	0	1	0	3	0	12 075	2 744
1224	Kvin- nherad	200	10	2	140	0	4	2	4	0	8	2	12 075	2 744
1227	Jondal	14	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075	2 744
1228	Odda	97	5	3	0	140	0	0	4	0	4	0	12 075	2 744
1231	Ullens- vang	39	3	0	50	140	0	2	0	0	0	2	12 075	2 744
1232	Eidfjord	16	2	0	0	0	1	1	0	0	1	1	12 075	2 744
1233	Ulvik	15	1	0	140	0	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
1234	Granvin	14	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744
1235	Voss	173	14	2	0	40	4	2	1	5	5	7	12 075	2 744
1238	Kvam	109	9	1	0	92	1	4	2	0	3	4	12 075	2 744
1241	Fusa	47	3	0	130	110	0	0	2	0	2	0	12 075	2 744
1242	Samna- nger	35	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075	2 744
1243	Os i Hordaland	237	13	4	70	0	1	4	8	0	9	4	12 075	2 744
1244	Austevoll	78	4	2	171	105	2	2	0	0	2	2	12 075	2 744
1245	Sund	82	3	0	140	550	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
1246	Fjell	345	16	8	140	160	11	1	3	0	14	1	12 075	2 744
1247	Askøy	283	13	5	840	0	2	0	5	2	7	2	12 075	2 744

NOU 1998: 5

Vedlegg 3

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

60

1251	Vaksdal	53	4	0	90	146	2	1	0	0	2	1	12 075	2 744
1252	Modalen	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
1253	Osterøy	103	8	0	98	112	0	0	5	0	5	0	12 075	2 744
1256	Meland	89	4	1	0	40	4	0	0	0	4	0	12 075	2 744
1259	Øygarden	74	3	1	266	0	1	2	0	0	1	2	12 075	2 744
1260	Radøy	65	4	0	0	100	1	0	3	0	4	0	12 075	2 744
1263	Lindås	171	10	1	58	0	8	2	0	0	8	2	12 075	2 744
1264	Austrheim	49	2	0	50	0	1	1	0	0	1	1	12 075	2 744
1265	Fedje	8	0	0	0	40	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
1266	Masf-jorden	30	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075	2 744
1401	Flora	168	7	5	210	0	5	0	2	0	7	0	12 075	2 744
1411	Gulen	38	2	0	0	130	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
1412	Solund	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
1413	Hyllestad	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
1416	Høyanger	64	4	0	385	90	1	1	0	0	1	1	12 075	2 744
1417	Vik	51	3	0	0	80	2	1	0	0	2	1	12 075	2 744
1418	Balestrand	25	3	0	0	0	0	0	1	2	1	2	12 075	2 744
1419	Leikanger	30	2	0	280	0	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
1420	Sogndal	110	6	3	128	400	2	0	3	0	5	0	12 075	2 744
1421	Aurland	30	3	0	140	0	0	0	2	0	2	0	12 075	2 744
1422	Lærdal	20	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075	2 744
1424	Årdal	58	3	2	75	0	0	1	0	2	0	3	12 075	2 744
1426	Luster	92	7	0	130	0	2	4	0	0	2	4	12 075	2 744
1428	Askvoll	41	4	0	100	80	2	1	1	0	3	1	12 075	2 744
1429	Fjaler	34	1	0	0	40	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744
1430	Gaular	46	3	0	90	0	2	0	1	0	3	0	12 075	2 744

Vedlegg 3 NOU 1998: 5 Reform 97 - Investeringer i skolelokaler 61													
1431	Jølster	53	2	2	0	0	2	0	0	0	2	0	12 075 2 744
1432	Førde	171	10	4	200	0	7	1	0	1	7	2	12 075 2 744
1433	Naustdal	39	5	1	0	0	0	2	2	1	2	3	12 075 2 744
1438	Bremanger	47	5	1	0	0	4	0	0	0	4	0	12 075 2 744
1439	Vågsøy	83	9	1	0	0	4	3	2	0	6	3	12 075 2 744
1441	Selje	44	3	0	0	0	1	0	2	0	3	0	12 075 2 744
1443	Eid	92	5	2	140	0	4	1	0	0	4	1	12 075 2 744
1444	Hornindal	18	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075 2 744
1445	Gloppen	94	5	0	0	357	0	1	4	0	4	1	12 075 2 744
1449	Stryn	80	5	1	420	115	0	1	1	0	1	1	12 075 2 744
1502	Molde	323	14	12	1 260	625	0	0	0	0	0	0	10 954 2 490
1503	Kristiansund	202	10	6	420	480	2	1	5	2	7	3	10 954 2 490
1504	Ålesund	544	28	6	775	1 627	0	0	10	0	10	0	10 954 2 490
1511	Vanylven	43	3	0	250	160	1	1	0	0	1	1	10 954 2 490
1514	Sande i Møre og Romsdal	47	2	0	140	150	1	1	0	0	1	1	10 954 2 490
1515	Herøy i Møre og Romsdal	123	6	0	0	160	0	0	1	0	1	0	10 954 2 490
1516	Ulstein	121	7	2	250	0	5	1	1	0	6	1	10 954 2 490
1517	Hareid	81	4	1	35	200	1	0	2	0	3	0	10 954 2 490
1519	Volda	140	6	4	0	72	3	0	1	1	4	1	10 954 2 490
1520	Ørsta	148	9	2	280	210	3	2	3	0	6	2	10 954 2 490
1523	Ørskog	29	1	0	97	0	1	0	0	0	1	0	10 954 2 490
1524	Norddal	23	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	10 954 2 490
1525	Stranda	59	3	0	140	0	3	0	0	0	3	0	10 954 2 490
1526	Stordal	13	1	0	0	70	1	0	0	0	1	0	10 954 2 490
1528	Sykkylven	101	4	1	0	0	4	0	0	0	4	0	10 954 2 490

1529	Skodje	64	6	0	0	280	2	3	0	0	2	3	10 954	2 490
1531	Sula	99	6	1	0	0	4	2	0	0	4	2	10 954	2 490
1532	Giske	105	4	3	140	137	2	0	1	0	3	0	10 954	2 490
1534	Haram	134	8	0	87	136	1	5	0	0	1	5	10 954	2 490
1535	Vestnes	114	8	0	0	70	0	0	7	1	7	1	10 954	2 490
1539	Rauma	104	7	1	90	0	4	3	0	0	4	3	10 954	2 490
1543	Nesset	53	3	0	0	0	2	1	0	0	2	1	10 954	2 490
1545	Midsund	23	0	0	0	240	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1546	Sandøy	11	1	0	0	60	0	1	0	0	0	1	10 954	2 490
1547	Aukra	39	3	0	280	280	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1548	Fræna	142	11	0	60	0	6	2	0	0	6	2	10 954	2 490
1551	Eide	51	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	10 954	2 490
1554	Averøy	76	4	0	295	0	2	0	2	0	4	0	10 954	2 490
1556	Frei	82	4	1	280	0	0	0	2	0	2	0	10 954	2 490
1557	Gjemnes	34	5	0	97	0	0	3	1	1	1	4	10 954	2 490
1560	Tingvoll	41	3	0	0	0	2	0	1	0	3	0	10 954	2 490
1563	Sunndal	93	6	0	370	160	1	1	1	0	2	1	10 954	2 490
1566	Surnadal	89	6	1	40	0	3	0	1	0	4	0	10 954	2 490
1567	Rindal	28	2	0	0	0	1	0	1	0	2	0	10 954	2 490
1569	Aure	38	3	0	0	0	1	1	1	0	2	1	10 954	2 490
1571	Halsa	24	1	0	0	70	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490
1572	Tustna	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1573	Smøla	26	1	0	0	31	0	1	0	0	0	1	10 954	2 490
1601	Trond- heim	2 031	92	61	0	5 733	47	17	16	1	63	18	13 942	3 168
1612	Hemne	75	4	0	0	0	0	0	4	0	4	0	13 942	3 168
1613	Snillfjord	16	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	13 942	3 168

NOU 1998: 5

Vedlegg 3

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

63

1617	Hitra	58	3	0	0	100	3	0	0	0	3	0	13 942	3 168
1620	Frøya	54	4	1	0	0	0	3	1	0	1	3	13 942	3 168
1621	Ørland	75	4	1	0	356	2	0	2	0	4	0	13 942	3 168
1622	Agdenes	21	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	13 942	3 168
1624	Rissa	94	5	0	0	145	3	2	0	0	3	2	13 942	3 168
1627	Bjugn	50	2	1	0	0	1	1	0	0	1	1	13 942	3 168
1630	Åfjord	57	3	0	310	0	0	1	0	0	0	1	13 942	3 168
1632	Roan	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13 942	3 168
1633	Osen	15	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	13 942	3 168
1634	Oppdal	86	6	2	203	0	3	1	2	0	5	1	13 942	3 168
1635	Rennebu	40	2	0	68	114	0	1	1	0	1	1	13 942	3 168
1636	Meldal	36	2	0	0	182	0	1	1	0	1	1	13 942	3 168
1638	Orkdal	153	7	5	140	280	3	2	1	1	4	3	13 942	3 168
1640	Røros	62	2	2	140	0	0	2	0	0	0	2	13 942	3 168
1644	Holtålen	27	2	0	197	20	0	1	0	0	0	1	13 942	3 168
1648	Midtre Gauldal	76	4	1	0	80	1	2	1	0	2	2	13 942	3 168
1653	Melhus	207	11	3	80	145	9	0	2	0	11	0	13 942	3 168
1657	Skaun	99	5	2	0	0	4	0	0	0	4	0	13 942	3 168
1662	Klæbu	106	5	3	297	80	0	0	1	0	1	0	13 942	3 168
1663	Malvik	180	10	1	620	450	0	0	2	0	2	0	13 942	3 168
1664	Selbu	55	2	1	0	270	0	2	0	0	0	2	13 942	3 168
1665	Tydal	16	1	0	140	0	0	0	0	0	0	0	13 942	3 168
1702	Steinkjer	290	12	6	327	30	4	0	3	0	7	0	10 954	2 490
1703	Namsos	175	9	0	70	240	3	1	4	1	7	2	10 954	2 490
1711	Meråker	38	2	0	180	0	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1714	Stjørdal	237	12	4	150	120	7	2	2	0	9	2	10 954	2 490

NOU 1998: 5

Vedlegg 3

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

64

1717	Frosta	29	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
1718	Leksvik	48	3	0	60	97	2	1	0	0	2	1	10 954	2 490
1719	Levanger	291	16	3	0	781	8	5	3	0	11	5	10 954	2 490
1721	Verdal	199	11	5	0	200	3	2	5	1	8	3	10 954	2 490
1723	Mosvik	13	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490
1724	Verran	33	2	0	0	0	0	2	0	0	0	2	10 954	2 490
1725	Nam-dalseid	28	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	10 954	2 490
1729	Inderøy	84	4	0	0	0	4	0	0	0	4	0	10 954	2 490
1736	Snåsa	40	3	0	0	0	0	0	3	0	3	0	10 954	2 490
1738	Lierne	17	0	0	55	67	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1739	Røyrvik	10	1	0	95	0	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1740	Namsskog an	12	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	10 954	2 490
1742	Grong	31	2	0	52	0	0	1	1	0	1	1	10 954	2 490
1743	Høylandet	12	1	0	120	0	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1744	Overhalla	58	2	2	0	0	2	0	0	0	2	0	10 954	2 490
1748	Fosnes	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1749	Flatanger	15	0	0	0	140	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1750	Vikna	72	3	0	0	0	0	0	3	0	3	0	10 954	2 490
1751	Nærøy	81	6	0	24	0	3	3	0	0	3	3	10 954	2 490
1755	Leka	8	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 954	2 490
1804	Bodø	615	27	15	950	180	16	5	5	0	21	5	13 070	2 970
1805	Narvik	248	13	5	20	0	8	4	0	0	8	4	13 070	2 970
1811	Bindal	22	1	0	0	30	0	1	0	0	0	1	13 070	2 970
1812	Sømna	36	2	0	0	0	1	0	1	0	2	0	13 070	2 970
1813	Brønnøy	91	7	0	0	159	3	4	0	0	3	4	13 070	2 970
1815	Vega	24	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	13 070	2 970

[illegible]

NOU 1998: 5

Vedlegg 3

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

66

1853	Evenes	16	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	13 070	2 970
1854	Ballangen	41	3	0	0	50	2	1	0	0	2	1	13 070	2 970
1856	Røst	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13 070	2 970
1857	Værøy	9	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	13 070	2 970
1859	Flakstad	20	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	13 070	2 970
1860	Vestvågøy	141	7	3	320	385	1	2	1	0	2	2	13 070	2 970
1865	Vågan	101	5	3	0	0	3	1	1	0	4	1	13 070	2 970
1866	Hadsel	113	5	2	0	0	5	0	0	0	5	0	13 070	2 970
1867	Bø i Vest- erålen	38	1	0	96	110	1	0	0	0	1	0	13 070	2 970
1868	Øksnes	78	5	0	0	50	1	2	2	0	3	2	13 070	2 970
1870	Sortland	151	9	3	0	0	6	2	1	0	7	2	13 070	2 970
1871	Andøy	67	5	0	0	0	0	0	4	0	4	0	13 070	2 970
1874	Moskenes	14	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	13 070	2 970
1901	Harstad	373	18	10	240	585	9	2	0	0	9	2	12 075	2 744
1902	Tromsø	935	48	24	340	0	28	5	15	0	43	5	12 075	2 744
1911	Kvæfjord	49	2	1	0	0	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
1913	Skånland	27	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	12 075	2 744
1915	Bjarkøy	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
1917	Ibestad	25	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	12 075	2 744
1919	Gratangen	19	1	0	55	55	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744
1920	Lavangen	16	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075	2 744
1922	Bardu	46	2	0	280	0	0	2	0	0	0	2	12 075	2 744
1923	Salangen	31	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
1924	Målselv	101	5	1	120	90	1	1	1	0	2	1	12 075	2 744
1925	Sørreisa	44	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	12 075	2 744
1926	Dyrøy	18	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744

NOU 1998: 5

Vedlegg 3

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

67

1927	Tranøy	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 075	2 744
1928	Torsken	11	3	0	60	120	3	0	0	0	3	0	12 075	2 744
1929	Berg	26	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744
1931	Lenvik	155	8	2	0	226	8	0	0	0	8	0	12 075	2 744
1933	Balsfjord	59	3	1	0	0	3	0	0	0	3	0	12 075	2 744
1936	Karlsøy	24	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
1938	Lyngen	32	3	0	39	0	2	0	0	0	2	0	12 075	2 744
1939	Storfjord	27	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	12 075	2 744
1940	Gái- vuotna/ Kåfjord	33	4	0	0	0	1	3	0	0	1	3	12 075	2 744
1941	Skjervøy	57	4	2	0	245	0	4	0	0	0	4	12 075	2 744
1942	Nordreisa	63	4	0	0	0	3	0	0	0	3	0	12 075	2 744
1943	Kvænan- gen	23	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	12 075	2 744
2002	Vardø	41	2	0	0	140	0	0	2	0	2	0	13 942	3 168
2003	Vadsø	93	4	3	0	0	3	1	0	0	3	1	13 942	3 168
2004	Hammer- fest	143	7	4	0	100	3	0	3	0	6	0	13 942	3 168
2011	Guovd- ageaidnu/ Kau- tokeino	58	4	2	0	0	0	0	0	2	0	2	13 942	3 168
2012	Alta	278	15	9	793	108	7	1	0	0	7	1	13 942	3 168
2014	Loppa	14	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13 942	3 168
2015	Hasvik	15	2	0	0	0	0	0	1	1	1	1	13 942	3 168
2017	Kvalsund	13	2	0	0	60	0	1	0	0	0	1	13 942	3 168
2018	Måsøy	17	1	0	0	140	0	1	0	0	0	1	13 942	3 168
2019	Nordkapp	46	2	0	0	0	1	0	1	0	2	0	13 942	3 168
2020	Porsanger	52	3	1	0	0	2	1	0	0	2	1	13 942	3 168
2021	Kárásjo- hka/ Karasjok	39	2	0	140	420	0	0	0	2	0	2	13 942	3 168

2022	Lebesby	17	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	13 942	3 168
2023	Gamvik	14	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0	13 942	3 168
2024	Berlevåg	12	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	13 942	3 168
2025	Deatnu/ Tana	40	4	0	0	0	0	2	0	0	0	2	13 942	3 168
2027	Unjarga/ Nesseby	11	1	0	0	280	0	0	1	0	1	0	13 942	3 168
2028	Båtsfjord	30	2	0	0	171	1	1	0	0	1	1	13 942	3 168
2030	Sør- Varanger	176	8	5	120	0	1	5	2	0	3	5	13 942	3 168

Vedlegg 4

Etterberegning av kommunenes investeringskostnader, tall i 1000-kroner

		Investeringer 1991-95		Investeringer etter 1995:						sek- sårin- ger		Total
				Permanente lokaler		Midlertidige lokaler		klover 21	sum		uten	invest- erings- ramme
ko- mn- r	kommune	nybyg- g	tilpas- ning	nybyg- g	tilpas- ning	nybyg- g	tilpas- ning	nybyg- g	nybyg- g	tilpas- ning	ny klasse	
		732 647	174 020	2 238 949	203 698	999 298	39 037	333 771	4 304 665	416 755	164 252	4 885 672
101	Halden	0	1 357	12 268	697	0	0	1 753	14 021	2 054	0	16 075
104	Moss	3 067	0	3 067	0	15 336	349	1 314	22 784	349	0	23 133
105	Sarpsborg	1 534	730	36 805	0	3 067	0	2 410	43 816	730	0	44 546
106	Fredrikstad	6 945	1 394	23 003	697	13 802	0	4 820	48 570	2 092	927	51 588
111	Hvaler	0	0	4 601	0	0	0	0	4 601	0	0	4 601
118	Aremark	0	0	1 534	0	0	0	0	1 534	0	0	1 534
119	Marker	0	0	3 067	0	0	0	438	3 505	0	0	3 505
121	Rømskog	657	149	0	0	0	0	0	657	149	0	807
122	Trøgstad	3 067	0	3 067	0	0	0	438	6 572	0	0	6 572
123	Spydeberg	0	0	4 601	0	0	0	0	4 601	0	0	4 601
124	Askim	0	1 257	3 067	0	7 668	697	438	11 173	1 955	0	13 128
125	Eidsberg	0	0	9 201	0	0	0	657	9 859	0	0	9 859
127	Skiptvet	0	0	3 067	0	0	0	0	3 067	0	0	3 067
128	Rakkestad	0	0	6 134	0	0	0	657	6 791	0	1 112	7 904
135	Råde	0	510	3 067	0	3 067	0	438	6 572	510	0	7 083
136	Rygge	0	0	9 201	349	0	0	1 314	10 516	349	0	10 864
137	Våler i Øst- fold	0	0	4 601	0	0	0	0	4 601	0	0	4 601
138	Hobøl	0	0	3 067	349	0	0	438	3 505	349	0	3 854
211	Vestby	4 183	729	5 856	444	0	0	558	10 596	1 172	590	12 358
213	Ski	14 695	0	23 423	0	0	0	3 067	41 185	0	0	41 185
214	Ås	0	1 479	15 615	0	5 856	0	1 115	22 586	1 479	0	24 065
215	Frogn	0	0	3 904	0	11 711	0	1 952	17 567	0	0	17 567
216	Nesodden	0	0	13 663	0	7 808	0	837	22 307	0	0	22 307
217	Oppegård	4 378	0	27 326	444	0	0	3 067	34 771	444	0	35 215
219	Bærum	44 029	7 857	11 711	0	35 134	0	13 105	103 979	7 857	0	111 836
220	Asker	31 230	1 521	21 471	1 774	0	0	5 298	57 999	3 295	0	61 293

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

70

221	Aurskog-Høland	2 788	380	11 711	444	0	0	837	15 336	824	0	16 160
226	Sørumsund	3 123	672	3 904	444	1 952	0	1 394	10 373	1 115	0	11 488
227	Fet	0	444	3 904	0	5 856	0	837	10 596	444	0	11 039
228	Rælingen	3 904	444	11 711	444	0	0	1 394	17 009	887	0	17 896
229	Enebakk	0	0	7 808	0	3 904	0	558	12 269	0	0	12 269
230	Lørenskog	8 909	840	11 711	2 661	3 904	0	5 019	29 543	3 501	0	33 044
231	Skedsmo	7 529	2 439	17 567	0	7 808	0	2 231	35 134	2 439	0	37 573
233	Nittedal	3 207	0	0	444	21 471	0	2 231	26 908	444	0	27 352
234	Gjerdrum	0	0	5 856	0	0	0	558	6 413	0	0	6 413
235	Ullensaker	1 366	0	9 759	0	1 952	887	1 115	14 193	887	188	15 268
236	Nes i Aker-shus	0	1 796	13 663	0	3 904	0	558	18 125	1 796	1 297	21 218
237	Eidsvoll	0	2 091	3 904	887	11 711	444	1 394	17 009	3 421	0	20 431
238	Nannestad	0	0	3 904	0	9 759	0	1 394	15 057	0	0	15 057
239	Hurdal	0	0	3 904	0	0	0	0	3 904	0	0	3 904
301	Oslo	66 641	30 527	85 635	51 407	114 180	17 469	50 189	316 644	99 403	0	416 047
402	Kongsvinge r	0	110	10 143	0	6 762	0	1 449	18 354	110	715	19 179
403	Hamar	0	1 098	20 286	0	0	0	2 415	22 701	1 098	0	23 799
412	Ringsaker	20 648	1 921	3 381	2 305	1 691	0	1 208	26 927	4 226	1 124	32 277
415	Løten	652	206	6 762	384	0	0	483	7 897	590	0	8 487
417	Stange	1 691	0	15 215	0	0	0	1 691	18 596	0	715	19 311
418	Nord-Odal	0	0	1 691	0	3 381	0	242	5 313	0	0	5 313
419	Sør-Odal	0	0	0	384	6 762	0	242	7 004	384	255	7 643
420	Eidskog	0	0	3 381	0	1 691	0	242	5 313	0	1 049	6 362
423	Grue	0	0	3 381	384	0	0	0	3 381	384	511	4 276
425	Åsnes	0	412	3 381	0	1 691	384	483	5 555	796	0	6 350
426	Våler i Hedmark	1 244	384	3 381	0	0	0	242	4 866	384	613	5 863
427	Elverum	0	0	18 596	768	0	0	1 449	20 045	768	1 226	22 039
428	Trysil	0	357	3 381	384	0	0	0	3 381	741	250	4 372
429	Åmot	0	0	3 381	0	0	0	0	3 381	0	501	3 882
430	Stor-Elvdal	0	0	1 691	0	1 691	0	242	3 623	0	139	3 762
432	Rendalen	0	357	1 691	0	0	0	0	1 691	357	302	2 349
434	Engerdal	133	209	1 691	0	0	0	0	1 823	209	1 737	3 768
436	Tolga	0	0	1 691	384	1 691	0	0	3 381	384	0	3 765
437	Tynset	0	329	0	384	5 072	0	483	5 555	713	139	6 407
438	Alvdal	0	0	3 381	0	0	0	242	3 623	0	0	3 623
439	Folldal	0	0	1 691	384	0	0	0	1 691	384	0	2 075
441	Os i Hedmark	0	0	3 381	0	0	0	0	3 381	0	306	3 687
501	Lillehammer	0	0	21 470	0	0	0	1 972	23 442	0	1 853	25 295

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

71

502	Gjøvik	0	264	6 134	0	18 403	0	876	25 413	264	0	25 677
511	Dovre	2 257	0	0	697	0	0	0	2 257	697	0	2 954
512	Lesja	0	199	1 534	0	0	0	0	1 534	199	0	1 733
513	Skjåk	0	0	1 534	0	0	0	0	1 534	0	1 019	2 553
514	Lom	876	0	1 534	697	0	0	0	2 410	697	0	3 107
515	Vågå	0	0	4 601	349	0	0	0	4 601	349	0	4 949
516	Nord-Fron	0	722	3 067	0	0	0	219	3 286	722	485	4 493
517	Sel	0	149	1 534	0	3 067	0	0	4 601	149	649	5 399
519	Sør-Fron	1 534	0	4 601	0	0	0	0	6 134	0	0	6 134
520	Ringebu	0	0	3 067	349	0	0	219	3 286	349	745	4 380
521	Øyer	0	0	6 134	0	0	0	219	6 353	0	0	6 353
522	Gausdal	0	125	4 601	0	0	0	0	4 601	125	556	5 281
528	Østre Toten	0	0	9 201	697	0	0	219	9 420	697	1 441	11 558
529	Vestre Toten	0	0	7 668	697	0	349	876	8 544	1 046	0	9 590
532	Jevnaker	0	0	6 134	0	0	0	876	7 011	0	0	7 011
533	Lunner	0	0	4 601	697	1 534	0	219	6 353	697	1 605	8 655
534	Gran	1 095	249	0	1 046	9 201	0	657	10 954	1 295	0	12 249
536	Søndre Land	0	0	4 601	349	1 534	0	438	6 572	349	0	6 921
538	Nordre Land	0	0	4 601	0	0	0	438	5 039	0	0	5 039
540	Sør-Aurdal	1 534	0	0	0	0	0	0	1 534	0	1 668	3 202
541	Etnedal	0	0	1 534	0	0	0	0	1 534	0	0	1 534
542	Nord-Aurdal	3 067	199	3 067	0	1 534	0	219	7 887	199	0	8 086
543	Vestre Slidre	1 534	0	1 534	0	0	0	0	3 067	0	0	3 067
544	Øystre Slidre	613	0	0	1 046	0	0	0	613	1 046	371	2 030
545	Vang	0	0	3 067	0	0	0	0	3 067	0	0	3 067
602	Drammen	8 796	4 449	1 830	416	0	0	6 274	16 900	4 865	0	21 764
604	Kongsberg	0	149	23 787	0	0	0	1 307	25 094	149	0	25 243
605	Ringerike	588	950	7 319	3 742	0	0	2 091	9 999	4 693	0	14 691
612	Hole	3 660	297	5 489	0	0	0	261	9 410	297	0	9 707
615	Flå	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 327	1 327
616	Nes i Buskerud	1 830	0	3 660	416	0	0	0	5 489	416	0	5 905
617	Gol	0	0	3 660	0	0	0	261	3 921	0	276	4 197
618	Hemsedal	0	0	0	0	1 830	0	0	1 830	0	226	2 056
619	Ål	1 830	475	1 830	416	0	0	261	3 921	891	176	4 988
620	Hol	4 575	297	1 830	0	0	0	523	6 927	297	0	7 224
621	Sigdal	0	0	5 489	0	0	0	261	5 751	0	0	5 751
622	Krødsherad	0	0	1 830	0	0	0	0	1 830	0	832	2 662
623	Modum	3 660	416	3 660	0	3 660	0	261	11 240	416	0	11 656

NOU 1998: 5

624	Øvre Eiker	5 006	576	5 489	0	3 660	0	523	14 678	576	0	15 254
625	Nedre Eiker	2 392	1 241	21 958	416	0	0	2 091	26 441	1 657	0	28 098
626	Lier	12 194	2 180	9 149	2 495	3 660	0	2 091	27 094	4 675	0	31 769
627	Røyken	0	1 250	5 489	0	12 809	832	1 568	19 866	2 082	0	21 948
628	Hurum	1 830	0	7 319	416	0	0	784	9 933	416	0	10 349
631	Flesberg	0	0	3 660	0	0	0	261	3 921	0	774	4 695
632	Rollag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 327	1 327
633	Nore og Uvdal	1 568	238	0	832	0	0	0	1 568	1 069	0	2 638
701	Borre	6 400	741	10 143	1 537	3 381	0	2 415	22 339	2 278	0	24 616
702	Holmestrand	4 951	0	1 691	1 152	0	0	242	6 883	1 152	0	8 035
704	Tønsberg	7 100	1 111	3 381	0	8 453	0	2 898	21 832	1 111	0	22 943
706	Sandefjord	6 593	137	28 739	768	1 691	0	2 898	39 920	906	0	40 825
709	Larvik	6 279	741	3 381	1 152	23 667	768	2 898	36 225	2 662	1 022	39 908
711	Svelvik	2 898	0	3 381	0	0	0	242	6 521	0	0	6 521
713	Sande i Vestfold	0	82	8 453	0	0	0	242	8 694	82	232	9 008
714	Hof	0	0	3 381	0	0	0	0	3 381	0	0	3 381
716	Våle i Vestfold	5 072	0	0	0	0	0	0	5 072	0	0	5 072
718	Ramnes	3 381	187	0	0	0	0	0	3 381	187	0	3 568
719	Andebu	0	225	5 072	0	1 691	0	0	6 762	225	0	6 987
720	Stokke	0	82	10 143	0	0	0	242	10 385	82	1 328	11 795
722	Nøtterøy	8 453	1 701	3 381	0	3 381	0	1 208	16 422	1 701	0	18 123
723	Tjøme	0	0	5 072	0	0	0	0	5 072	0	715	5 787
728	Lardal	2 294	0	0	0	0	0	242	2 536	0	0	2 536
805	Porsgrunn	3 067	2 440	21 470	0	0	0	2 410	26 947	2 440	371	29 758
806	Skien	1 534	5 080	21 470	0	12 268	0	2 629	37 901	5 080	0	42 980
807	Notodden	5 367	423	4 601	697	0	0	438	10 406	1 121	84	11 611
811	Siljan	0	0	3 067	0	0	0	0	3 067	0	463	3 530
814	Bamble	274	872	9 201	349	3 067	0	438	12 980	1 220	0	14 201
815	Kragerø	6 025	0	3 067	697	0	0	438	9 530	697	678	10 905
817	Drangedal	0	0	6 134	349	0	0	219	6 353	349	0	6 702
819	Nome	0	458	3 067	349	1 534	0	219	4 820	807	0	5 627
821	Bø i Telemark	1 095	0	4 601	0	0	0	219	5 915	0	1 019	6 935
822	Sauherad	986	0	0	349	1 534	0	0	2 519	349	0	2 868
826	Tinn	1 807	249	0	0	1 534	349	438	3 779	598	20	4 397
827	Hjartdal	0	294	0	0	0	0	0	0	294	463	757
828	Seljord	0	0	3 067	0	0	0	0	3 067	0	0	3 067
829	Kviteseid	0	0	1 534	349	0	0	0	1 534	349	1 297	3 180
830	Nissedal	0	0	3 067	0	0	0	0	3 067	0	1 205	4 272
831	Fyresdal	0	0	1 534	0	0	0	0	1 534	0	0	1 534

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

73

833	Tokke	1 095	0	0	0	3 067	0	0	4 163	0	422	4 585
834	Vinje	2 410	224	1 534	697	0	0	0	3 943	921	0	4 865
901	Risør	1 691	0	5 072	384	0	0	966	7 728	384	0	8 112
904	Grimstad	0	0	11 834	768	5 072	0	1 449	18 354	768	492	19 614
906	Arendal	4 673	1 125	32 120	0	0	0	2 657	39 449	1 125	0	40 574
911	Gjerstad	0	0	3 381	0	0	0	483	3 864	0	0	3 864
912	Vegårshei	0	0	0	0	3 381	0	0	3 381	0	0	3 381
914	Tvedes- trand	0	0	1 691	1 152	5 072	0	0	6 762	1 152	0	7 914
919	Froland	0	0	5 072	384	0	0	725	5 796	384	0	6 180
926	Lillesand	3 200	0	5 072	384	0	0	966	9 237	384	0	9 622
928	Birkenes	0	0	5 072	0	0	0	0	5 072	0	604	5 675
929	Åmli	0	0	5 072	0	0	0	0	5 072	0	0	5 072
935	Iveland	1 208	0	0	384	0	0	0	1 208	384	100	1 692
937	Evje og Hornnes	0	0	5 072	0	0	0	0	5 072	0	0	5 072
938	Bygland	0	137	0	768	0	0	0	0	906	409	1 314
940	Valle	0	0	0	0	1 691	0	0	1 691	0	1 328	3 019
941	Bykle	857	0	0	384	0	0	0	857	384	409	1 650
100 1	Kristian- sand	7 945	1 056	5 072	1 921	55 787	384	9 177	77 980	3 361	0	81 342
100 2	Mandal	0	0	15 215	0	0	0	1 691	16 905	0	0	16 905
100 3	Farsund	0	0	0	0	8 453	0	966	9 419	0	1 022	10 440
100 4	Flekkefjord	0	0	5 072	0	0	0	725	5 796	0	1 939	7 735
101 4	Vennesla	1 449	0	13 524	384	1 691	0	1 208	17 871	384	0	18 255
101 7	Songdalen	0	220	1 691	384	3 381	384	725	5 796	988	0	6 784
101 8	Søgne	3 381	145	6 762	768	0	384	966	11 109	1 298	0	12 407
102 1	Marnardal	1 691	0	0	0	0	0	242	1 932	0	1 522	3 454
102 6	Åseral	0	0	1 691	0	0	0	0	1 691	0	46	1 737
102 7	Audnedal	0	220	0	384	1 691	0	0	1 691	604	0	2 294
102 9	Lindesnes	3 864	0	1 691	0	0	0	483	6 038	0	0	6 038
103 2	Lyngdal	1 811	0	6 762	0	0	0	483	9 056	0	489	9 546
103 4	Hægebos- tad	0	0	0	0	1 691	0	242	1 932	0	1 226	3 158
103 7	Kvinesdal	3 381	0	1 691	384	0	384	0	5 072	768	752	6 592

[illegible]

NOU 1998: 5

115 4	Vindafjord	1 534	398	3 067	349	1 534	0	0	6 134	747	0	6 881
120 1	Bergen	61 643	2 415	86 216	14 982	10 143	384	21 735	179 736	17 781	2 312	199 830
121 1	Etne	1 389	0	3 381	384	0	0	242	5 011	384	0	5 395
121 4	Ølen	0	0	0	0	3 381	0	0	3 381	0	1 956	5 337
121 6	Sveio	845	0	1 691	768	0	0	0	2 536	768	348	3 652
121 9	Bømlo	0	302	5 072	384	10 143	0	966	16 181	686	1 430	18 297
122 1	Stord	0	809	20 286	0	0	0	1 932	22 218	809	93	23 120
122 2	Fitjar	0	0	3 381	0	0	0	0	3 381	0	1 634	5 015
122 3	Tysnes	0	0	3 381	0	1 691	0	0	5 072	0	0	5 072
122 4	Kvinnherad	1 691	0	6 762	768	6 762	0	483	15 698	768	720	17 185
122 7	Jondal	0	0	0	0	1 691	0	0	1 691	0	919	2 610
122 8	Odda	0	384	0	0	6 762	0	725	7 487	384	209	8 080
123 1	Ullensvang	604	384	0	768	0	0	0	604	1 152	915	2 671
123 2	Eidfjord	0	0	1 691	384	0	0	0	1 691	384	0	2 075
123 3	Ulvik	1 691	0	0	0	0	0	0	1 691	0	0	1 691
123 4	Granvin	0	0	1 691	0	0	0	0	1 691	0	0	1 691
123 5	Voss	0	110	6 762	768	1 691	1 921	483	8 936	2 799	2 294	14 028
123 8	Kvam	0	252	1 691	1 537	3 381	0	242	5 313	1 789	455	7 557
124 1	Fusa	1 570	302	0	0	3 381	0	0	4 951	302	594	5 847
124 2	Samnanger	0	0	0	0	1 691	0	242	1 932	0	279	2 211
124 3	Os i Hordaland	845	0	1 691	1 537	13 524	0	966	17 026	1 537	0	18 562
124 4	Austevoll	2 065	288	3 381	768	0	0	483	5 929	1 056	1 634	8 620
124 5	Sund	1 691	1 509	3 381	0	0	0	0	5 072	1 509	2 582	9 162
124 6	Fjell	1 691	439	18 596	384	5 072	0	1 932	27 290	823	715	28 828
124 7	Askøy	10 143	0	3 381	0	8 453	768	1 208	23 184	768	302	24 254
125 1	Vaksdal	1 087	401	3 381	384	0	0	0	4 468	785	0	5 253

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

76

125 2	Modalen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
125 3	Osterøy	1 183	307	0	0	8 453	0	0	9 636	307	2 043	11 986
125 6	Meland	0	110	6 762	0	0	0	242	7 004	110	1 105	8 218
125 9	Øygarden	3 212	0	1 691	768	0	0	242	5 144	768	1 147	7 059
126 0	Radøy	0	274	1 691	0	5 072	0	0	6 762	274	715	7 751
126 3	Lindås	700	0	13 524	768	0	0	242	14 466	768	2 949	18 183
126 4	Austrheim	604	0	1 691	384	0	0	0	2 294	384	302	2 980
126 5	Fedje	0	110	0	0	0	0	0	0	110	0	110
126 6	Masfjorden	0	0	0	0	1 691	0	0	1 691	0	675	2 365
140 1	Flora	2 536	0	8 453	0	3 381	0	1 208	15 577	0	613	16 190
141 1	Gulen	0	357	3 381	0	0	0	0	3 381	357	186	3 923
141 2	Solund	0	0	0	0	0	0	0	0	0	613	613
141 3	Hyllestad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 648	1 648
141 6	Høyanger	4 649	247	1 691	384	0	0	0	6 339	631	0	6 970
141 7	Vik	0	220	3 381	384	0	0	0	3 381	604	1 059	5 043
141 8	Balestrand	0	0	0	0	1 691	768	0	1 691	768	23	2 482
141 9	Leikanger	3 381	0	0	0	0	0	0	3 381	0	0	3 381
142 0	Sogndal	1 546	1 098	3 381	0	5 072	0	725	10 723	1 098	0	11 820
142 1	Aurland	1 691	0	0	0	3 381	0	0	5 072	0	0	5 072
142 2	Lærdal	0	0	0	0	1 691	0	242	1 932	0	1 839	3 771
142 4	Årdal	906	0	0	384	0	768	483	1 389	1 152	0	2 541
142 6	Luster	1 570	0	3 381	1 537	0	0	0	4 951	1 537	487	6 975
142 8	Askvoll	1 208	220	3 381	384	1 691	0	0	6 279	604	0	6 883
142 9	Fjaler	0	110	1 691	0	0	0	0	1 691	110	706	2 507
143 0	Gaular	1 087	0	3 381	0	1 691	0	0	6 158	0	0	6 158
143 1	Jølster	0	0	3 381	0	0	0	483	3 864	0	0	3 864

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

77

143 2	Førde	2 415	0	11 834	384	0	384	966	15 215	768	557	16 540
143 3	Naustdal	0	0	0	768	3 381	384	242	3 623	1 152	0	4 775
143 8	Bremanger	0	0	6 762	0	0	0	242	7 004	0	46	7 050
143 9	Vågsøy	0	0	6 762	1 152	3 381	0	242	10 385	1 152	0	11 537
144 1	Selje	0	0	1 691	0	3 381	0	0	5 072	0	817	5 889
144 3	Eid	1 691	0	6 762	384	0	0	483	8 936	384	919	10 239
144 4	Hornindal	0	0	0	0	1 691	0	0	1 691	0	0	1 691
144 5	Gloppen	0	980	0	384	6 762	0	0	6 762	1 364	1 008	9 133
144 9	Stryn	5 072	316	0	384	1 691	0	242	7 004	700	348	8 051
150 2	Molde	13 802	1 556	0	0	0	0	2 629	16 431	1 556	0	17 987
150 3	Kristian- sund	4 601	1 195	3 067	349	7 668	697	1 314	16 650	2 241	0	18 891
150 4	Ålesund	8 489	4 051	0	0	15 336	0	1 314	25 139	4 051	0	29 191
151 1	Vanylven	2 739	398	1 534	349	0	0	0	4 272	747	211	5 230
151 4	Sande i Møre og Romsdal	1 534	374	1 534	349	0	0	0	3 067	722	316	4 105
151 5	Herøy i Møre og Romsdal	0	398	0	0	1 534	0	0	1 534	398	1 690	3 622
151 6	Ulstein	2 739	0	7 668	349	1 534	0	438	12 378	349	147	12 874
151 7	Hareid	383	498	1 534	0	3 067	0	219	5 203	498	126	5 828
151 9	Volda	0	179	4 601	0	1 534	349	876	7 011	528	1 188	8 726
152 0	Ørsta	3 067	523	4 601	697	4 601	0	438	12 707	1 220	0	13 927
152 3	Ørskog	1 063	0	1 534	0	0	0	0	2 596	0	0	2 596
152 4	Norddal	0	0	1 534	0	0	0	0	1 534	0	661	2 195
152 5	Stranda	1 534	0	4 601	0	0	0	0	6 134	0	1 205	7 339
152 6	Stordal	0	174	1 534	0	0	0	0	1 534	174	0	1 708
152 8	Sykkylven	0	0	6 134	0	0	0	219	6 353	0	2 557	8 910
152 9	Skodje	0	697	3 067	1 046	0	0	0	3 067	1 743	0	4 810

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

78

153 1	Sula	0	0	6 134	697	0	0	219	6 353	697	0	7 051
153 2	Giske	1 534	341	3 067	0	1 534	0	657	6 791	341	105	7 238
153 4	Haram	953	339	1 534	1 743	0	0	0	2 487	2 082	480	5 048
153 5	Vestnes	0	174	0	0	10 735	349	0	10 735	523	190	11 447
153 9	Rauma	986	0	6 134	1 046	0	0	219	7 339	1 046	0	8 385
154 3	Neset	0	0	3 067	349	0	0	0	3 067	349	1 146	4 561
154 5	Midsund	0	598	0	0	0	0	0	0	598	2 131	2 729
154 6	Sandøy	0	149	0	349	0	0	0	0	498	0	498
154 7	Aukra	3 067	697	0	0	0	0	0	3 067	697	0	3 764
154 8	Fræna	657	0	9 201	697	0	0	0	9 859	697	190	10 745
155 1	Eide	0	0	4 601	0	0	0	0	4 601	0	278	4 879
155 4	Averøy	3 231	0	3 067	0	3 067	0	0	9 366	0	170	9 536
155 6	Frei	3 067	0	0	0	3 067	0	219	6 353	0	0	6 353
155 7	Gjemnes	1 063	0	0	1 046	1 534	349	0	2 596	1 394	30	4 020
156 0	Tingvoll	0	0	3 067	0	1 534	0	0	4 601	0	556	5 157
156 3	Sunndal	4 053	398	1 534	349	1 534	0	0	7 120	747	0	7 867
156 6	Surnadal	438	0	4 601	0	1 534	0	219	6 791	0	0	6 791
156 7	Rindal	0	0	1 534	0	1 534	0	0	3 067	0	0	3 067
156 9	Aure	0	0	1 534	349	1 534	0	0	3 067	349	295	3 711
157 1	Halsa	0	174	1 534	0	0	0	0	1 534	174	0	1 708
157 2	Tustna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 282	1 282
157 3	Smøla	0	77	0	349	0	0	0	0	426	796	1 222
160 1	Trondheim	0	18 162	91 738	7 540	31 230	444	17 009	139 978	26 146	0	166 123
161 2	Hemne	0	0	0	0	7 808	0	0	7 808	0	1 442	9 250
161 3	Snillfjord	0	0	0	0	1 952	0	0	1 952	0	241	2 193
161 7	Hitra	0	317	5 856	0	0	0	0	5 856	317	375	6 548

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

79

162 0	Frøya	0	0	0	1 331	1 952	0	279	2 231	1 331	0	3 561
162 1	Ørland	0	1 128	3 904	0	3 904	0	279	8 086	1 128	1 628	10 842
162 2	Agdenes	0	0	0	0	3 904	0	0	3 904	0	0	3 904
162 4	Rissa	0	459	5 856	887	0	0	0	5 856	1 346	1 421	8 623
162 7	Bjugn	0	0	1 952	444	0	0	279	2 231	444	107	2 781
163 0	Åfjord	4 322	0	0	444	0	0	0	4 322	444	1 104	5 870
163 2	Roan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	429	429
163 3	Osen	0	0	1 952	0	0	0	0	1 952	0	0	1 952
163 4	Oppdal	2 830	0	5 856	444	3 904	0	558	13 147	444	0	13 591
163 5	Rennebu	948	361	0	444	1 952	0	0	2 900	805	188	3 892
163 6	Meldal	0	577	0	444	1 952	0	0	1 952	1 020	348	3 320
163 8	Orkdal	1 952	887	5 856	887	1 952	444	1 394	11 154	2 218	0	13 371
164 0	Røros	1 952	0	0	887	0	0	558	2 510	887	488	3 885
164 4	Holtålen	2 747	63	0	444	0	0	0	2 747	507	0	3 253
164 8	Midtre Gauldal	0	253	1 952	887	1 952	0	279	4 183	1 140	0	5 323
165 3	Melhus	1 115	459	17 567	0	3 904	0	837	23 423	459	0	23 882
165 7	Skaun	0	0	7 808	0	0	0	558	8 365	0	2 949	11 314
166 2	Klæbu	4 141	253	0	0	1 952	0	837	6 929	253	0	7 183
166 3	Malvik	8 644	1 426	0	0	3 904	0	279	12 827	1 426	0	14 252
166 4	Selbu	0	855	0	887	0	0	279	279	1 742	482	2 504
166 5	Tydal	1 952	0	0	0	0	0	0	1 952	0	0	1 952
170 2	Steinkjer	3 582	75	6 134	0	4 601	0	1 314	15 631	75	0	15 706
170 3	Namsos	767	598	4 601	349	6 134	349	0	11 502	1 295	0	12 797
171 1	Meråker	1 972	0	0	0	0	0	0	1 972	0	0	1 972
171 4	Stjørdal	1 643	299	10 735	697	3 067	0	876	16 321	996	0	17 317
171 7	Frosta	0	0	3 067	0	0	0	0	3 067	0	0	3 067

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

80

171 8	Leksvik	657	242	3 067	349	0	0	0	3 724	590	0	4 314
171 9	Levanger	0	1 945	12 268	1 743	4 601	0	657	17 526	3 688	851	22 065
172 1	Verdal	0	498	4 601	697	7 668	349	1 095	13 364	1 544	211	15 118
172 3	Mosvik	0	0	1 534	0	0	0	0	1 534	0	0	1 534
172 4	Verran	0	0	0	697	0	0	0	0	697	371	1 068
172 5	Namdalseid	0	0	1 534	0	0	0	0	1 534	0	0	1 534
172 9	Inderøy	0	0	6 134	0	0	0	0	6 134	0	1 016	7 150
173 6	Snåsa	0	0	0	0	4 601	0	0	4 601	0	147	4 748
173 8	Lierne	602	167	0	0	0	0	0	602	167	105	875
173 9	Røyrvik	1 041	0	0	0	0	0	0	1 041	0	0	1 041
174 0	Namsskoga n	0	0	0	349	0	0	0	0	349	50	399
174 2	Grong	570	0	0	349	1 534	0	0	2 103	349	0	2 452
174 3	Høylandet	1 314	0	0	0	0	0	0	1 314	0	0	1 314
174 4	Overhalla	0	0	3 067	0	0	0	438	3 505	0	834	4 339
174 8	Fosnes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	649	649
174 9	Flatanger	0	349	0	0	0	0	0	0	349	105	454
175 0	Vikna	0	0	0	0	4 601	0	0	4 601	0	1 205	5 805
175 1	Nærøy	263	0	4 601	1 046	0	0	0	4 864	1 046	1 744	7 653
175 5	Leka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	649	649
180 4	Bodø	12 417	535	29 277	2 079	9 149	0	3 921	54 763	2 614	188	57 564
180 5	Narvik	261	0	14 638	1 663	0	0	1 307	16 207	1 663	0	17 870
181 1	Bindal	0	89	0	416	0	0	0	0	505	2 322	2 827
181 2	Sømna	0	0	1 830	0	1 830	0	0	3 660	0	0	3 660
181 3	Brønnøy	0	472	5 489	1 663	0	0	0	5 489	2 135	0	7 625
181 5	Vega	0	0	0	0	1 830	0	261	2 091	0	0	2 091
181 6	Vevelstad	0	0	1 830	0	0	0	0	1 830	0	0	1 830

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

81

181 8	Herøy i Nordland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 256	1 256
182 0	Alstahaug	0	0	5 489	0	5 489	0	261	11 240	0	1 216	12 456
182 2	Leirfjord	0	0	3 660	416	0	0	0	3 660	416	1 020	5 096
182 4	Vefsn	0	0	14 638	0	0	832	523	15 161	832	50	16 043
182 5	Grane	0	0	1 830	0	0	0	0	1 830	0	111	1 940
182 6	Hattfjelldal	915	0	1 830	0	0	416	0	2 745	416	0	3 161
182 7	Dønna	0	0	0	0	3 660	0	0	3 660	0	390	4 049
182 8	Nesna	0	238	0	0	1 830	0	261	2 091	238	111	2 439
183 2	Hemnes	2 091	401	0	416	1 830	0	261	4 182	817	327	5 326
183 3	Rana	0	0	21 958	1 247	3 660	0	1 830	27 447	1 247	0	28 694
183 4	Lurøy	0	0	5 489	0	0	0	0	5 489	0	1 452	6 942
183 5	Træna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	518	518
183 6	Rødøy	0	0	0	0	3 660	1 247	0	3 660	1 247	0	4 907
183 7	Meløy	2 614	594	1 830	416	1 830	0	784	7 058	1 010	2 322	10 390
183 8	Gildeskål	261	561	0	416	0	0	0	261	977	1 724	2 962
183 9	Beiarn	784	0	1 830	0	0	0	0	2 614	0	0	2 614
184 0	Saltdal	0	0	5 489	0	0	0	0	5 489	0	0	5 489
184 1	Fauske	1 830	0	1 830	0	7 319	0	784	11 763	0	0	11 763
184 2	Skjærstad	0	178	1 830	0	0	0	0	1 830	178	0	2 008
184 5	Sørfold	0	0	1 830	0	0	0	0	1 830	0	327	2 156
184 8	Steigen	0	713	1 830	0	1 830	416	0	3 660	1 129	129	4 918
184 9	Hamarøy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 593	2 593
185 0	Tysfjord	0	356	1 830	0	1 830	0	0	3 660	356	0	4 016
185 1	Lødingen	1 046	0	3 660	0	0	0	0	4 705	0	75	4 781
185 2	Tjeldsund	0	0	0	0	0	0	0	0	0	261	261
185 3	Evenes	0	0	3 660	0	0	0	0	3 660	0	0	3 660

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

83

192 8	Torsken	725	329	5 072	0	0	0	0	5 796	329	0	6 125
192 9	Berg	0	0	1 691	0	0	0	0	1 691	0	1 328	3 019
193 1	Lenvik	0	620	13 524	0	0	0	483	14 007	620	409	15 036
193 3	Balsfjord	0	0	5 072	0	0	0	242	5 313	0	1 811	7 124
193 6	Karlsøy	0	0	3 381	0	0	0	0	3 381	0	46	3 427
193 8	Lyngen	471	0	3 381	0	0	0	0	3 852	0	511	4 363
193 9	Storfjord	0	0	0	0	1 691	0	0	1 691	0	325	2 015
194 0	Gáivuotna/ Kåfjord	0	0	1 691	1 152	0	0	0	1 691	1 152	0	2 843
194 1	Skjervøy	0	672	0	1 537	0	0	483	483	2 209	0	2 692
194 2	Nordreisa	0	0	5 072	0	0	0	0	5 072	0	1 532	6 604
194 3	Kvænangen	0	0	1 691	0	0	0	0	1 691	0	255	1 946
200 2	Vardø	0	444	0	0	3 904	0	0	3 904	444	708	5 055
200 3	Vadsø	0	0	5 856	444	0	0	837	6 692	444	0	7 136
200 4	Hammer- fest	0	317	5 856	0	5 856	0	1 115	12 827	317	354	13 497
201 1	Guovd- ageaidnu/ Kautokeino	0	0	0	0	0	887	558	558	887	0	1 445
201 2	Alta	11 056	342	13 663	444	0	0	2 510	27 229	786	335	28 349
201 4	Loppa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	30
201 5	Hasvik	0	0	0	0	1 952	444	0	1 952	444	0	2 395
201 7	Kvalsund	0	190	0	444	0	0	0	0	634	0	634
201 8	Måsøy	0	444	0	444	0	0	0	0	887	0	887
201 9	Nordkapp	0	0	1 952	0	1 952	0	0	3 904	0	997	4 901
202 0	Porsanger	0	0	3 904	444	0	0	279	4 183	444	214	4 841
202 1	Kárásjo- hka/ Karas- jok	1 952	1 331	0	0	0	887	0	1 952	2 218	0	4 169
202 2	Lebesby	0	0	0	0	1 952	0	0	1 952	0	118	2 070
202 3	Gamvik	0	317	0	0	0	0	0	0	317	118	435

NOU 1998: 5

Vedlegg 4

Reform 97 - Investeringer i skolelokaler

84

202 4	Berlevåg	0	0	0	0	0	444	0	0	444	0	444
202 5	Deatnu/ Tana	0	0	0	887	0	0	0	0	887	0	887
202 7	Unjarga/ Nesseby	0	887	0	0	1 952	0	0	1 952	887	0	2 839
202 8	Båtsfjord	0	542	1 952	444	0	0	0	1 952	985	0	2 937
203 0	Sør- Varanger	1 673	0	1 952	2 218	3 904	0	1 394	8 923	2 218	515	11 655

Vedlegg 5

**Oppfølging og kontroll av investeringskompensasjonen,
beløp i 1000-kroner**

kommunenummer	kommune	Endring som følge av kontroll					Investeringssammenheng	Korrigert investeringsramme
		nye klasser	klasser	klasser	nybygg og tilpasning	Seksåringer u/ny klasse	ramme St prp nr 1	investeringsramme
		klasse	nybygg	tilpasning	1000-kr	1000-kr	(1997-98)	
		3 041	-92	87	-135 307	-2 102	4 888 703	4 751 294
101	Halden	14	0	0	0	0	13 310	13 310
104	Moss	15	0	0	0	0	23 043	23 043
105	Sarpsborg	27	0	0	0	0	51 828	51 828
106	Fredrikstad	39	0	0	0	0	56 120	56 120
111	Hvaler	3	0	0	0	0	3 735	3 735
118	Aremark	1	0	0	0	0	1 677	1 677
119	Marker	2	0	0	0	0	3 833	3 833
121	Rømskog	0	0	0	0	0	882	882
122	Trøgstad	3	0	0	0	0	7 470	7 470
123	Spydeberg	3	0	0	0	0	5 271	5 271
124	Askim	9	0	0	0	0	12 395	12 395
125	Eidsberg	6	0	0	0	0	10 542	10 542
127	Skiptvet	2	0	0	0	0	3 833	3 833
128	Rakkestad	4	0	0	0	0	9 500	9 500
135	Råde	4	0	0	0	0	5 970	5 970
136	Rygge	7	-1	1	-1 296	0	14 375	13 079
137	Våler i Østfold	3	0	0	0	0	5 031	5 031
138	Hobøl	3	-1	1	-1 296	0	5 031	3 735
211	Vestby	8	0	0	0	0	10 065	10 065
213	Ski	17	0	0	0	0	35 804	35 804
214	Ås	11	0	0	0	0	21 753	21 753
215	Frogn	8	0	0	0	0	16 195	16 195
216	Nesodden	11	0	0	0	0	20 182	20 182
217	Oppegård	16	0	0	0	0	31 217	31 217
219	Bærum	66	0	0	0	0	93 455	93 455
220	Asker	36	0	0	0	0	50 534	50 534
221	Aurskog-Høland	9	0	0	0	0	12 447	12 447
226	Sørumsund	9	0	0	0	0	8 770	8 770

227	Fet	6	0	0	0	0	9 864	9 864
228	Rælingen	10	0	0	0	0	14 746	14 746
229	Enebakk	6	0	0	0	0	10 963	10 963
230	Lørenskog	18	0	0	0	0	23 547	23 547
231	Skedsmo	26	0	0	0	0	23 857	23 857
233	Nittedal	14	0	0	0	0	22 836	22 836
234	Gjerdrum	3	0	0	0	0	5 481	5 481
235	Ullensaker	14	-1	0	-1 744	0	15 468	13 724
236	Nes i Akershus	11	0	0	0	0	19 296	19 296
237	Eidsvoll	12	0	0	0	0	14 372	14 372
238	Nannestad	7	0	0	0	0	12 956	12 956
239	Hurdal	2	0	0	0	0	3 488	3 488
301	Oslo	229	-53	53	-81 162	0	459 796	378 633
402	Kongsvinger	10	0	0	0	0	18 796	18 796
403	Hamar	15	0	0	0	0	30 078	30 078
412	Ringsaker	22	0	0	0	0	28 035	28 035
415	Løten	5	0	0	0	0	7 940	7 940
417	Stange	10	0	0	0	0	19 590	19 590
418	Nord-Odal	3	0	0	0	0	5 031	5 031
419	Sør-Odal	5	0	0	0	0	7 582	7 582
420	Eidskog	3	0	0	0	0	7 187	7 187
423	Grue	3	0	0	0	0	4 022	4 022
425	Åsnes	6	0	0	0	0	3 762	3 762
426	Våler i Hedmark	3	0	0	0	0	6 646	6 646
427	Elverum	13	0	0	0	0	22 481	22 481
428	Trysil	4	0	0	0	0	4 339	4 339
429	Åmot	2	0	0	0	0	3 523	3 523
430	Stor-Elvdal	2	0	0	0	0	3 594	3 594
432	Rendalen	1	0	0	0	0	2 412	2 412
434	Engerdal	1	0	0	0	0	2 278	2 278
436	Tolga	3	0	0	0	0	3 354	3 354
437	Tynset	4	0	0	0	0	5 837	5 837
438	Alvdal	2	0	0	0	0	3 594	3 594
439	Folldal	2	0	0	0	0	1 677	1 677
441	Os i Hedmark	2	0	0	0	0	3 898	3 898
501	Lillehammer	14	0	0	0	0	28 316	28 316
502	Gjøvik	16	0	0	0	0	25 586	25 586
511	Dovre	3	0	0	0	0	2 947	2 947
512	Lesja	1	0	0	0	0	2 134	2 134
513	Skjåk	1	0	0	0	0	5 031	5 031
514	Lom	4	0	0	0	0	3 637	3 637
515	Vågå	4	0	0	0	0	3 975	3 975

516	Nord-Fron	3	0	0	0	0	5 145	5 145
517	Sel	3	0	0	0	0	6 871	6 871
519	Sør-Fron	3	0	0	0	0	6 708	6 708
520	Ringebu	3	0	0	0	0	4 477	4 477
521	Øyer	4	0	0	0	0	8 385	8 385
522	Gausdal	3	0	0	0	0	5 812	5 812
528	Østre Toten	8	0	0	0	0	11 952	11 952
529	Vestre Toten	8	0	0	0	0	10 336	10 336
532	Jevnaker	4	0	0	0	0	8 385	8 385
533	Lunner	6	0	0	0	0	11 224	11 224
534	Gran	9	0	0	0	0	12 915	12 915
536	Søndre Land	5	0	0	0	0	5 412	5 412
538	Nordre Land	3	0	0	0	0	5 510	5 510
540	Sør-Aurdal	1	0	0	0	0	4 773	4 773
541	Etnedal	1	0	0	0	0	1 677	1 677
542	Nord-Aurdal	3	0	0	0	0	6 972	6 972
543	Vestre Slidre	2	0	0	0	0	3 735	3 735
544	Øystre Slidre	3	0	0	0	0	1 881	1 881
545	Vang	2	0	0	0	0	3 354	3 354
602	Drammen	26	0	0	0	0	18 750	18 750
604	Kongsberg	14	0	0	0	0	23 135	23 135
605	Ringerike	15	-5	5	-6 479	0	24 976	18 496
612	Hole	3	0	0	0	0	7 459	7 459
615	Flå	0	0	0	0	0	1 677	1 677
616	Nes i Buskerud	3	0	0	0	0	5 891	5 891
617	Gol	2	-1	1	-1 296	0	5 031	3 735
618	Hemsedal	1	-1	1	-1 296	0	3 354	2 058
619	Ål	3	0	0	0	0	4 332	4 332
620	Hol	3	0	0	0	0	4 465	4 465
621	Sigdal	3	0	0	0	0	5 271	5 271
622	Krødsherad	1	0	0	0	0	2 440	2 440
623	Modum	7	0	0	0	0	11 402	11 402
624	Øvre Eiker	9	0	0	0	0	13 501	13 501
625	Nedre Eiker	14	0	0	0	0	21 919	21 919
626	Lier	18	0	0	0	0	29 357	29 357
627	Røyken	12	0	0	0	0	15 902	15 902
628	Hurum	5	0	0	0	0	8 625	8 625
631	Flesberg	2	0	0	0	0	3 354	3 354
632	Rollag	0	0	0	0	0	1 677	1 677
633	Nore og Uvdal	2	0	0	0	0	2 418	2 418
701	Borre	15	0	0	0	0	23 136	23 136
702	Holmestrand	6	0	0	0	0	7 351	7 351

704	Tønsberg	18	0	0	0	0	24 158	24 158
706	Sandefjord	23	0	0	0	0	40 544	40 544
709	Larvik	25	0	0	0	0	32 185	32 185
711	Svelvik	4	0	0	0	0	6 469	6 469
713	Sande i Vestfold	6	0	0	0	0	7 933	7 933
714	Hof	2	0	0	0	0	3 354	3 354
716	Våle i Vestfold	3	0	0	0	0	5 031	5 031
718	Ramnes	2	0	0	0	0	3 539	3 539
719	Andebu	4	0	0	0	0	5 254	5 254
720	Stokke	6	0	0	0	0	17 331	17 331
722	Nøtterøy	12	0	0	0	0	17 500	17 500
723	Tjøme	3	0	0	0	0	5 842	5 842
728	Lardal	1	0	0	0	0	2 897	2 897
805	Porsgrunn	23	0	0	0	0	29 417	29 417
806	Skien	36	0	0	0	0	42 448	42 448
807	Notodden	7	0	0	0	0	12 458	12 458
811	Siljan	2	0	0	0	0	3 861	3 861
814	Bamble	11	0	0	0	0	11 315	11 315
815	Kragerø	8	0	0	0	0	12 784	12 784
817	Drangedal	5	0	0	0	0	7 329	7 329
819	Nome	6	0	0	0	0	5 913	5 913
821	Bø i Telemark	3	0	0	0	0	6 610	6 610
822	Sauherad	4	0	0	0	0	3 136	3 136
826	Tinn	4	0	0	0	0	2 976	2 976
827	Hjartdal	1	0	0	0	0	929	929
828	Seljord	2	0	0	0	0	3 354	3 354
829	Kviteseid	2	0	0	0	0	3 757	3 757
830	Nissedal	2	0	0	0	0	6 229	6 229
831	Fyresdal	1	0	0	0	0	1 677	1 677
833	Tokke	3	0	0	0	0	5 233	5 233
834	Vinje	5	0	0	0	0	4 160	4 160
901	Risør	5	0	0	0	0	7 808	7 808
904	Grimstad	12	0	0	0	0	20 919	20 919
906	Arendal	25	0	0	0	0	40 251	40 251
911	Gjerstad	2	0	0	0	0	5 271	5 271
912	Vegårshei	2	0	0	0	0	3 354	3 354
914	Tvedestrand	7	0	0	0	0	7 470	7 470
919	Froland	4	-1	1	-1 296	0	7 427	6 131
926	Lillesand	6	0	0	0	0	9 545	9 545
928	Birkenes	3	0	0	0	0	6 708	6 708
929	Åmli	3	0	0	0	0	3 354	3 354
935	Iveland	1	0	0	0	0	1 679	1 679

937	Evje og Hornnes	3	0	0	0	0	5 271	5 271
938	Bygland	2	0	0	0	0	975	975
940	Valle	1	0	0	0	0	2 995	2 995
941	Bykle	1	0	0	0	0	2 909	2 909
1001	Kristiansand	45	0	0	0	0	79 580	79 580
1002	Mandal	9	0	0	0	0	15 333	15 333
1003	Farsund	5	0	0	0	0	12 698	12 698
1004	Flekkefjord	3	0	0	0	0	11 912	11 912
1014	Vennesla	10	0	0	0	0	18 435	18 435
1017	Songdalen	5	0	0	0	0	7 645	7 645
1018	Søgne	7	0	0	0	0	11 927	11 927
1021	Marnardal	1	0	0	0	0	4 475	4 475
1026	Åseral	1	0	0	0	0	1 677	1 677
1027	Audnedal	2	0	0	0	0	1 975	1 975
1029	Lindesnes	4	0	0	0	0	5 990	5 990
1032	Lyngdal	6	0	0	0	0	9 037	9 037
1034	Hægebostad	1	0	0	0	0	3 096	3 096
1037	Kvinesdal	3	0	0	0	0	6 070	6 070
1046	Sirdal	1	0	0	0	0	1 731	1 731
1101	Eigersund	9	0	0	0	0	15 475	15 475
1102	Sandnes	41	0	0	0	0	49 860	49 860
1103	Stavanger	66	0	0	0	0	86 090	86 090
1106	Haugesund	17	0	0	0	0	24 186	24 186
1111	Sokndal	2	0	0	0	0	6 055	6 055
1112	Lund	3	0	0	0	0	3 060	3 060
1114	Bjerkreim	2	0	0	0	0	3 388	3 388
1119	Hå	11	0	0	0	0	11 563	11 563
1120	Klepp	13	0	0	0	0	18 730	18 730
1121	Time	13	-1	1	-1 296	0	21 268	19 972
1122	Gjesdal	8	0	0	0	0	11 358	11 358
1124	Sola	17	0	0	0	0	20 326	20 326
1127	Randaberg	8	0	0	0	0	14 135	14 135
1129	Forsand	1	-1	1	-1 296	0	1 677	381
1130	Strand	9	0	0	0	0	14 756	14 756
1133	Hjelmeland	3	0	0	0	0	7 636	7 636
1134	Suldal	5	0	0	0	0	2 156	2 156
1135	Sauda	5	0	0	0	0	5 802	5 802
1141	Finnøy	5	0	0	0	0	4 749	4 749
1142	Rennesøy	2	0	0	0	0	3 354	3 354
1144	Kvitsøy	1	0	0	0	0	895	895
1145	Bokn	0	0	0	0	0	1 974	1 974
1146	Tysvær	9	0	0	0	0	12 981	12 981

NOU 1998: 5

1149	Karmøy	33	0	0	0	0	39 189	39 189
1151	Utsira	0	0	0	0	0	381	381
1154	Vindafjord	4	0	0	0	0	7 525	7 525
1201	Bergen	141	0	0	0	-1 915	213 775	211 860
1211	Etne	3	0	0	0	0	5 113	5 113
1214	Ølen	2	0	0	0	0	5 894	5 894
1216	Sveio	5	0	0	0	0	3 278	3 278
1219	Bømlo	10	0	0	0	0	18 170	18 170
1221	Stord	12	0	0	0	0	22 844	22 844
1222	Fitjar	2	0	0	0	0	6 708	6 708
1223	Tysnes	4	-1	0	-1 677	0	6 708	5 031
1224	Kvinnherad	10	0	0	0	0	15 856	15 856
1227	Jondal	1	0	0	0	0	1 981	1 981
1228	Odda	5	0	0	0	0	7 808	7 808
1231	Ullensvang	3	0	0	0	0	3 765	3 765
1232	Eidfjord	2	-1	1	-1 296	0	3 354	2 058
1233	Ulvik	1	0	0	0	0	2 058	2 058
1234	Granvin	1	0	0	0	0	1 677	1 677
1235	Voss	14	0	0	0	0	14 583	14 583
1238	Kvam	9	0	0	0	0	10 213	10 213
1241	Fusa	3	0	0	0	0	4 955	4 955
1242	Samnanger	1	0	0	0	0	1 930	1 930
1243	Os i Hordaland	13	0	0	0	0	17 413	17 413
1244	Austevoll	4	0	0	0	0	8 890	8 890
1245	Sund	3	0	0	0	0	6 206	6 206
1246	Fjell	16	0	0	0	0	31 483	31 483
1247	Askøy	13	0	0	0	0	25 395	25 395
1251	Vaksdal	4	0	0	0	0	5 211	5 211
1252	Modalen	0	0	0	0	0	0	0
1253	Osterøy	8	0	0	0	0	12 754	12 754
1256	Meland	4	0	0	0	0	8 176	8 176
1259	Øygarden	3	0	0	0	0	10 134	10 134
1260	Radøy	4	0	0	0	0	7 690	7 690
1263	Lindås	10	0	0	0	0	17 067	17 067
1264	Austrheim	2	0	0	0	0	2 957	2 957
1265	Fedje	0	0	0	0	0	109	109
1266	Masfjorden	1	0	0	0	0	2 369	2 369
1401	Flora	7	0	0	0	0	13 247	13 247
1411	Gulen	2	0	0	0	0	4 009	4 009
1412	Solund	0	0	0	0	0	939	939
1413	Hyllestad	0	0	0	0	0	3 455	3 455
1416	Høyanger	4	-1	1	-1 335	0	9 292	7 958

NOU 1998: 5

1417	Vik	3	0	0	0	0	4 072	4 072
1418	Balestrand	3	0	0	0	0	2 140	2 140
1419	Leikanger	2	0	0	0	0	3 455	3 455
1420	Sogndal	6	0	0	0	0	9 610	9 610
1421	Aurland	3	0	0	0	0	2 367	2 367
1422	Lærdal	1	0	0	0	0	4 185	4 185
1424	Årdal	3	0	0	0	0	2 103	2 103
1426	Luster	7	-1	0	-1 727	0	7 964	6 236
1428	Askvoll	4	0	0	0	0	7 425	7 425
1429	Fjaler	1	0	0	0	0	2 553	2 553
1430	Gaular	3	0	0	0	0	4 958	4 958
1431	Jølster	2	0	0	0	0	3 948	3 948
1432	Førde	10	0	0	0	0	18 159	18 159
1433	Naustdal	5	0	0	0	0	4 558	4 558
1438	Bremanger	5	0	0	0	0	5 429	5 429
1439	Vågsøy	9	-3	3	-4 004	0	15 546	11 542
1441	Selje	3	0	0	0	0	7 302	7 302
1443	Eid	5	0	0	0	0	10 495	10 495
1444	Hornindal	1	0	0	0	0	1 727	1 727
1445	Gloppen	5	0	0	0	0	8 374	8 374
1449	Stryn	5	0	0	0	0	7 696	7 696
1502	Molde	14	0	0	0	0	18 657	18 657
1503	Kristiansund	10	0	0	0	0	19 171	19 171
1504	Ålesund	28	0	0	0	0	24 255	24 255
1511	Vanylven	3	0	0	0	0	4 234	4 234
1514	Sande i Møre og Romsdal	2	0	0	0	0	3 086	3 086
1515	Herøy i Møre og Romsdal	6	0	0	0	0	5 820	5 820
1516	Ulstein	7	0	0	0	0	13 231	13 231
1517	Hareid	4	0	0	0	0	6 440	6 440
1519	Volda	6	0	0	0	0	17 763	17 763
1520	Ørsta	9	0	0	0	0	15 140	15 140
1523	Ørskog	1	0	0	0	0	3 109	3 109
1524	Norddal	1	0	0	0	0	1 694	1 694
1525	Stranda	3	0	0	0	0	6 775	6 775
1526	Stordal	1	0	0	0	0	1 886	1 886
1528	Sykkylven	4	0	0	0	0	10 645	10 645
1529	Skodje	6	0	0	0	0	4 641	4 641
1531	Sula	6	-1	1	-1 309	0	10 405	9 096
1532	Giske	4	0	0	0	0	6 426	6 426
1534	Haram	8	0	0	0	0	3 707	3 707
1535	Vestnes	8	0	0	0	0	9 634	9 634

NOU 1998: 5

1539	Rauma	7	0	0	0	0	9 261	9 261
1543	Nesset	3	0	0	0	0	6 775	6 775
1545	Midsund	0	0	0	0	0	1 430	1 430
1546	Sandøy	1	0	0	0	0	165	165
1547	Aukra	3	0	0	0	0	4 157	4 157
1548	Fræna	11	0	0	0	0	10 592	10 592
1551	Eide	3	0	0	0	0	5 081	5 081
1554	Averøy	4	0	0	0	0	5 433	5 433
1556	Frei	4	0	0	0	0	5 708	5 708
1557	Gjemnes	5	-1	1	-1 309	-187	5 722	4 227
1560	Tingvoll	3	0	0	0	0	3 773	3 773
1563	Sunndal	6	0	0	0	0	5 301	5 301
1566	Surnadal	6	0	0	0	0	5 950	5 950
1567	Rindal	2	0	0	0	0	5 081	5 081
1569	Aure	3	0	0	0	0	2 464	2 464
1571	Halsa	1	0	0	0	0	1 886	1 886
1572	Tustna	0	0	0	0	0	2 683	2 683
1573	Smøla	1	-1	1	-1 309	0	1 965	656
1601	Trondheim	92	0	0	0	0	155 386	155 386
1612	Hemne	4	0	0	0	0	7 160	7 160
1613	Snillfjord	1	0	0	0	0	1 880	1 880
1617	Hitra	3	0	0	0	0	6 123	6 123
1620	Frøya	4	-2	2	-2 618	0	5 121	2 504
1621	Ørland	4	0	0	0	0	8 347	8 347
1622	Agdenes	2	0	0	0	0	3 388	3 388
1624	Rissa	5	-2	2	-2 618	0	10 392	7 774
1627	Bjugn	2	0	0	0	0	2 437	2 437
1630	Åfjord	3	0	0	0	0	4 968	4 968
1632	Roan	0	0	0	0	0	326	326
1633	Osen	1	0	0	0	0	1 936	1 936
1634	Oppdal	6	0	0	0	0	7 922	7 922
1635	Rennebu	2	0	0	0	0	2 022	2 022
1636	Meldal	2	0	0	0	0	2 579	2 579
1638	Orkdal	7	0	0	0	0	12 813	12 813
1640	Røros	2	0	0	0	0	5 065	5 065
1644	Holtålen	2	0	0	0	0	2 438	2 438
1648	Midtre Gauldal	4	0	0	0	0	4 619	4 619
1653	Melhus	11	0	0	0	0	16 243	16 243
1657	Skaun	5	0	0	0	0	10 405	10 405
1662	Klæbu	5	0	0	0	0	7 245	7 245
1663	Malvik	10	0	0	0	0	14 062	14 062
1664	Selbu	2	0	0	0	0	1 127	1 127

1665	Tydal	1	0	0	0	0	1 694	1 694
1702	Steinkjer	12	0	0	0	0	17 317	17 317
1703	Namsos	9	0	0	0	0	14 587	14 587
1711	Meråker	2	0	0	0	0	2 156	2 156
1714	Stjørdal	12	0	0	0	0	15 823	15 823
1717	Frosta	2	0	0	0	0	3 354	3 354
1718	Leksvik	3	0	0	0	0	4 718	4 718
1719	Levanger	16	0	0	0	0	22 735	22 735
1721	Verdal	11	0	0	0	0	17 555	17 555
1723	Mosvik	1	0	0	0	0	1 677	1 677
1724	Verran	2	0	0	0	0	1 269	1 269
1725	Namdalseid	1	0	0	0	0	1 677	1 677
1729	Inderøy	4	0	0	0	0	8 628	8 628
1736	Snåsa	3	0	0	0	0	5 652	5 652
1738	Lierne	0	0	0	0	0	956	956
1739	Røyrvik	1	0	0	0	0	1 138	1 138
1740	Namsskogan	1	0	0	0	0	431	431
1742	Grong	2	0	0	0	0	2 681	2 681
1743	Høylandet	1	0	0	0	0	1 437	1 437
1744	Overhalla	2	0	0	0	0	5 510	5 510
1748	Fosnes	0	0	0	0	0	811	811
1749	Flatanger	0	0	0	0	0	762	762
1750	Vikna	3	0	0	0	0	5 151	5 151
1751	Nærøy	6	0	0	0	0	8 401	8 401
1755	Leka	1	0	0	0	0	811	811
1804	Bodø	27	0	0	0	0	49 117	49 117
1805	Narvik	13	-3	2	-4 568	0	25 168	20 601
1811	Bindal	1	0	0	0	0	4 025	4 025
1812	Sømna	2	0	0	0	0	3 589	3 589
1813	Brønnøy	7	-1	1	-1 387	0	8 456	7 070
1815	Vega	1	0	0	0	0	2 051	2 051
1816	Vevelstad	1	0	0	0	0	867	867
1818	Herøy i Nordland	0	0	0	0	0	2 810	2 810
1820	Alstahaug	6	0	0	0	0	11 752	11 752
1822	Leirfjord	3	0	0	0	0	6 199	6 199
1824	Vefsn	10	0	0	0	0	16 150	16 150
1825	Grane	1	0	0	0	0	1 903	1 903
1826	Hattfjelldal	2	0	0	0	0	3 099	3 099
1827	Dønna	2	0	0	0	0	3 950	3 950
1828	Nesna	1	0	0	0	0	4 422	4 422
1832	Hemnes	3	0	0	0	0	4 903	4 903
1833	Rana	17	-2	2	-2 773	0	34 094	31 321

NOU 1998: 5

1834	Lurøy	3	0	0	0	0	5 383	5 383
1835	Træna	0	0	0	0	0	508	508
1836	Rødøy	5	0	0	0	0	4 404	4 404
1837	Meløy	5	0	0	0	0	10 580	10 580
1838	Gildeskål	1	0	0	0	0	1 215	1 215
1839	Beiarn	2	0	0	0	0	769	769
1840	Saltdal	3	0	0	0	0	5 383	5 383
1841	Fauske	7	0	0	0	0	11 279	11 279
1842	Skjærstad	1	0	0	0	0	1 969	1 969
1845	Sørfold	1	0	0	0	0	1 794	1 794
1848	Steigen	4	0	0	0	0	3 419	3 419
1849	Hamarøy	0	0	0	0	0	4 964	4 964
1850	Tysfjord	2	0	0	0	0	3 938	3 938
1851	Lødingen	2	0	0	0	0	3 228	3 228
1852	Tjeldsund	0	0	0	0	0	2 325	2 325
1853	Evenes	2	0	0	0	0	3 589	3 589
1854	Ballangen	3	0	0	0	0	4 142	4 142
1856	Røst	0	0	0	0	0	0	0
1857	Værøy	1	0	0	0	0	1 794	1 794
1859	Flakstad	2	0	0	0	0	408	408
1860	Vestvågøy	7	0	0	0	0	10 898	10 898
1865	Vågan	5	0	0	0	0	12 374	12 374
1866	Hadsel	5	0	0	0	0	9 191	9 191
1867	Bø i Vesterålen	1	0	0	0	0	4 321	4 321
1868	Øksnes	5	0	0	0	0	8 139	8 139
1870	Sortland	9	0	0	0	0	12 196	12 196
1871	Andøy	5	0	0	0	0	7 690	7 690
1874	Moskenes	1	0	0	0	0	408	408
1901	Harstad	18	0	0	0	0	24 763	24 763
1902	Tromsø	48	-1	0	-1 962	0	103 720	101 758
1911	Kvæfjord	2	0	0	0	0	5 313	5 313
1913	Skånland	2	0	0	0	0	6 257	6 257
1915	Bjarkøy	0	0	0	0	0	1 828	1 828
1917	Ibestad	3	0	0	0	0	5 484	5 484
1919	Gratangen	1	0	0	0	0	1 297	1 297
1920	Lavangen	1	0	0	0	0	2 049	2 049
1922	Bardu	2	0	0	0	0	6 757	6 757
1923	Salangen	2	0	0	0	0	3 656	3 656
1924	Målselv	5	0	0	0	0	8 101	8 101
1925	Sørreisa	2	0	0	0	0	4 680	4 680
1926	Dyrøy	1	0	0	0	0	1 828	1 828
1927	Tranøy	0	0	0	0	0	1 828	1 828

1928	Torsken	3	0	0	0	0	4 795	4 795
1929	Berg	1	0	0	0	0	3 656	3 656
1931	Lenvik	8	0	0	0	0	16 017	16 017
1933	Balsfjord	3	0	0	0	0	9 405	9 405
1936	Karlsøy	2	0	0	0	0	3 656	3 656
1938	Lyngen	3	0	0	0	0	6 409	6 409
1939	Storfjord	1	0	0	0	0	1 833	1 833
1940	Gáivuotna/Kåfjord	4	-1	1	-1 413	0	3 656	2 243
1941	Skjervøy	4	0	0	0	0	2 496	2 496
1942	Nordreisa	4	0	0	0	0	9 555	9 555
1943	Kvænangen	1	0	0	0	0	1 828	1 828
2002	Vardø	2	0	0	0	0	4 647	4 647
2003	Vadsø	4	0	0	0	0	8 453	8 453
2004	Hammerfest	7	0	0	0	0	17 466	17 466
2011	Guovdageaidnu/ Kautokeino	4	-1	1	-1 387	0	2 715	1 328
2012	Alta	15	0	0	0	0	21 087	21 087
2014	Loppa	1	0	0	0	0	30	30
2015	Hasvik	2	0	0	0	0	2 202	2 202
2017	Kvalsund	2	0	0	0	0	583	583
2018	Måsøy	1	0	0	0	0	408	408
2019	Nordkapp	2	0	0	0	0	4 851	4 851
2020	Porsanger	3	-1	1	-1 387	0	5 605	4 218
2021	Kárásjohka/Karas- jok	2	0	0	0	0	3 018	3 018
2022	Lebesby	1	0	0	0	0	1 903	1 903
2023	Gamvik	0	0	0	0	0	400	400
2024	Berlevåg	1	0	0	0	0	0	0
2025	Deatnu/Tana	4	0	0	0	0	408	408
2027	Unjarga/Nesseby	1	0	0	0	0	2 334	2 334
2028	Båtsfjord	2	0	0	0	0	2 700	2 700
2030	Sør-Varanger	8	-2	2	-2 773	0	16 673	13 900